

WILLIAM
SHAKESPEARE

Antonius ve Kleopatra

özelkitapgrubu

DÜNYA KLASİKLERİ

Antonius ve Kleopatra

WILLIAM
SHAKESPEARE

1564'te Statford - Upon - Avon'da doğmuştur. Shakespeare'inyaşamı hakkında bildiklerimiz kilise, mahkeme ve tapu kayıtları gibi resmi belgelerin çağdaşlarının onun kişiliği ve eserleri hakkında yazdıklarına dayanır. Hali vakti yerinde bir esnaf olan, aynı zamanda yerel yönetimde sulh hakimliği ve belediye başkanlığı gibi önemli görevler üstlenen John Shakespeare'in üçüncü çocuğu ve en büyük oğludur.

(۱۵۶۴-۱۶۱۶) Babasının maddi durumu daha sonraki yıllarda bozulsada Shakespeare'in diğer eşraf çocukları gibi ilkokuldan sonra eğitim dili Latince olan King's New School adlı orta öğretim okuluna devam etmesine ve burada Roma edebiyatının klasikleriyle tanıştığına kesin gözle bakabiliriz. Üniversiteye gitmeyen Shakespeare'in Latincenin düzeyini tam olarak bilemediğimizden kaynak olarak kullandığı bazı eserleri asıllarından mı, yoksa çevirilerden mi okuduğu hakkında bir şey söyleyemiyoruz.

Başlıca Eserleri :

Atinalı Timon, Hırçın Kız, Kral Lear, Hamlet, Othello ve Macbeth.

ISBN 978975651087 -2

9 789756 510872 >

Antonius ve Kleopatra

SHAKESPEARE

Kitabın Adı
Antonius ve Kleopatra

Yazarı
William Shakespeare

Kitabın Orijinal Adı
Antonius and Kleopatra

Editör
Bahri Duman

Çevirmen
Mustafa Okuyucu

Dizgi
Savaş Tunalı

Kapak Tasarımı
Savaş Tunalı

Baskı Hazırlık
Oktay Arslan

ISBN
978-975-6510-87-2

Sertifika
16266

Baskı ve Cilt
Ecem Basın Yayın

Baskı Tarihi
Temmuz 2010, 2. Baskı, İstanbul

Athena yayıncılık
Maltepe mah. Davutpaşa cad. MB İş mrk.
No:14 Kat:2 Topkapı/İstanbul
Tel: 212 493 18 66 Fax: 212 493 18 74
ecembasin@hotmail.com

(Athena yayıncılık Ecem Basın Yayın Ltd. Şti. kuruluşudur.)

Antonius ve Kleopatra

SHAKESPEARE

Türkçesi
Mustafa Okuyucu

ATHENA YAYINLARI

SHAKESPEARE, William

(1564-1616)

İngiliz oyun yazarı ve şair. İnsan doğasını oyunlarında ve şiirlerinde tam bir nesnellik ve eşsiz bir anlatım zenginliğiyle yansıtmıştır.

23 Nisan 1564'te Stratford-upon-Avon'da doğduğu sanılmaktadır. 23 Nisan 1616'da aynı kentte öldü. Babası John Shakespeare deri, yün ve tahıl ticaretiyle uğraşan saygın bir işadımı, annesi Mary Arden ise kentin önde gelen çiftçilerinden birinin kızıydı.

Shakespeare'in öğrenimi konusunda ayrıntılı bilgi olmamakla birlikte, onun Stratford'daki VI. Edward Okulu'nda Latince, retorik, tarih ve din dersleri gördüğü sanılıyor. 1582'de kendinden sekiz yaş büyük olan Anne Hathaway ile evlendi. 1583'te ilk çocukları, 1585'te de ikizleri doğdu. Shakespeare'in yaşamöyküsünde bundan sonra 1592'ye kadar bir kopukluk vardır. Bir söylentiye göre, 1587'de Stratford'a gelen gezgin tiyatro topluluklarından biriyle anlaşarak Londra'ya gitmiş ve o toplulukta oyuncu ve yazar olarak çalışmaya başlamıştır. 1592'de Londralı oyun yazarı Robert Greene, yayımladığı A Groats-worth of Wit, Bought with a Million of Repentance ("Bir Milyonluk Pişmanlığa Satın Alınan İki Paralık Zeka") adlı kitapçıkta Shakespeare'i başka oyun yazarlarının ağzından konuşan bir kukla olmakla suçladı. Bu suçlamadan Shakespeare'in o tarihte Greene gibi üniversite öğrenimi görmüş oyun yazarlarının kıskançlığını çekecek kadar başarılı bir yazar olduğu anlaşılıyor. 1592-1594 arasında çıkan veba salgını yüzünden Londra'daki tiyatrolar kapatılınca, Shakespeare oyun yazmaya ara vererek Venüs and Adonis ("Venüs ile Adonis") ve The Rape of Lucrece

(“Lucrece’in Irzına Geçilmesi”) adlı iki uzun şiirini yazdı ve bunları kendisini destekleyen Southampton Kontu Henry Wriothesley’ye adadı.

Veba salgınından sonra Londra’daki tiyatroların yeniden açılması üzerine, Shakespeare, oyunlarından ve şiirlerinden elde ettiği gelire Lord Chamberlain’in Oyuncuları adlı topluluğa ortak oldu. Bu ortaklığı meslek yaşamının sonuna kadar sürdürdü. Topluluk için yazdığı başarılı oyunlarla kazancını artırdı, Londra’da ve doğduğu Warwickshire bölgesinde mal mülk sahibi oldu. 1596’da kısa bir süre için Stratford’a dönerek 1577’den beri işleri bozulan babasının borçlarını ödedi. Shakespeare ertesi yıl Stratford’daki en büyük ev olan New Place’i satın aldı ve babasını oraya yerleştirdi.

1598’de yayımlanan Francis Meres’in Palladis Tamia adlı incelemesinde Shakespeare’in klasik yazarlarla karşılaştırıldığı ve İngiltere’nin hem trajedi, hem de komedi türünde geçmişteki büyük yazarlarla boy ölçüşebilecek en önemli yazarlarından biri olarak değerlendirildiği görülür. Aynı kaynakta altı komedisi ile altı trajedisinin adları verilen Shakespeare’in gene bu dönemde yazdığı sonelerinin elden ele dolaştığı da belirtilir. Bu soneler daha sonra 1609’da yayımlanmıştır.

Lord Chamberlain’in Oyuncuları, on hisseli bir tiyatro topluluğu olarak, ünlü oyuncu James Burbage tarafından 1576’da yaptırılan ve The Theatre adını taşıyan yapıda oyunlarını sahneliyordu. Topluluğun başoyuncusu James Burbage’in oğlu Richard Burbage ortaklığın yarısı hissesine sahipti. Öbür hisseler de dört başka oyuncu ile topluluğa oyuncu ve yazar olarak katılan Shakespeare arasında paylaşılıyordu. The Theatre’in 1598’de arsa sahipleri tarafından yıktılmak istenmesi üzerine, Shakespeare ve arkadaşları bu yapının işe yarar bölümlerini ustaca sökerek Thames Nehri’nin öbür kıyısına taşıdılar ve Southwark denen yerde Globe Tiyatrosu’nu yaptırıldılar. 1603’te kraliçe Elizabeth’in ölümünden sonra I. James’in tahta

çıkmasıyla topluluk King's Men (Kralın Oyuncuları) adını aldı ve hem Globe Tiyatrosu'nda, hem de 1608'de açılan Londra'nın ilk kapalı tiyatrosu Blackfriars'da oyunlar sahneledi.

Oyun yazarlığının yanı sıra oyunculuk yaptığı da bilinen Shakespeare'in "As Yom Like It (Beğendiğiniz Gibi)"te, Hamlet'te Hayalet gibi küçük rollere çıktığı, ayrıca çağdaşı Ben Jonson'un bazı komedi ve trajedilerinde önemli oyun kişilerini canlandırdığı da çeşitli kaynaklardan anlaşılmaktadır.

Shakespeare 1610'dan sonra Stratford'a temelli olarak döndüyse de, Londra ile bağlarını büsbütün kesmedi, The Winter's Tale (Kış Masalı) ve The Tempest (Fırtına) gibi son oyunlarını da orada yazdı. Ancak, 1613'te John Fletcher ile birlikte yazdığı sanılan VIII. Henry oynanırken Globe Tiyatrosu' nun yanmasından sonra oyun yazarlığını bırakarak özel işleriyle uğraştı.

Shakespeare öldüğü zaman yazdığı oyunların toplu bir baskısı yapılmamıştı. Yazmış olduğu 37 oyundan ancak 18'i "quarto" denen küçük boy kitaplar halinde ayrı ayrı yayımlanmıştı. Bu baskılardan bazıları oldukça düzgün olmakla birlikte, aralarında eksik, kısaltılmış, sayısız yanlışlarla dolu olanları da vardır. "Kötü Quarto" adı verilen bu baskıların çoğunlukla oyuncuların rol defterlerinden, sahnede kullanılan kısaltılmış metinlerden, ya da matbaacıların tiyatroya özel olarak gönderdikleri adamların notlarından derlenmiş oldukları sanılmaktadır.

Shakespeare'in ölümünden yedi yıl sonra oyuncu arkadaşlarından Heming ve Condell, onun, Pericles dışındaki bütün oyunlarını "Birinci Folio" denilen büyük boy tek bir kitapta yayımladılar. Önsözünde bu baskının Shakespeare'in kendi el yazmalarına göre düzenlendiği belirtilirse de, bu baskıda da birçok yanlış ve anlaşılmayan yer vardır. Birinci Folio 1623'ten sonra, ufak değişikliklerle 1663, 1664 ve 1685'te yeniden basıldı. Shakespeare metinleri üzerindeki düzeltme çalışmaları 18. yy'dan başlayarak daha sonraki

yüzyıllarda da ıtızlikle sürdürüldü ve günümüzdeki “New Arden Shakespeare”, “The New Cambridge Shakespeare” ve “The New Penguin Shakespeare” gibi daha güvenilir baskılar hazırlandı. Shakespeare’in oyunlarının yazılış tarihleri yaklaşık olarak belirlendiği için eleştirmenler onun yapılarındaki gelişme süreci konusunda da anlaşmış gibidirler. Bu genel değerlendirmeye göre V. Henry’den Romeo and Juliet’e kadar süren birinci evresinde Shakespeare’in tarihsel oyun, komedi, oç alma trajedisi ve romantik trajedi gibi türlerde ilk deneylerini gerçekleştirdiği görülür. Bu oyunlarda, dize sonlarında biten cümlelerden oluşan özgür koşuk, sık sık uyaklı dizelerle süslenmiştir. Kullanılan imgeler oklukça yalıdır. Richard II.’den Twelfth Night’a (On ikinci Gece) kadar süren ikinci evresinde Shakespeare’in üslubu çok daha olgundur. Cümle kuruluşları çok daha esnek, ritim ve imge anlayışı çok daha karmaşık, oyun kişilerinin çizilişi çok daha inandırıcıdır. Hamlet’ten Measure for Measure’z (Kısasa Kısas) kadar süren üçüncü evresinde daha karanlık bir dünyayı yansıtan Shakespeare, yorumu oldukça güç “sorun oyunları” yazmıştır. Othello’dan Timon of Athens’t (Atinalı Timon) uzanan dördüncü evresi, tam bir üslup olgunluğuna ulaştığı büyük trajedilerini içerir. Pericles’le başlayıp Fırtına ile tamamlanan son evresindeki oyunları ise “romanslar” ya da “uzlaşma oyunları” olarak tanımlanır. Bunun nedeni Shakespeare’in bu son evresinde olgunluk dönemi trajedilerinin gerçekçiliğinden ayrılıp daha düşsel bir dünyayı yansıması ve ele aldığı karşıt öğeleri birbiriyle uzlaştırmasıdır.

Shakespeare’in oyunları türlerine göre ele alındığında belli bir gelişme ve olgunlaşma süreci göze çarpar.

Holinshed’in Chronicles’ından (Vekayenameler) yararlanarak yazdığı tarihsel oyunlar bir anlamda İngiltere’nin feodal bir yapıdan çıkıp ulusal bir devlete dönüşmesini ve kapitalist bir yapıya kavuşmasını sergiler. Kanlı iç savaşların esin kaynağı olduğu bu

oyunların ilk örneklerindeki olaylara ağırlık veren kaba kurgu ve özensiz dil, giderek yerini daha karmaşık bir siyasal gerçekçiliğe ve psikolojik derinliğe bırakır. Shakespeare, İngiltere tarihiyle ilgili oyunlarında bireyle toplum, yurttaşla siyasal yapı arasındaki ilişkileri nesnel bir gözle çözümler. Komedi türündeki ilk örneklerinde de o dönemin yerleşmiş kural ve kalıplarından yola çıkmakla birlikte çok geçmeden kendi kişisel yaratıcılığının damgasını taşıyan oyunlar yazmıştır. İnsanın aşk ve evlilik gibi daha özel sorunlarının ele alındığı bu güldürülerde, gülünçlüğü, doğadan ve doğallıktan uzaklaşma belirler. Özellikle “Midsummer Night’s Dream (Bir Yaz Dönümü Gecesi Rüyası)”, “Much Ado About Nothing (Kuru Gürültü)”, Beğendiğiniz Gibi ve On İkinci Gece gibi olgun komedilerinde cinselliğin karmaşıklaştırdığı aşk ilişkileri romantik bir görünüm altında, şaşırtıcı bir gerçeklik duygusuyla yansıtılır.

Hamlet, Othello, Macbeth, King Lear (Kral Lear) ve öbür büyük trajedilerinde Shakespeare yaşamla ölüm, insanla evren arasındaki çatışmayı ele alır ve insanın dayanma gücünün sınırlarını araştırır. Bu trajediler Rönesans döneminde temelleri sarsılan inanç dünyasının yarattığı karanlıkta, bireyin kendi içindeki Tanrı’yı arayışının bunalımlarını ödünsüz bir yaklaşımla sergiler. Kış Masalı ve Fırtına gibi son oyunlarında ise Shakespeare’in bütün güçlülere karşın insanın kendi yarattığı cehennemden kurtulabileceğini, karanlıkların aydınlığa dönüşebileceğini vurgulamak istediği görülür.

Shakespeare’in gelmiş geçmiş yazarların en büyüğü sayılması da kendisinin yalnızca tarihin belli bir döneminde gerçekleşen önemli toplumsal ve siyasal değişimleri en çarpıcı yanlarıyla yansıtması değil, insanın değişmeyen evrensel özelliklerini kavraması ve bu gerçekliği çağının sağladığı anlatım zenginliği ve kişisel dehasıyla dile getirmesiyle açıklanabilir.

Başlıca Yapıtları

- VI. Henry
- Kral III. Richard Faciası
- Yanlışlıklar Komedyası
- Hırçın Kız
- Veronalı İki Centilmen
- Aşkın Boşa Giden Emegi
- Romeo ve Juliet
- II.Richard
- Bir Yaz Dönümünü Gecesi Rüyası
- Kral John
- Venedik Taciri
- Kuru Gürültü
- V. Henry
- Julius Caesar
- Windsor'un Şen Kadınları
- Beğendiğiniz Gibi
- On İkinci Gece
- Hamlet
- Troilos ile Kressida
- İyi Biten Her Şey İyidir
- Kısasa Kısas
- Othello
- Macbeth
- Kral Lear
- Antonius ile Kleopatra
- Atinalı Timon
- Kış Masalı
- Fırtına
- VIII. Henry
- Venüs ile Adonis
- Lucrece'in Irzına Geçilmesi
- Anka Kuşu ile Kumru
- Soneler

Antoniüs ve Kleopatra Üzerine...

Julius Ceasar'ın ölümünden sonra onun katillerine karşı Mark Antoni, Oktaviyus Ceasar ve Aemilius Lepidus iştirakiyle kurulan Üçlü(Triumvirler) grubu değişik bölgelerden Roma'yı idare etmektedir. Doğu bölgesi idarecisi olan Mark Antoni Mısır Kraliçesi olan Kleopatra tarafından sanki büyülenmiş ve idarî ve askerî görevlerini unutup zevk ve sefaya dalmıştır. Roma'nın içişleri sorunları ile ilgilenmektedir. Karısı Fulvia Batı bölgelerini idarecisi olan Oktaviyus'a karşı isyan etmiş ve sonradan ölmüştü.

Oktaviyus, Antoni'yi İskenderiye'den Roma'ya dönüp Akdeniz'de olan üç azılı korsana (Sekstus Pompey, Menecrates ve Menas'a) karşı savaşa katılmasını ister. İskenderiye'de Kleopatra Antoni'ye bu savaşa iştirak etmemesi için yalvarmaktadır. Fakat Antoni ona olan aşkını tekrar etmekle beraber, onun yalvarmalarını dinlemeyerek sonunda Oktaviyus'un çağrısına uyup İskenderiye'den ayrılır.

Roma'da Agrippa Antoni'nin Oktaviyus'un kızkardeşi olan Oktavya ile evlenmesini ve böylece iki aile arasındaki bağlantılarının daha da pekiştirilmesini önermektedir. Fakat Roma'da bulunan Antoni'nin yardımcısı Enobarbus Oktavya'nın Kleopatra'dan sonra hiçbir zaman Antoni'yi tatmin edemeyeceğini bilmektedir. Bu oyunun ünlü bir söyleyişinde tezatlı sözcüklerle Kleopatra'nın çekiciliğini şöyle anlatır:

*“Yaş onu kurutamaz.
Ne de alışkanlık bayatlatır
Sonsuz çeşitliği vardır;
diğer kadınlar bıkkınlık verirler
Diğerleri iştahları beslerler.*

*Fakat o insanı daha aç yapar
En çok tatmin ettiği zaman.”*

Bir kahin Antoni'ye eğer Oktaviyus'la mücadeleye girişirse kaybedeceğini söyler.

Mısır'da Kleoptra Antoni'nin yeni evliliğini öğrenir ve bu haberi getiren ulaktan azgınca bir intikam alır. Fakat sonunda kendi saray mensupları onu Oktavya'nin Kralice Elizabeth çağı standartlarına göre çok evcil olduğunu (yani kısa boylu, yuvarlak yüzlü, kaşları birbirine yakın ve bozuk saçlı olduğunu) ikna edince biraz sinirleri yatıştır.

Triumvirler Pompey ile mütareke yapıp barış konuşmalarına girişirler. Pompey'e Sicilya ve Sardinya adalarının idaresini bırakabileceklerini; ancak karşılığında onun deniz korsanlarını ortadan kaldırmak için desteğini ve kendilerine tribünlerini göndermesi şartlarını teklif ederler. Biraz tereddütten sonra Pompey bu teklifi kabul eder. Pompey'in kadırgasında bu anlaşma iyice sarhoş olunarak kutlanır. Menas uc sarhos olmuş üçlü (triumvir)i hemen öldürmelerini Pompey'e önerir. Fakat Pompey bunun şerefsizlik olacağını söyleyerek reddeder. Fakat sonradan, Oktaviyus ve Lepidus, Pompey'le olan mütareke barışına son verip savaşa devama karar verirler. Antoni bundan hoşlanmaz ve çok kızar.

Antoni Mısır'a İskenderiye'ye döner. Kendini ve Kleopatra'yı Mısır'ın ve Roma'nın kendi idaresinde bulunan doğu bölgelerinin mutlak hükümdarı olarak ilan eder ve taç giyme merasimi yapar. Oktaviyus'un Pompey'den eline geçirmiş olduğu bölgelerin bir kısmını adilce vermediği için Antoni şikayetkardır. Ayrıca Oktaviyus'un Lepidus'u hapse atıp triumvirlikten çıkartmasına da kızıp karşı çıkar. Oktaviyus Pompey'den alınan bölgelerin daha adil dağılımını uygun bulur. Fakat o da Antoni'nin diğer yaptıklarından çok hoşnutsuzdur.

Antoni, Oktaviyus ile savaşa hazırlanmaktadır.

Yardımcısı Enobargus Antoni'ye savaşın karada olmasını önerir. Karada Antoni daha avantajlıdır; deniz savaşı için Oktaviyus'un güçleri daha hafif ve daha oynak olup, askerleri deniz savaşında daha tecrübeli ve eğitilidir. Antoni bunu reddeder; çünkü Oktaviyus bir deniz savaşı için kendine meydan okumuştur. Kleopatra Antoni'ye kendi Mısır donamasını vererek ona destek sağlar. Fakat savaş devam ederken Kleopatra 60 tane gemisiyle savaştan ayrılp kaçır; Antoni onu takip eder ve Antoni'nin deniz gücü tamamıyla yok edilir. Kleopatra'nın aşkı dolayısıyla yaptığı hatadan utanma duyan, Antoni onu bir korkak yaptığı için Kleopatra'ya serzenişlerde bulunur. Ama hala aşkını bütün olanlardan daha üstün tutmaktadır ve Kleopatra'ya Bana bir öpücük ver ve bu bile benim yapmadıklarına bir karşılık sağlamış olur.

Oktaviyos Kleopatra'ya bir haberci göndererek Antoni'yi bırakıp kendi tarafına geçmesini ister. Kleopatra tereddüt eder ve haberciye kur yapmaya başlar. O sırada Antoni girer ve Kleopatra'yı davranışı için çok ciddi şekilde azarlar. Haberciyi kırbaçla dövdürdükten sonra geri gönderir. Sonunda Kleopatra'yı affeder ve onun için bu sefer karada bir başka savaş yapmaya söz verir.

Savaş başlamadan önce Antoni'nin askerleri acayip kötü haberler taşıyıcı sesler duyup, bunları tanrı Herkül'ün Antoni'yi korumasını bırakma hareketleri olarak yorarlardı. Bunu yanında, Antoni'nin uzun zamandan beri yardımcılığını yapan Enobarbus, onu terkederek Oktaviyus'un tarafına geçer. Oktaviyos'a kaçarken bütün şahsi eşyalarını geride bırakmıştır. Antoni bu eşyalara el koyacağına, bütün hepsinin Enobarbus'a gönderilmesine emir verir. Enobarbus Antoni'nin cömertliğinden o kadar ezilmiş ve kendi sadakatsizliğine o kadar çok utanmıştır ki kırık bir kalple ölür.

Antoni için karada harp uygun gider; fakat

Oktaviyus savaşı bir deniz savaşına döndürür. Tekrar Kleopatra'nın donanması savaşı bırakıp kaçınca, Antoni bu deniz savaşında da yenik düşer. Antoni'nin donanması teslim olur. Antoni Kleopatra'ya çok kızgındır. Bu pis Mısırlı bana ihanet etti. Bu ihanetinden dolayı Kleopatra'yı öldürmeye karar verir. Kleopatra Antoni'nin eski aşkını geri almak için tek çıkar yolun ona haberci gönderip Kleopatra'nın son sözlerinin Antoni olarak kendini öldürdüğünü haber olarak gönderir. Kleopatra kendini kendi anıtında kilitleyip Antoni'nin geri dönmesini bekler.

Fakat Kleopatra'nın planı doğru çıkmaz. Antoni, pişman olup Kleopatra'nın ölüsünü görmek için geri döneceğine, kendi hayatının artık hiç değeri kalmadığı nedeni ile intihar etmeye karar verir. Yaverlerinden biri olan Eros'a kılıcını saplayarak kendini öldürmesi için yalvarır. Fakat Eros buna dayanamaz ve kendi kendini öldürür. Antoni Eros'un cesaret ve sadakatinden çok etkilenmiştir ve aynını kendi yapmak ister. Fakat kendini öldürmeyi başaramaz ve ağır yara alır. Yaralarından dolayı büyük acılar içinde iken Antoni Kleopatra'nın hala sağ olduğunu öğrenir. Acılar içinde Antoni'yi sedye ile Kleopatra'nın gizlendiği anıta götürürler ve orada Antoni Kleopatra'nın kolları arasında hayatını kaybeder.

Oktaviyus onu teslim olmaya ikna etmek için Kleopatra'yla gidip onunla görüşür. Kleopatra çok kızgın bir tavırla teslim olmayı reddeder. Oktaviyus'un zafer şenliklerinde Roma sokaklarında gezdirilip asırlar boyunca bir hain olarak anılmaktan daha kötü bir hayal olmadığına inanmaktadır.

*“Hızlı hareketli komedi aktörleri
Bizi zaman boyunca mizansene koyacaklar
Bizim İskenderiye’de bugünkü şenlik günümüz gibi
Antoni sarhoş olarak ortaya çıkartılacak
Ve ben Kleopatra kendimi ve büyüklüğümü
gıcırtilı bir ses çıkartan erkek çocuğu gibi göreceğim
Ben bir fahişe gibi poz vereceğim.”*

Bu söylev gibi konuşma bir çeşit söz oyunu, bir dramatik ince alay olmaktadır, çünkü Shakespeare'in bu oyununun temsilinde Kleopatra'yı gerçekten sesi gıcırdayan bir erkek çocuk aktör oyamamaktaydı ve bu oyununda gerçekten Shakespeare Antoni'nin sarhoşça şenliklerini temsil etmekteydi.

Kleopatra'ya ihanet edilir ve o Romalılar tarafından esir alınır. Kleopatra Oktaviyus'un kendine karşı yapmak istediklerini anlamak için onu dener. Kleopatra Oktaviyus'a servetinin bir muhasebesini verirken, hazine görevlisini kendisine taklit olarak ihanet etmesini emreder. Bu görevli Oktaviyus'a Kleopatra'nın bu muhasebe hesaplarında servetinin bir kısmını bildirmedığını söyleyince Oktaviyus onun hiç önemi olmadığını bildirir. Bu kayıtsızlıktan Kleopatra Oktaviyus'un, adil davranmaya söz vermesine rağmen, Kleopatra'yı Roma'da zafer alayında bir esir hükümdar olarak arabası arkasında yürütmeye kararlı olduğunu anlar.

Kleopatra kendini öldürmeye karar verir. Bir zehirli engerek yılanının kendini ısırıp vücuduna zehir saçmasını sağlar. Öbür dünyada Antoni ile tekrar birlikte olacağını hayal ederek huzurlu bir sevinçle ölür. Hizmetkar kızları olan, İras ve Charmiyan'da, kendilerini öldürürler. Oktaviyus ölümlerin cesetlerini bulur. Kendisini iki birbiriyle çelişkili ruhsal duygu arasında bulur. Antoni ve Kleopatra'nın ölümleri kendini ilk Roma İmparatoru olarak ilan etmesine yol açmıştır. Diğer taraftan da onlara bir büyük sempati duymaktadır:

*“O kadın Antoni'si ile birlikte gömülecek
Dünyada hiç bir mezar bulunur mu bu kadar ünlü bir çifti
İçine alabilecek..”*

Her ikisi için de bir askerî cenaze töreni yapılmasına emir verir.

KİŞİLER

MARCUS ANTONIUS,
DEMETRIUS

PHILO

DOMITIUS ENOBARBUS

VENTIDIUS

SILIUS

EROS

CAMIDIUS

SCARUS

DECRETAS

OCTAVIUS CAESAR,

OCTAVIA, Octavius Caesar'ın kız kardeşi

Caesar'ın Dost ve Taraftarları

MAECENAS

AGRIPPA

TAURUS

DOLABELLA

THIDIAS

GALLUS

PROCULEIUS

LEPIDUS

SEXTUS POMPEIUS

Pompeius'un Dostları

MENEKRATES

MENAS

VARRIUS

KLEOPATRA, Mısır Kraliçesi

Kleopatra'nın Nedime ve Hizmetkârları

CHARMIAN

IRAS

ALEXAS

MARDIAN, hadım
DIOMEDES
SELEUCUS, hadım
FALCI
ELÇİ
HABERCİLER
ÇOCUK (şarkı söyler)
NÖBETÇİLER
MUHAFIZLAR
MISIRLI YURTTAŞ
KÖYLÜ
HİZMETKÂRLAR
SUBAYLAR
ASKERLER
HADIMLAR
MAİYETTEKİ KİŞİLER

BİRİNCİ PERDE

Birinci Sahne

(Kleopatra'nın sarayı, İskenderiye. Demetrius ile Philo.)

PHILO

Bence bizim sevdalı komutan
Fazla ileri gitti artık.
Eskiden, o yaman bakışlarıyla,
Savaş zırhını kuşanmış Mars gibi
Birliklerini denetlerken, o mert gözler şimdi,
Esmer bir yüze takılı; başka şey göremiyor.
Bağrındaki komutan yüreği, bir zamanlar,
Büyük cenklerde, dövüşlerde,
Göğsündeki zırhın bağlarını koparmışken,
Şimdi çığırından çıkmış,
Mısırlı bir yosmayı kızıştırıp soğutmak için
Körük ve yelpaze işi görüyor.

*(Borazanlar. Antonius, Kleopatra, nedimeler,
maiyettekiler ve yelpazelerle Kleopatra'yı
serinleten hadımlar girer.)*

Bak geliyorlar. Şu Antonius'a bak,
Dünyayı taşıyan üç sütundan biri,
Bir aşüftenin maskarası olmuş.
Bak da gör.

KLEOPATRA (*Antonius'a*)

Pekâlâ, madem gerçekten âşiksın,

O zaman söyle ne kadar.

ANTONIUS

Aşk ölçülebiliyorsa, bence değeri yoktur.

KLEOPATRA

Peki, ya ben, bu işe sınır koyarım, diyorsam?

ANTONIUS

O zaman, yeni bir gökyüzü, yeni bir yerküre bulacaksın.

(Haberci girer.)

HABERCİ

Haber getirdim efendim; Roma'dan.

ANTONIUS

Hay aksi! Kısa kes.

KLEOPATRA

Yapma Antonius; dinle bakalım.

Fulvia kızmıştır belki ya da, kimbilir,

Yüzünde tüy bitmemiş Caesar'dan

Sert bir buyruk gelmiştir:

“Şunu yap, bunu yapma,

Şu ülkeyi al, ötekini bırak;

Dediğimizi yap, yoksa canına okuruz,”

Filan diyordur belki.

ANTONIUS

Ne dedin canım?

KLEOPATRA

Hattâ belkisi bile yok; çok mümkün bu.

Daha fazla kalamazsın burada.

Emir Caesar'dan geliyor;

Kulak versen iyi olur Antonius.

Hani, nerede Fulvia'nın celp emri?

Yani, Caesar'ın diyecektim...
İkisinin de belki, ha? Çağırın habercileri.
Şu işe bak! Yüzüne al basmadıysa,
Ben de Mısır Kraliçesi değilim!
Kızarımandan belli Caesar'a olan saygın.
Ya da, şirret Fulvia'nın korkusundan
Al al oldu yüzün. Haberciler!

ANTONIUS

Varsın Tiber alıp götürsün Roma'yı,
O sınırsız İmparatorluğun ulu kemeri yıkılsın.
Benim yerim burası.
Krallık dediğin çamur, topraktır.
Şu gübre yığını dünya,
İnsanı da doyurur, hayvanı da.
Yaşamın soylu yanına gelince;
İşte şu bizim yaptığımız o:
Değil mi ki, seninle benim gibi iki ayrı kişi
Mükemmel bir sevgiyle çift oluyor,
Kucaklaşabiliyor, o halde,
Dünya âlem kabul etsin ki,
Eşimiz emsalimiz yok bizim.

KLEOPATRA (*Kendi kendine*)

Aldanışın da böylesine pes doğrusu!
Madem sevmiyordu, niye evlendi Fulvia'yla?
Hadi biraz saf görünelim. (*Antonius'a*)
Antonius, hep aynı Antonius.

ANTONIUS

Evet, ama Kleopatra'sı yanındaysa.
Bence, Aşk Tanrıçası bize
Bu tatlı saatleri bağışlamışken,

Tatsız sözlerle bozmayalım her şeyi.
Şimdi hayatımızın her dakikası
Ayrı bir zevkle dolup uzamalı.
Bu akşamın eğlencesi ne?

KLEOPATRA

Elçileri kabul edip dinlemek.

ANTONIUS

Yapma be Kraliçem,
Oyunbozanhk etme gene!
Ama her şey yakışıyor sana;
Huysuzken de güzelsin,
Gülerken de, ağlarken de.
Her duygu canla başla çabalıyor,
Kendini beğendirmek için sana.
Elçi filan değil, seni dinlemek isterim ben.
Gel, baş başa sokaklarda dolaşalım bu gece,
Türlü türlü insanlara bakalım.
Hadi gidelim Kraliçem.
Dün gece sen de istiyordun hani.
(Haberciye) Yeter, hiçbir şey söyleme.
(Antonius, Kleopatra ve maiyettekiler bir
kapıdan, haberci başka bir kapıdan çıkar.)

DEMETRIUS

Caesar'ın değeri bu kadar mı Antonius için?

PHILO

Antonius, Antonius olmuyor bazen,
O zaman da, doğal olarak sahip olduğu
O büyük kişiliğinden uzaklaşıyor.

DEMETRIUS

Çok yazık! Çünkü bu tavrı,

Onun hakkında Roma'da dolaşan

Maksadı yalanları doğruluyor.

Neyse, yarın daha iyi şeyler görürüz umarım.

Haydi sağlıcakla kalın. (*Çıkarlar.*)

İkinci Sahne

(Kleopatra'nın sarayı. Enobarbus, Falcı, Charmian, Iras, hadım Mardian, Alexas ve maiyettekiler.)

CHARMIAN

Benim, tatlı Alexas'ım, sana ne desem az; büyük, hayli büyük, bayağı büyük Alexas; hani bir falcı vardı, Kraliçeye pek övmüştün, nerede o falcı? Diyordun ya, benimle evlenecek adam boynuzlarında hep çiçekten bir taçla gezmeliymiş, diye.

Ah o kocayı bir bulsam!

ALEXAS

Falcı!

FALCI

Buyrun!

CHARMIAN

Dediğin adam bu mu? (Falcıya) Olacakları bilirmişsiniz, öyle mi bayım?

FALCI

Doğa'nın sonsuz sırlar kitabını Okumayı biraz beceririm.

ALEXAS (Charmian'a)

Hadi, aç avcunu, göster.

ENOBARBUS (*Seslenir.*)

Yiyecekler gelsin! Çabuk olun!

Bol şarap getirin;

Kleopatra'nın sağlığına içmek için.

(*Hizmetkârlar şarap ve yiyecek getirdikten sonra çıkarlar.*)

CHARMIAN (*Falcıya*)

Kuzum falcı, hadi bana iyi haberler ver.

FALCI

Ben yaratamam, görürüm.

CHARMIAN

O zaman bana iyi bir şey gör.

FALCI

Şimdi olduğundan çok daha güzel olacaksın.

CHARMIAN

Daha dolgun, diyor yani.

IRAS

Hayır, yaşlanınca boyanacaksın diyor.

CHARMIAN

Aman, Tanrı buruşturmasın!

ALEXAS

Karıştırmayın, bırakın konuşsun.

CHARMIAN

Hişt! Susalım.

FALCI

Sevilmekten çok, seven biri olacaksın.

CHARMIAN

Ciğerimi içkiyle yakarım daha iyi.

ALEXAS

Sus da dinle be!

CHARMIAN

Hadi şöyle güzel bir kısınet çıkar! Kuşluk vakti üç kralla evlenip hepsinden dul kalayım. Elli yaşına geldiğimde bir oğlum olsun. Gaddar Yahudi Herod bile saygı duysun ona. Octavius Caesar'la evleneyim, hanımım gibi olayım.

FALCI

Hizmetinde olduğun hanımdan daha uzun yaşayacaksın.

CHARMIAN

Oh, harika! Uzun ömür olsun da, varsın incirsiz olsun.

FALCI

Gelecekte göreceğinden daha iyi günler gördün ve yaşadın.

CHARMIAN

O zaman çocuklarım adsız kalacak herhalde. Peki, kaç oğlan kaç kız çocuğum olacak?

FALCI

Bir milyon olurdu, eğer her dileğinin bir rahmi,
Bir de dölü olsaydı.

CHARMIAN

Seni şapşal! Bu yaptığın cadılık, ama hadi bağışlıyorum seni.

ALEXAS

Sen de sanıyorsun ki, dileklerini bir tek
çarşafın duyar.

CHARMIAN (*Falcıya*)

Pekâlâ, şimdi Iras'ın falına bak.

ALEXAS

Hepimiz kısmetimizi görelim.

ENOBARBUS

Bence, beniinki dahil çoğumuzun kısmetinde,
bu gece sarhoş
olup yatağı boylamak var.

IRAS (*Avcunu falcıya gösterir.*)

Al sana iffet timsali bir el!

CHARMIAN

Evet, Nil'in taşkın suları nasıl kıtlık
timsaliyse!

IRAS

Hadi be sen de ahlaksız, sen ne anlarsın
faldan!

CHARMIAN

Bence eli ıslak olanın meyvası bol olur;
yalansa adam değilim.

(*Falcıya*) Hadi şuna da ufak bir fal bak.

FALCI

İkinizin falı aynı.

IRAS

Aynı mı? Nasıl yani? Haydi anlat!

FALCI

Söyledim ya.

IRAS

Benim kısmetim onunkinden bir santimcik

daha iyi değil mi?

CHARMIAN

Pekâlâ, diyelim ki kısmetin benimkinden bir santim daha iyi olacak, o fazlalığı nerede isterdin?

IRAS

Müstakbel kocamın burnunda değil herhalde.

CHARMIAN

Yüce tanrılar, ahlaksız düşüncelerimiz için bizi bağışlayın!

Alexas, gel, sıra sende. Hadi, oku şunun falını. Kuzum İsis ne olur, şu adama doymak bilmez ve kısır bir kadın düşsün;

Sonra o ölsün, daha beteri gelsin, sonra daha da beteri gelsin; tâ ki, beterin beteri en sonunda bu elli kere boynuzlanmış herifi önüne katsın ve kalıkahalar atarak mezarna kadar sürsün.

Canım İsis, daha önemli isteklerime aldırmasan da, şu duama kulak ver; canım İsis, ne olursun!

IRAS

Amin! Ey ulu tanrıça; hepimizin dileği bu. İyi adamın nasibine gevşek karı düştüğünde nasıl yüreğimiz sızlarsa, aşağılık biri boynuzlanmadan kaldığında da içimiz yanar. Ne olur, sevgili İsis, gereğini düşün, layığını ver şu adama.

CHARMIAN

Amin!

ALEXAS

Vay canına! Beni boynuzlatma uğruna
kendileri yoldan
çıkmaya hazır bunlar.

(Kleopatra girer.)

ENOBARBUS

Susun, işte Antonius geliyor.

CHARMIAN

Hayır, gelen o değil, Kraliçe.

KLEOPATRA

Antonius'u gördünüz mü?

ENOBARBUS

Hayır efendim.

KLEOPATRA

Burada değil miydi?

CHARMIAN

Değildi efendim.

KLEOPATRA

Tam keyfi yerindeyken,
Birden aklına Roma'yla ilgili bir şey geldi.
Enobarbus!

ENOBARBUS

Buyrun.

KLEOPATRA

Git, onu bul ve buraya getir. Alexas nerede?

ALEXAS

Buyrun efendim, buradayım. Efendimiz
geliyor.

(Antonius ile haberci girer.)

KLEOPATRA

Ona görünmeydim. Gelin benimle.

(Antonius ile haberci dışında herkes çıkar.)

HABERCİ

Önce eşiniz Fulvia savaş alanına gelmiş.

ANTONIUS

Kardeşim Lucius'a karşı mı?

HABERCİ

Evet, ama bu çatışma hemen sona ermiş;
Durumu değerlendirip çıkarları uğruna,
Caesar'a karşı birleşmişler.

Ancak, daha ilk çarpışmada Caesar
Onları yenilgiye uğratmış
Ve İtalya'dan sürüp atmış.

ANTONIUS

Demek öyle; en kötüsü bu mu?

HABERCİ

Kötü haberi getiren de kötü oluyor.

ANTONIUS

Hele bir budala ya da korkaksa. Devam!
Olan olmuşsa, elden bir şey gelmez.
Bana verilen haber doğruysa,
Ölüm haberi de olsa,
Kötü düşünmem getiren hakkında.

HABERCİ

Labienus...

Bu sıkı bir haber... emrindeki Part ordusuyla
Asya'yı ele geçirdi. Fetih sancakları
Fırat'tan Suriye'ye, Lidya ve İonya'ya kadar
Her yerde dalgalandı.
Bu arada...

ANTONIUS

Antonius ise, diyecektin, değil mi?

HABERCİ

Aman efendim!

ANTONIUS

Çekinme, söyle.

Herkesin dilinde olanı benden saklama.

Roma'da Kleopatra'ya ne diyorlarsa,

Sen de onu de. Fulvia'nın ağzıyla konuş;

Payla beni, gerçeğin gücüne sığın,

Hışımınla veryansın et tınmadan.

Bereket getiren rüzgârlar esmediğinde,

Bizim gibi toprakları ot sarar;

Kusurlarımızı duydukça verimimiz de artıyor.

Hadi şimdi sana güle güle.

HABERCİ

Emredersiniz yüce efendim. (*Haberci çıkar.*)

(*Başka bir haberci girer.*)

ANTONIUS

Pekâlâ, Sicyon'dan ne haber? Konuş.

İKİNCİ HABERCİ

Efendim, Sicyonlu...

ANTONIUS

Böyle biri mi var?

İKİNCİ HABERCİ

Huzurunuzda kabul edilmeyi bekliyor.

ANTONIUS

Söyle gelsin, (*ikinci haberci çıkar.*)

Ya Mısır'ın bu zorlu prangalarını kırarım,

Ya da aklımı kaybederim.

(Elinde bir mektupla başka bir haberci girer.)

Ne var, ne oldu?

ÜÇÜNCÜ HABERCİ

Karınız Fulvia öldü.

ANTONIUS

Nerede öldü?

ÜÇÜNCÜ HABERCİ

Sicyon'da.

Hastalığı ile ilgili bilgi

Ve önemli başka hususlar

Bu mektupta.

(Mektubu Antonius'a verir.)

ANTONIUS

Beni yalnız bırak. (Üçüncü haberci çıkar.)

Demek bu yüce insan gitti.

Ben de bunu istiyordum içimden.

Ama çoğu zaman, sevmediğimiz bir şeyi

Kendimizden koparıldıktan sonra,

Keşke yanımızda olsaydı, dediğimiz de olur.

Güzel bir duygu, bakarsınız,

Çarkın tepesinden dibine inmiş,

Tersine dönmüş. Fulvia'nın gidişi iyi oldu.

Onu itip uzaklaştıran el,

Geri de getirmek isteyebilirdi.

Bu Kraliçe beni büyüledi;

Ondan kurtulmam gerek.

Bu aylaklık, bu iptila,

On binlerce dert açıyor başıma;

Akla hayale gelmeyecek dertler.

Hey, Enobarbus!

(Enobarbus girer.)

ENOBARBUS

Buyrun efendim; arzunuz?

ANTONIUS

Hemen buradan gitmek istiyorum.

ENOBARBUS

İşte hep böyle öldürüyoruz kadınlarımızı.
Gücendirmekle öldürmek aynı şey çünkü.
Ayrılmamızla ölmeleri bir olur.

ANTONIUS

Gitmem şart.

ENOBARBUS

Eh, çare yoksa, öldürelim gitsin kadınları, ne yapalım.

Onları yok yere harcamasaydık iyiydi; ama işin ucunda büyük dava varsa, hiç olmak zorundalar tabii.

Ancak Kleopatra bu konuda en ufak bir şey duyarsa, anında ölür.

Çok daha önemsiz durumlarda yirmi defa öldüğünü gördüm.

Bu ölümdede tuhaf bir güç var; sevişmek gibi bir şey onun için; müthiş bir hızla oluveriyor!

ANTONIUS

Onun kurnazlığına akıl sır ermez.

ENOBARBUS

O, hayır efendim. Onun duyguları, katıksız aşkın en has parçasından oluşur. Ondaki rüzgârlara, sulara, iç çekiş ve gözyaşı denemez; takvimler daha yazmamış, içinde kopan

fırtınaları, kabaran denizleri. Bence onunki kurnazlık olamaz; ama öyleyse, Jüpiter gibi sağanak yağdıracağından şüpheniz olmasın.

ANTONIUS

Keşke onu hiç görmemiş olsaydım!

ENOBARBUS

Oh, efendim, o zaman muhteşem bir sanat eserini kaçırmış olurdunuz. Bu da sizin gibi bir gezgin için büyük kayıp sayılırdı.

ANTONIUS

Fulvia ölmüş.

ENOBARBUS

Efendim?

ANTONIUS

Fulvia ölmüş?

ENOBARBUS

Fulvia mı?

ANTONIUS

Ölmüş.

ENOBARBUS

O zaman kurban kesip tanrılara şükredin.

Terzilerden farksız tanrılar: Terzi eski giysinin yerine yenisini dikeyor, tanrılarsa eski eşi alıp yenisini gönderiyor.

Fulvia'dan başka kadın olmasaydı, kaderinize yanabilirdiniz. Ama bu kederin bir tesellisi var: Eski elbise gitti, yeni entari geldi.

Yani, bu felaketin ardından gelecek gözyaşı, olsa olsa soğan

doğrarken dökülen türden olabilir.

ANTONIUS

Fulvia'nın orada başlattığı işler

Ben olmadan yürümez.

ENOBARBUS

Ama sizin burada başlattığınız işler de siz olmadan hiç yürümez. Özellikle Kleopatra ile ilgili olanlar. Hepsi sizin buradaki varlığınıza bağlı.

ANTONIUS

Pekâlâ, artık ciddi olalım.

Önce komutanlara planlarımızı açalım.

Telaşımın nedenini Kraliçe'ye ben açıkla,

Ayrılmadan önce rızasını alırım.

Şu andaki derdim yalnız Fulvia'nın ölümü değil;

Acil ilgi bekleyen, başka konular da var.

Roma'da bana yakın olan dostlarım,

Mektuplarında ısrarla, hemen dönmemi istiyor.

Sextus Pompeius denizde kontrolü ele geçirmiş,

Caesar'a kafa tutuyormuş.

Malum, bizim kaypak insanlarımız da,

Sevgiye layık olanı sevmeyi bilmezler,

Meğer ki kişinin liyakati tarihe karışmış olsun.

Bu defa, Büyük Pompeius unvanı dahil,

Her türlü payeyi oğluna yakıştırmaya başlamışlar.

O da bakmış ki, kaniyla, canıyla yükseldiği
gibi,

Adıyla ve gücüyle de yükseklerde artık,
Dünyanın en yaman komutanı havasına
girmiş.

Eğer böyle devam ederse, bu adam,

Dünyanın düzenini tehlikeye sokabilir.

Memleket kaynıyor, bir sürü bela türüyor;

Sudaki at kılı gibi, canlanıp yılan olmuş bile
bunlar,

Ama henüz zehirleri birikmemiş.

Git komutanlara söyle,

Buradan derhal ayrılmayı uygun buluyoruz.

ENOBARBUS

Peki efendim. (*Ayrı ayrı çıkarlar.*)

Üçüncü Sahne

(Kleopatra'nın sarayı. Kleopatra,
Charmian, Alexas, Iras.)

KLEOPATRA

Nerede?

CHARMIAN

Ben de görmedim.

KLEOPATRA (*Alexas'a*)

Bak bakalım nerede; Kim var yanında.

Ben göndermemişim gibi yap.

Onu keyifsiz bulursan, benim dans ettiğimi
söyle;

Neşeliyse, aniden hastalandı de benim için.

Hadi, durma; hemen dön. (*Alexas çıkar.*)

CHARMIAN

Bayan, onu gerçekten çok seviyorsanız,

Onun da sizi öyle sevmesi için

Uygun bir davranış değil bu.

KLEOPATRA

Peki, sence ne yapmalıyım?

CHARMIAN

Onun suyuna gidin, huysuzluk yapmayın.

KLEOPATRA

Aptalca bir öğüt; dediğini yaptığım anda
Onu kaybettim demektir.

CHARMIAN.

Bence üstüne fazla gitmeyin;
Ne olur vazgeçin bu işten.
Zamanla korku nefret doğurur.
(*Antonius girer.*)

Hah, işte Antonius geliyor.

KLEOPATRA

Çok canım sıkılıyor, hiç keyfim yok.

ANTONIUS

Planlarımı açıkladığım için kusura bakma.

KLEOPATRA

Charmian, tut beni, bacaklarım kesiliyor.
Yeter artık, böyle devam edemez;
Artık dayanamayacağım.

ANTONIUS

Ne olur, yapma sevgili Kraliçem!

KLEOPATRA

Hayır, yaklaşma bana lütfen.

ANTONIUS

Peki aına ne var?

KLEOPATRA

İyi haber almışsın; gözlerinden belli.
Nikâhlı kadın ne diyor?
Gitmen mi gerekiyormuş?
Keşke hiç izin vermeseydi gelmene!
Sanmasın ki, seni burada tutan benim;
Benim sözüm geçmez sana; sen onunsun.

ANTONIUS

Tanrılar şahidimdir ki...

KLEOPATRA

Antonius ve Kleopatra

Nasıl da aldandım!

Benim kadar talihsiz bir kraliçe

Gelmemiştir şu dünyaya. Oysa biliyordum,

Tâ başta atılmıştı ihanet tohumları.

ANTONIUS

Kleopatra...

KLEOPATRA

Hem, niye inanayım ki benim olacağına,

Bana ihanet etmeyeceğine?

Gerçi sen yeminler ederken

Tanrılar sarsılmıştı tahtlarında

Ama Fulvia'yı aldatan kim?

Herhalde zırdeliymişim ki,

Daha ağızdan çıkarken bozulan,

Lafta kalan yeminlere kandım.

ANTONIUS

Benim tatlı Kraliçem...

KLEOPATRA

Yo yo, lütfen, hiç bahane arama gitmek için;

Veda et ve git. Eskiden can atardın kalmaya;

Konuşma zamanı o zamandı;

Gitmek isteyen filan yoktu.

Sonsuzluk, dudaklarımızda, gözlerimizdeydi,

Mutluluk, kaşımızın kemerinde;

En kusurlu yanımızda bile ilahi bir şey vardı.

O yanların hâlâ öyle, ama sen,

Dünyanın en büyük askeri,

En büyük yalancısı oldun şimdi.

ANTONIUS

Ne oluyor Kraliçem?

KLEOPATRA

Keşke senin kalıbın bende olsaydı.
O zaman görürdün,
Mısır'da nasıl bir yürek attığını.

ANTONIUS

Beni dinle Kraliçem; Roma'da
Acilen hizmetimize ihtiyaç varmış.
Ama ben gitsem de,
Kalbim tümüyle sende kalacak.
kalyamız baştan başa
İç savaş kılıçlarıyla ışıldıyor. Sextus Pompeius
Roma limanına yaklaşıyor.
Siyasi güçler denk oldu mu,
En ufak bahaneyle çatışma çıkar.
Nefret edilenler giderek güçlendi
Ve yeniden sevilir oldular.
Ülkeden sürülen Pompeius,
Babasının şan ve şöhreti sayesinde,
Bugünkü yönetimden hoşnut olmayan
Ve sayıları gittikçe artan muhaliflerin
Yüreğine hızla sokuluyor.
Anlaşılan fazla durgunluktan
Huzurun sağlığı bozulmuş, hacamat gerekiyor;
Yani köklü bir değişim. Ama aslında
Çok özel bir neden var gitmem için,
Senin de sakıncalı bulmayacağın bir neden:
Fulvia'nın ölümü.

KLEOPATRA

Yaşım, aptallık etmeme engel değil,
Ama çocukça saf olmama engel.

Fulvia ölebilir mi?

ANTONIUS

Ama öldü Kraliçem. (Mektubu uzatır.)
Al, işte burada. Boş zamanında oku da,
Bu ölümün nasıl kargaşaya yol açtığını gör.
En büyük işi en son yaptı;
Ne zaman ve nerede ölmüş, baksana!

KLEOPATRA

Ah, aşk denen büyük yalan!
Çektiğin acının yaşıyla
Hokkalar doldururdun hani?
Nerede o kutsal hokkalar?
Her şey çok açık! Fulvia'nın ölümünde
Kendi sonumu görüyorum:
Demek tavrın bu olacak.

ANTONIUS

Lütfen atışmayı kes de planlarımı dinle;
Bu planların uygulanması sana bağlı;
Ne düşünüyorsan söyle.
Nil'in çamuruna can veren
Ateş topuyla birlikte ben,
Senin asker-hizmetkârın,
Buradan ayrılıyorum;
Ya kavgayla ya huzurla,
Seçim senin.

KLEOPATRA

Kes şu bağları Charmian, gel.
Neyse, vazgeçtim, bırak.
Anında kötüleşip gene iyileşiyorum;
Antonius'un sevgisine bağlı halim.

ANTONIUS

Benim canım Kraliçem, yapma;
Şerefli her sınavdan geçer aşkım,
Yeter ki sen dürüst tanık ol.

KLEOPATRA

Fulvia gibi yani, değil mi?
Hadi, hadi, çekinme,
Başını çevir de ağla arkasından;
Sonra da, bana veda ederken,
“Gözlerimdeki yaşlar Mısır için,” dersin.
İstersen şimdi ustalığını göster;
Bakalım nasıl oynayacaksın
Şu şerefli görev rolünü.

ANTONIUS

Yeter, kafamı kızdırma.

KLEOPATRA

Bak bu fena değil, ama daha iyisini beklerim
senden.

ANTONIUS

Bana bak, kılıcım hakkı için...

KLEOPATRA

Ve de kalkanın! Evet, daha iyi!
Ama hâlâ mükemmel değil.
Vay canına, Charmian, baksana,
Öfke pozu nasıl yakışıyor şu Romalı Herkül'e!

ANTONIUS

Ben gidiyorum bayan.

KLEOPATRA

Kibar beyim, bir dakika.
Siz ve ben ayrılmak zorundayız;

Ama mesele bu değil.
Siz ve ben sevmiştik;
Ama konu bu da değil;
Bunu siz de pek iyi biliyorsunuz.
Asıl önemli olan...
Ah, hafızam da tıpkı Antonius gibi
Beni tek başıma bıraktı, gitti.

ANTONIUS

Neyse ki, tıpkı halkına olduğu gibi,
Zevzekliğine de hükmetmeyi bilirsin;
Yoksa, zevzekliğin ta kendisisin derdim.

KLEOPATRA

Zevzeklik, aylaklık deyip geçme,
Bu işi iyi kıvırabilmek için
Kleopatra gibi ter dökmek,
Sancısına katlanmak gerek.
Yine de, beni bağışlayın efendim.
Çünkü bu tutarsız tavırlarım,
Size hoş gelmiyorsa, benim için ölümdür.
Şerefiniz gitmenizi gerektiriyor;
Onun için, benim saçmalıklarına aldırmayın,
Kulak tıkayın gitsin. Tanrılar sizinle olsun.
Defne dalından zafer çelengi
Kılıcınızın ucundan inmesin.
Başarınızın şerefine
Çiçekler atılsın ayaklarınıza.

ANTONIUS

Hadi gidelim, gel. Buradan gidişim,
Hem ayrılık hem beraberlik demek:
Sen kalıyorsun, ama hep benimle olacaksın;

Shakespeare

Ben gitsem de, senin yanındayım aynı
zamanda.

Gidelim. (*Çıkarlar.*)

Dördüncü Sahne

*(Roma. Octavius Caesar, Lepidus ve maiyettekiler.
Octavius Caesar'ın elinde bir mektup vardır.)*

CAESAR

Sen de görüyorsun ve anlayacaksın, Lepidus,
Bu büyük rakibimize karşı
Doğal bir nefret duygusu yok Caesar'ın içinde.
İskenderiye'den gelen haberlere göre,
Antonius balık avlıyor, yiyip içiyor,
Yıldızlı geceleri zevk ve sefayla geçiriyormuş.
Görünüşe göre, ne o Kleopatra'dan daha
erkekmiş,

Ne Ptolemeus'un Kraliçesi ondan daha kadın.
Habercilerimizi doğru dürüst dinlememiş bile;
Yönetimde bizlerin de olduğu
Umurunda bile değilmiş. Şuraya bak,
İnsanoğlunda ne kusur varsa,
Hepsi bunda toplanmış.

LEPIDUS

Tüm iyiliğini karartmaya yetecek kadar
Kötülük yok onda bence.
Gökteki yıldızlar misali, kusurları,
Gece karanlığında daha parlak görünüyor.
Soydan gelme bunlar; sonradan edindiği,
Ya da kendi seçimiyle olan şeyler değil.

İstese de değiştiremez bu kusurları.

CAESAR

Sen çok iyi niyetlisin. Diyelim ki,
Ptolemeus'un yatağında
Sarmaş dolaş debelenmek kötü Şey değil,
Bir anlık eğlenceye bir ũlke vermek de değil;
Kölelerle kadeh tokuşturup âlem yapmak,
Öğle vakti sokaklarda sürtüp,
Ter kokan serserilerle dalaşmak da kötü değil.
De ki bunlar ona yakışıyor
–Ki, bunlarla bozulmayan kişilik,
Herhalde ilginç bir kişilik olmalı–
Yine de, onun hafifliği yüzünden
Biz bunca yükü kaldırmak zorundaysak,
Kusurlarına bahane bulmaya çalışmak
anlamsız.

Boş zamanını sefayla dolduran adamın,
Ya pisboğazlıktan ya fuhuştan
Nasıl olsa bir bela gelir başına.
Ancak, çocukça bir umursamazlıkla
Çağrılarımıza kulak vermeyen;
Eğlencesine biraz ara verip,
Hem bizim hem onun durumuyla ilgili,
Önemli konulara vakit ayırmaya yanaşmayan;
Çocuklar gibi, akli erecek yaşta olsa da,
Anlık eğlencesi için geleceği hiçe sayan biri,
Çocuk gibi paylanmayı hak ediyor.
(Bir haberci girer.)

LEPIDUS

İşte yine haber var.

HABERCİ

Emirlerin yerine geldi ulu Caesar!
Roma dışında olan biten her şey,
Saat başı sana rapor edilecek.
Pompeius denizde güçlü.
Ayrıca, görünüşe göre şimdiye kadar
Sadece korktukları için Caesar'a bağlı kalan
Bir kısım halk, Pompeius'u seviyormuş.
Hoşnutsuz kitleler limanlara akın ediyormuş,
İnsanlar, "Ona çok haksızlık edildi," diyormuş.
(Çıkar.)

CAESAR

Bunu tahmin etmeliydim. Bu iş hep böyledir:
Yönetime gelen kişinin gördüğü destek,
Yönetmeye başlayana kadar olmuştur.
Ne zaman ki yönetimden düşer,
Sevilip sevilmemesi önemini yitirir,
O zaman varlığı hatırlanır,
Yeniden kıymete biner.
Bu halk tabakası, akıntıya kapılmış,
Rasgele sürüklenen bir çöp gibi,
Çalkantıyla bir ileri bir geri sallanır durur,
Tâ ki çürüyüp gidene kadar.
(ikinci haberci girer.)

İKİNCİ HABERCİ

Caesar, haberlerim var:
Ünlü korsanlar, Menecrates ile Menas
Denizleri sahiplenmişler, her çeşit tekneyle,
Keyiflerince suları yarıp geçiyor,
Şiddetli akınlar yapıyorlar İtalya'ya.

Sahilde oturan insanların,
Korkudan kanları çekiliyor;
Yürekli gençler karşı koymaya çalışıyor.
Ama bir tekne burnunu çıkarmayagörsün,
Anında korsanların eline geçiyor.
Görünüşe göre Pompeius'un şöhreti,
Ordularından daha etkili. (Çıkar.)

CAESAR

Antonius, bırak artık âlem yapmayı.
Bir zamanlar Modena'daki cenkte,
Yenilgiye uğramış ama bu arada
Hirtius'la Pansa adlı konsülleri öldürmüştün.
Hemen sonra, geri çekilirken,
Kıtlık bastırıldığında, nazenin yetiştiğin halde,
Vahşilerde bile görülmedik bir sebatla,
Bu defa da onunla savaşmayı bildin.
Gün oldu hiç tınmadan at sidiği içtin,
Yolda, hayvanların bile tiksiniip içemediği
Üstü tortu bağlamış pis sulardan
İçmekte tereddüt etmedin.
Bodur çahnın üstündeki adi yaban yemişini
Tatsız bulmadı damağın. Evet,
Kar otları örttüğünde, geyikler gibi,
Ağaç kabuklarıyla beslendin. Dediklerine göre,
Senin Alpler'de yediğin etlere
Sadece baksa ölürmüş başkaları.
Şimdi ben söyleyince onuruna dokunuyor
ama,
Bütün bunları zamanında
Öylesine askerce yapmıştın ki,

Avurtların bile çökmemişti.

LEPIDUS

Onun adına çok yazık!

CAESAR

Umarım utancı onu hemen Roma'ya getirir.

Artık zamanı geldi; ikimiz birlikte

Cenk meydanına çıkıp kendimizi

göstermeliyiz.

Bunun için derhal meclisi toplayalım.

Biz sallandıkça Pompeius kazançlı çıkıyor.

LEPIDUS

Düşmana karşı denizden ve karadan

Ne kadar asker çıkarabiliriz, araştırıyorum.

Güvenilir bilgiyi yarın sunacağım Caesar.

CAESAR

Pekâlâ, toplantımıza kadar,

Benim de aklım orada olacak.

Güle güle.

LEPIDUS

İyi günler. Bu arada,

Roma dışında olan bitenler hakkında

Bilgi alacak olursan, bana da iletir misin?

CAESAR

Merak etme;

Bunu görev bileceğim. (*Çıkarlar.*)

Beşinci Sahne

(İskenderiye. Kleopatra, Charmian, has, Mardian.)

KLEOPATRA

Charmian!

CHARMIAN

Buyrun!

KLEOPATRA (*Esner.*)

Aah! Hadi bana biraz adamotu suyu ver.

CHARMIAN

Ne için efendim?

KLEOPATRA

Antonius'umdan ayrı düştüğüm

Şu koca zamanı

Uykuda geçirebilmek için.

CHARMIAN

Fazla düşünüyorsunuz onu.

KLEOPATRA

Ama aksi vefasızlık olur.

CHARMIAN

Bence olmaz efendim.

KLEOPATRA

Hey, hadımağa, Mardian!

MARDIAN

Arzunuz hanımefendi?

KLEOPATRA

Şarkı dinleme havasında değilim. Ayrıca,
Bir hadımın yapabileceği hiçbir şey
İlginç gelmiyor şu anda bana.
Düşüncelerim uçup Mısır'dan uzaklara gidiyor,
Ama hadım olduğun için anlayamazsın sen
bunu.
Hiç arzu uyandığı oluyor mu içinde?

MARDIAN

Evet, sayın bayan.

KLEOPATRA

Gerçekten mi?

MARDIAN

“Gerçekten” sayılmaz efendim,
Çünkü pek bir şey gerçekleşmiyor sonunda;
Zaten ben de edepsizlik edecek biri değilim.
Ama şiddetli hisler duyuyorum;
Venüs'le Mars'ın yaptığı işi hayal ediyorum.

KLEOPATRA

Ah, Charmian,
Sence Antonius nerede acaba şimdi?
Ayakta mı, oturuyor mu?
Belki de yürüyor ya da, ata biniyor...
Ah, ne kadar mutludur o at kimbilir;
Üstüne binmiş Antonius'un ağırlığıyla!
Aman atım, taşıdığın adamı bil, ona göre yürü!
Yeryüzünün yanı Atlas'ı; askerın âlâsı o.
Şimdi soruyordur kendi kendine,
Ya da mırıldanıyordur,
“Nerede benim yılanım
Koca Nil'in yılanı nerede?” diye.

–Bana öyle der çünkü.

Artık bu lezzetli zehirle besleniyorum ben.

Yani, şu halime de bak: Bedenimde,

Phoebus nereye dokunmuşsa kapkara çürük,

Yılların etkisiyle de kırış kırış tenim.

Ey koca alınlı Caesar, bir zamanlar,

Sen hâlâ burada, yerin üstündeyken,

Ben bir hükümdar lokmasıydım;

Büyük Pompeius, beni ne zaman görse,

Olduğu yerde kalır, gözlerini bana diker,

Bakışıyla beni soyar, sever, kendinden geçerdi.

(*Alexas girer.*)

ALEXAS

Mısır Hükümdarı, selam!

KLEOPATRA

Hiç de Marcus Antonius'a benzer bir yanın
yok!

Ama onun yanından geldiğin için,

O muhteşem iksirin altın yaldızı

Senin üstünde de parıldıyor.

Benim yiğit Antonius'um nasıl?

ALEXAS

En son ne yaptı biliyor musunuz sevgili

Kraliçem,

Uzakdoğu'dan gelme şu inciye defalarca öptü.

Sözleri hâlâ kalbime saplı.

KLEOPATRA

O zaman kulaklarım çıkarsın o sözleri oradan.

ALEXAS

“Aziz dostum,” diye başladı,

“De ki, sadık Romalı, yüce Mısır’a
İstiridyeden çıkan bu serveti gönderiyor.
Bu ufak armağana ek olarak,
Onun göz kamaştırıcı tahtına
Yeni ülkeler ekleyeceğim. De ki,
Doğu’da kimse kalmayacak,
Ona kraliçe demeyen.”

Sonra başıyla selam verip, vakur bir tavırla
Savaş donanımlı atına bindi.
Bu arada at öyle bir kişnedi ki,
Hayvanın sesinden benim sözlerim
duyulmadı.

KLEOPATRA

Peki, keyifsiz miydi, neşeli mi?

ALEXAS

Sıcakla soğuk mevsim arası gibi,
Ne keyifsizdi, ne neşeli.

KLEOPATRA

Ne dengeli adam! Bak işte Charmian,
Bak da gör; adam diye buna denir.
Keyifsiz değildi, neden? Yanındaki insanların
Onu örnek aldığını biliyordu da ondan.
Neşeli değildi, neden?
Çünkü aklının Mısır’da olduğu,
Oradaki sevinç kaynağını unutmadığı
Anlaşılsın istiyordu da ondan.
Biraz öyleydi, biraz böyle; ilahi bir karışım!
Ama sen, Antonius, ister keyifsiz ol, ister
neşeli,
Yakışıyor sana bu aşırı duygular;

Hiçbir erkeğe yakışmadığı kadar hem de.
Peki, benim ulaklarıma rastladın mı?

ALEXAS

Evet bayan, yirmi küsur haberciye.
Niye böyle durmadan adam gönderiyorsunuz?

KLEOPATRA

Antonius'a ulak göndermediğim gün doğan
kişi,
Aç sefil ölecek demek. Mürekkep ve kâğıt,
Charmian!
Hoş geldin Alexas'cığım. Ne dersin Charmian,
Caesar'ı hiç böyle sevmiş miydim?

CHARMIAN

Ah, o yüce Caesar!

KLEOPATRA

Sus! Bu ne heyecan! Dilin tutulsun da
Bir daha böyle anamaz ol Caesar'ın adını!
Yüce Antonius de onun yerine.

CHARMIAN

Yiğit Caesar!

KLEOPATRA

İsis aşkına, benim yiğitler yığidimi
Bir daha Caesar'la kıyaslarsan
Ağzını yırtarım.

CHARMIAN

Ne olur bağışlayın efendim;
Siz de böyle söylerdiniz, onun için.

KLEOPATRA

O benim toyluk günlerimdeydi;
Henüz kafam olgunlaşmamış,

Antonius ve Kleopatra

Her neyse, hadi durma,
Git bana mürekkeple kâğıt getir.
Mısır'da insan kalmayana dek
Antonius'a her gün bir ulak gidecek.
(Çıkarlar.)

İKİNCİ PERDE

Birinci Sahne

(Pompeius'un Sicilya'daki karargâhı. Asker giysileri ve savaş teçhizatıyla Pompeius, Menecrates ve Menas.)

POMPEIUS

Eğer ulu tanrılar adilse,
En haklı insanlara
İşlerinde yardım ederler.

MENECRATES

Biliniz ki değerli Pompeius,
Tanrılar yardımı geciktiriyorsa,
Yardım etmeyecekler demek değil.

POMPEIUS

Ama biz tanrılara yakarırken,
İstedığımız şey değerini yitiriyor.

MENECRATES

Kendimizi tanımayan bizler,
Kendi kötülüğümüzü isteriz bazen.
Her şeyi bilen tanrılar da, bizim iyiliğimiz
için,
İsteğimizi yerine getirmeyiverir.
Böylece, dualarımızın yerine gelmeyişi
Bizim hayrımıza olur.

POMPEIUS

Bu işi başaracağım.
Halk beni seviyor; denizler de benim.

Askeri gücüm hilal gibi büyüyor
Ve benim geleceğe dönük umudum,
Bunun dolunay olacağını söylüyor.
Marcus Antonius Mısır'da yiyip içiyor;
Dışarda savaşmaya hiç niyeti yok.
Caesar para bulayım derken,
İnsanların sevgisini kaybediyor. Lepidus
dersen, ikisine de iltifat yağıdırıyor,
ikisinden de iltifat görüyor.
Ama ne Lepidus onları seviyor,
Ne onlar Lepidus'u umursuyor.

MENAS

Caesar'la Lepidus savaşa hazırlarmış;
Muazzam bir ordu toplamışlar.

POMPEIUS

Nereden duydun bu haberi? Doğru değil bu.

MENAS

Silvius'tan efendim.

POMPEIUS

Hayal görüyor o. Ben biliyorum,
İkisi de Roma'da, Antonius'u bekliyorlar.
Ey azgın Kleopatra, dilerim aşkın tılsımı,
O kurumuş dudaklarını yumuşatsın;
Güzellikle büyü birleşsin,
Şehvet de her ikisi ile, vursun kösteği
O azgın zevk, sefa düşkününe;
Hep dumanlı tutsunlar kafasını.
Epikuros'un aşçıları yeni yeni soslarla
Sürekli iştahını bilesinler, uyku ve yemek
Şeref ve sorumluluk duygusunu unuttursun;

Lethe'nin suyundan içmiş gibi
Uyuşsun; şilinsin her şey aklından.
(*Varrius girer.*)

Evet Varrius, ne haber getirdin?

VARRIUS

Aldığım kesin bilgiye göre,
Marcus Antonius her an Roma'da bekleniyor.
Mısır'dan ayrıldığı vakte bakılırsa, geç bile
kaldı.

POMPEIUS

Daha önemsiz bir habere
Daha zevkle kulak verirdim.
Menas, bu sefahat düşkünü adamın,
Böyle ufak bir çatışma için
Tolgasını giyme zahmetine gireceği
Aklıma gelmezdi. Onun askerliği,
Öbür ikisinin iki katına bedeldir.
Ama bir bakıma, bu bizi daha da yüceltir:
Demek ki, bizim ayaklanmamız,
Şehvetten yorulmak bilmeyen Antonius'u,
Mısırlı dulun kucağından koparabiliyormuş.

MENAS

Caesar'la Antonius'un birbirlerini görmekten
Pek de hoşlanacaklarını sanmam.
Antonius'un ölen karısı,
Caesar'a haksızlıklar yapmıştı.
Kardeşi de isyan çıkarmıştı.
Gerçi Antonius kardeşini desteklememişti
galiba,
Ama olsun.

POMPEIUS

Bu tür küçük soğukluklar
Büyük düşmanlıklara yol açar mı, bilemem.
Ama biz o üçlünün karşısına dikilmesek,
Büyük ihtimalle, onlar birbirine girecekti.
Her birinin yeterince nedeni var
Ötekilere karşı kılıç çekmek için.
Yine de, bakarsınız bizden korkmaları
Aralarındaki açıklığı kapatıp
Onları birleştirmeye zorlar, bilemeyiz.
Her neyse, tanrıların takdiri neyse, o olsun.
Ancak, hepimizin hayatı tek bir şeye bağlı:
Var gücümüzle savaşmaya. Yürü Menas.
(Çıkarlar.)

İkinci Sahne

(Roma. Enobarbus ile Lepidus.)

LEPIDUS

Aziz Enobarbus, bence de komutanını uyar;
Nazik ve sakın konuşsun.
Merak etme, bu hem uygun düşer
Hem de yakışık alır.

ENOBARBUS

Aslında, "Kendin gibi konuş," diyeceğim.
Ama Caesar onu kızdıracak olursa, o zaman,
Antonius, Caesar'ın tepesinden bakıp,
Sesini yükselterek Mars gibi konuşabilir.
Jüpiter hakkı için, Antonius'un yerinde olsam
Sakalımı kesmezdim bugün.

LEPIDUS

Kişisel çekişme zamanı değil şimdi.

ENOBARBUS

Her an her şeyin zamanıdır;
Olayları zaman doğurur.

LEPIDUS

Ama büyük işler varken,
Küçük işleri bir yana bırakmalı.

ENOBARBUS

Küçük işler önce gelmiyorsa.

LEPIDUS

Sen duygusal konuşuyorsun.
Lütfen eski korları körükleme.
İşte soylu Antonius geliyor. (*Bir kapıdan
Antonius ile Ventidius
girer.*)

ENOBARBUS

Ve işte Caesar. (*Ayrı bir kapıdan Caesar,
Maecenas ve
Agrippa girer.*)

ANTONIUS (*Ventidius'a*)

Burada anlaşmaya varırsak, hedefimiz Partia.
Aklında bulunsun Ventidius.

CAESAR

Bilmiyorum Maecenas; Agrippa'ya sor.

LEPIDUS (*Caesar'la Antonius'a*)

Değerli dostlar,
Bizleri birleştiren büyük bir dava.
Dikkat edelim de, küçük olaylar yüzünden
Aynılık girmesin aramıza.
Canınızı sıkan bir şey varsa,
Bunu tatlılıkla görüşebiliriz.
Ufak tefek anlaşmazlıkları
Öfkeyle dile getirirsek,
Yaraları iyileştirelim derken,
Cinayet işlemiş oluruz.
O halde, değerli arkadaşlar, rica ediyorum;
En tatsız konulara, özellikle,
En yumuşak üslupla değinelim;
Aksilenip işi zorlaştırmayalım.

ANTONIUS

Güzel konuştunuz.

Eğer şu anda ordularımızın başında,

Cenge hazır olsaydık, işte böyle yapardım.

(Antonius ile Caesar kucakladır. Borazanlar.)

CAESAR

Roma'ya hoş geldiniz.

ANTONIUS

Teşekkürler.

CAESAR

Oturun.

ANTONIUS

Siz buyrun.

CAESAR

Hadi o zaman.

(Otururlar.)

ANTONIUS

Duyduğuma göre, bazı şeyleri

Kötüye yoruyormuşsunuz,

Yani, aslında kötü olmayan;

Öyle olsa da, sizi ilgilendirmeyen şeyleri.

CAESAR

Bu çok gülünç. Öyle yok yere,

Ufak şeylerden alınmam ben,

Hele sizinle ilgiliyse. Daha da gülüncü,

Hiç yeri değilken adınızı anıp,

Size karşı atıp tuttuğum söylentisi.

ANTONIUS

Peki, benim Mısır'da bulunmam

Neden ilgilendiriyordu sizi?

CAESAR

Aslında, benim Roma'da oluşum
Sizi neden ilgilendiriyorsa ondan;
Ne eksik, ne fazla. Mesela, siz orada,
Bana karşı iş çevirmeye kalkışmışsanız,
O zaman, Mısır'da oluşunuz
Bizi özellikle ilgilendirebilir.

ANTONIUS

“İş çevirmek”ten kastınız ne?

CAESAR

Burada olup bitenleri duyunca
Kastımın ne olduğunu anlayacaksınız.
Karnızla kardeşiniz bana savaş açtı;
Sizin adınıza çarpıştılar aslında,
Esin kaynakları sizdiniz.

ANTONIUS

Bu işte yanıyorsunuz.
Kardeşim hiçbir zaman,
Benim adıma çarpıştığını iddia etmemiş.
Bu konuyu araştırdım ben;
Sizin yanınızda kılıç çeken
Güvenilir kaynaklardan bilgi aldım.
Aslında, benim rızam olmadan,
Aynı davayı paylaştığım kişi olan
Size karşı çarpışmakla
Benim otoritemi de sarsmış olmadı mı?
Mektuplarımda bunu size açıklamıştım.
Eğer bölük pörçük gerekçeleri bir araya getirip
Kavga çıkarmanın yolunu arıyorsanız,
Bu konu işinize yaramaz.

CAESAR

Siz benim aklıma kusur bulup
Kendinizi övüyorsunuz ama,
Sizin bulduğunuz mazeretler de bölük pörçük.

ANTONIUS

Hayır, hayır, hiç de değil.
Sizin de herhalde bildiğiniz gibi,
Kardeşimin yaptığını hoş göremezdim.
Çünkü sizinle davamız ortak olduğuna göre,
Size karşı çarpışmakla
Benim de huzurumu bozuyordu.
Karıma gelince; sizin de böyle
Dik başlı bir karınız olsaydı görürdünüz!
Dünyanın size ait olan üçte birini,
Gem vurup terbiye edebilirsiniz belki,
Ama böyle bir kadını asla!

ENOBARBUS

Keşke hepimizin böyle karısı olsaydı;
Onlar da erkeklerle birlikte savaşa giderdi.

ANTONIUS

Üzülerek kabul ediyorum ki,
Huysuzluğundan gelme azgınlıkları
Ölçüyü çok aşıyordu. Buna bir de
Kurnazca hesaplarını eklersen,
Herhalde epeyce canınızı sıkmış olmalı.
Ama takdir edersiniz ki,
Elimden bir şey gelmezdi.

CAESAR

Siz İskenderiye'de keyif çatarken,
Yazdığım mektupları umursamadınız;

Habercimle alay edip huzurunuzdan
kovdunuz.

ANTONIUS

O haberci izin almadan içeri dalmıştı.
Bir gece önce üç krala ziyafet vermiştim
Ve sabah daha kendimde değildim.
Ama ertesi gün ona durumumu anlatmıştım;
Yani bir anlamda özür dilemiştim.
Bu adamı bir yana bırakalım;
Tartışsak bile, o bir gerekçe olamaz.

CAESAR

Siz ettiğiniz yemini bozdunuz;
Oysa aynı şeyle beni asla suçlayamazsınız.

LEPIDUS

Sakin ol Caesar.

ANTONIUS

Bırak Lepidus; bırak, konuşsun.
Kutsal bir şeyden, şereften söz ediyor;
Bende olmadığını sanıyor bunun.
Pekâlâ, devam et, Caesar,
Hangi yeminimi bozmuşum?

CAESAR

İhtiyacım olduğunda
Silah ve yardım gönderecektiniz.
İkisini de göndermediniz.

ANTONIUS

Kasıtlı değildi, kargaşaya geldi.
Keyifli saatlerin zehiriyle uyuşmuştum,
Kendime gelemedim bir türlü.
Şimdi içtenlikle, dosdoğru

Özür dileyeceğim senden.
Dürüst olmakla büyüklüğümden bir şey
eksilmez,
Ne de otoritem zayıflar.
İşin doğrusu şu ki, Fulvia,
Beni Mısır'dan uzaklaştırmak için
Burada savaş çıkardı.
Bu işe bilmeden alet olduğum için,
Onuruma yakışanı yapıyor
Ve sizden özür diliyorum.

LEPIDUS

Soylu bir davranış bu.

MAECENAS

Lütfen bu kırgınlığı daha fazla büyötmeyin.
Artık bu işi tamamen unutup
Mevcut durumu göz önüne alarak,
Bir an önce uzlaşmanız büyük önem taşıyor.

LEPIDUS

Güzel konuştun Maecenas.

ENOBARBUS

İsterseniz şimdilik birbirinizden sevgi ödünç
alın. Pompeius'tan
haber gelmezse, geri verirsiniz. Daha sonra,
yapacak başka işiniz
kalmadığında, dalaşmak için bol vaktiniz
olacak.

ANTONIUS

Sen sadece bir askersin. Fazla konuşma.

ENOBARBUS

Evet, unutmuştum; gerçek sessiz kalmalı.

ANTONIUS

Bu topluluğun havasını bozuyorsun; kes artık.

ENOBARBUS

Pekâlâ, düşünen bir taşım artık.

CAESAR

Söylediği şeyleri değil de,
Söyleyiş tarzını yadırgadım.
Doğrusu, anlayışımız bu kadar farklıyken,
Dost kalmamız mümkün değil bence.
Yine de, bilsem ki yeryüzünde,
Bizi birbirimize kenetleyecek bir kasnak
vardır,
Aramadık yer bırakmazdım onu.

AGRIPPA

İzninizle Caesar.

CAESAR

Konuş Agrippa.

AGRIPPA

Anne tarafından bir kız kardeşiniz var sizin,
Değerli Octavia. Yüce Marcus Antonius ise
şimdi dul.

CAESAR

Dikkat et Agrippa; Kleopatra seni duysaydı,
Haklı olarak öyle bir haslardı ki,
Söylediğine pişman olurdun bu sözleri.

ANTONIUS

Ben evli değilim Caesar.
Agrippa ne demek istiyorsa desin.

AGRIPPA

Ben diyorum ki,

Sürekli dost ve kardeş kalmanız için,
Yürekler arasında bağ kurulması
Ve bu bağın asla çözülmemesi için,
Antonius, Octavia ile evlenmeli.
O Octavia ki, güzelliğiyle,
Erkeklerin en iyisine layık bence;
İyi ahlakı ile sayısız erdemleri,
Onun için yeterli tavsiyedir.
Bu evlilik gerçekleşirse,
Bugün önemli görünen küçük kuşkular da,
Tehlikeye yol açabilecek büyük korkular da
Kendiliğinden yok olur.
Şu anda yarı masal haberler
Gerçek gibi görünürken,
O zaman, gerçeklere masal gibi bakılır.
Octavia'nın her ikinize olan sevgisi
Hem sizi birbirinize yaklaştırır, hem de
Herkesin sevgisini sizlere çeker.
Söylediklerim için kusuruma bakmayın,
Ama bu düşünce şu anda aklıma gelmiş değil;
Ne zamandır kafamda dolaşıyor.

ANTONIUS

Caesar konuşacak mı?

CAESAR

Hayır; Antonius ne düşünüyor bu konuda;
Onu öğrenmeden konuşmayacak

ANTONIUS

Peki, ben, "Tamam, öyle olsun Agrippa,"
desem,
İş olacak mı? Agrippa'nın yetkisi nedir?

CAESAR

Caesar'ın yetkisi neyse o;
Octavia üzerindeki yetkisi dahil.

ANTONIUS

Böyle güzel bir amaca yönelik,
Bu kadar çekici bir teklifin önüne
Çıkabilecek bir engel düşünemiyorum.
Ver elini, bu hayırlı işi bağlayalım.
Artık bundan böyle de yüreklerimize
Kardeş sevgisi hâkim olsun,
Yapacağımız büyük işlere
Bu sevgi yön versin.

CAESAR

İşte elim.
(*Antonius ile Caesar el sıkışırlar.*)
Kardeşim eş olarak sana emanet.
Bil ki, kardeşini benim kadar seven
Bir ağabey daha olamaz yeryüzünde.
Dilerim onun sayesinde
Topraklarımız ve gönüllerimiz birleşir,
Karşılıklı sevgimiz bizleri terk edip gitmez.

LEPIDUS

Yürekten, amin!

ANTONIUS

Pompeius'a karşı kılıç çekmek istemezdim;
Son zamanlarda büyük iyilikleri dokundu
bana.
En azından bir teşekkür borçluyum ona,
Yoksa adım nanköre çıkar.
Bunu yaptıktan sonra

Dikilebilirim karşısına.

LEPIDUS

Vakit geçiyor.

Hemen peşine düşmeliyiz,

Yoksa o bizim peşimize düşer.

ANTONIUS

Neredeymiş?

CAESAR

Misena tepesi eteklerinde.

ANTONIUS

Karadaki gücü ne?

CAESAR

Büyük ve artıyor,

Ama denizde kesin üstün.

ANTONIUS

Demek haberler böyle.

Keşke daha önce birleşseydik.

Acele edelim, ama silaha sarılmadan önce

Konuştuğumuz konuyu halledelim.

CAESAR

Çok memnun olurum.

O zaman bence en iyisi kardeşimi gör;

Ben seni götüreyim.

ANTONIUS

Hadi gidelim Lepidus;

Sensiz olmaz.

LEPIDUS

Yüce Antonius, hasta yatağında olsam

Yine kalkar gelirdim.

(Borazanlar. Çıkarlar. Enobarbus, Agrippa ve

Maecenas kalır.)

MAECENAS (*Enobarbus'a*)

Mısır'dan hoş geldiniz bayım.

ENOBARBUS

Caesar'ın can dostu, değerli Maecenas! Sevgili dostum Agrippa!

AGRIPPA

Aziz Enobarbus!

MAECENAS

İşlerin böyle yoluna girmesi güzel oldu.
Mısır'da bu kadar zaman
iyi dayandın.

ENOBARBUS

Ne demezsin! Gün boyu uyuyup, güne gece muamelesi yaptık; gece boyu da içip onu aydınlattık.

MAECENAS

Kahvaltıda on iki kişi, yedi yaban domuzu çevirmişsiniz, doğru mu?

ENOBARBUS

Bu söylediğin, kartalın yanında sinek kalır.
Öyle muazzam ziyafetler çektik ki kendimize, anlatsam şaşar kalırsınız.

MAECENAS

Kleopatra muhteşem bir kadın olmalı;
kulağımıza gelenlere bakılırsa, tabii.

ENOBARBUS

Cydnus çayı üzerinde, Antonius'la daha ilk karşılaştığında, kalbini alıp kesesine atmış.

AGRIPPA

Haberi getiren kişi kafasından uydurmadıysa,
çok etkileyici bir kadınmış gerçekten.

ENOBARBUS

Ben size anlatayım.

içinde bulunduğu tekne, yaldızlı bir taht gibi,
Yanıyordu suyun üstünde. Pupası dövme
altındandı;

Mor atlastan yelkenleri öyle hoş kokuyordu
ki,

Rüzgârlar sevdalanıp hasta düşmüştü.

Flütlerin müziğine eşlik eden gümüştten
kürekler

Suya dalıp çıktıkça, sular da büyülenmiş gibi,
Daha bir hızla seyirtiyordu peşlerinden.

Kleopatra'nın kendisine gelince,

Tarife sığmaz o. Sırma işlemeli çadırında

Sere serpe uzanmıştı. Venüs'ün ressamı

Nasıl doğayı aşmışsa resmini yaratırken,

Kleopatra da resimdeki Venüs'ü aşmıştı o

haliyle.

İki yanında şirin, gamzeli çocuklar duruyor,

Küçük Cupidler gibi gülüşüyorlardı.

Onlar renk renk yelpazelerini salladıkça,

Kleopatra'nın o ipeksi yanakları serinliyor,

Hemen sonra da yine kızarıp parlıyordu sanki;

Her an, yap boz oynuyordu yelpazeler.

AGRIPPA

Oo! Nadide bir kısmet düşmüş Antonius'a!

ENOBARBUS

Hizmetindeki nedimeler, deniz perileri gibi,

Çevresinden ayrılmıyor, gözünün içine
bakıyor,
Diz kırıp reverans yapıyor,
Hoşluğa hoşluk katıyorlardı.
Dümende de, görünüşe göre,
Bir deniz kızı vardı.
İpek kumaştan yelkenler,
Taç yaprağı gibi pürüzsüz ellerin
Hünerli dokunuşuyla şişiyordu.
Tekneden yayılan, muhteşem bir koku,
Her iki kıyıyı sarmıştı.
Şehirde kim varsa onu karşılamaya gelmişti.
Antonius ise, pazar yerinin ortasında,
Tahtına oturmuş, havaya ıslık çalıyordu,
Ki o hava bile, elinden gelse, kalkıp
Kleopatra'yı görmeye gidecek,
Doğada bir boşluk bırakacaktı yerinde.

AGRIPPA

Eşsiz Mısırlı!

ENOBARBUS

Karaya çıktığında Antonius adam gönderdi
Ve onu akşam yemeğine davet etti.
Kleopatra ise, "Siz benim misafirim olun,"
Diye rica etti. Bugüne kadar hiçbir kadına,
Ağzından hayır kelimesi çıkmamış olan
Bizim kibar Antonius, saçını on defa taratıp
Ziyafete gitti ve gözleriyle yediğinin bedelini
Kalbiyle ödedi.

AGRIPPA

Ne fettan sultanmış! Yüce Caesar da

Antonius ve Kleopatra

Koymuştu kılıcını onun yatağına;
Sonra çift sürer gibi sürmüş,
Mahsulünü de almıştı

ENOBARBUS

Gözlerimle gördüm, bir defasında Kleopatra
Ana caddede seke seke kırk adım gitti,
Sonra nefessiz kalınca durdu;
Bir yandan soluk almaya çalışıyor,
Bir yandan konuşuyordu. Öyle ki,
Kusuru kusursuz yapıyor,
Soluksuzken bile güç yayıyordu etrafa.

MAECENAS

Artık Antonius onu tamamen bırakmalı.

ENOBARBUS

Asla bırakamaz. Kleopatra bu;
Yıllar solduramaz onu bence,
Ne de büyüğü kaçır sınırsız renklerinin.
Gün gelir doyar insan başka kadınlara,
Ama onun fazlası, doyurmak bir yana,
Daha da acıktırır. En kötü şeyler bile
Ona yakışır; öyle ki,
Sürtük gibi davrandığında
Muhterem rahipler onu takdis eder.

MAECENAS

Eğer güzellik, akıl, iffet
Yeterse Antonius'u uslandırmaya,
Octavia bulunmaz bir nimet onun için.

AGRIPPA

Hadi gidelim.
Aziz Enobarbus, burada kaldığın sürece

Benim konuğum ol.

ENOBARBUS

Çok naziksiniz efendim, teşekkür ederim.

(Çıkarlar.)

Üçüncü Sahne

(Roma. Antonius, Caesar ve ikisinin arasında Octavia.)

ANTONIUS

Dünya işleri ve önemli görevim,
Zaman zaman kollarından ayıracak beni.

OCTAVIA

O zaman ben de diz çöküp,
Senin için tanrılara dua ederim.

ANTONIUS

İyi geceler bayım. Sevgili Octavia,
Hakkımda her duyduğuna inanıp,
Beni hemen kınama. Bugüne kadar
Düzenli bir hayatım olmadı,
Ama her şey yoluna girecek artık.
İyi geceler, sevgili bayan;
İyi geceler bayım.

CAESAR

İyi geceler. *(Caesar ile Octavia çıkar.)*
(Falci girer.)

ANTONIUS

Evet ahbap, ne dersin, şimdi Mısır'da olmak
isterdin
herhalde, ha?

FALCI

Keşke hiç oradan ayrılmasaydım; sen de oraya

hiç
gelmeseydin.

ANTONIUS

Nedenmiş?

FALCI

Hiç, içimden bir ses öyle diyor, açıklaması
yok. Yine de, hemen
Mısır'a dön bence.

ANTONIUS

Söyle bakalım, hangimizin kısmeti açık,
Caesar'ın mı,
benim mi?

FALCI

Caesar'ın. Onun için, sen sen ol Antonius,
Onun yanında durma. Senin koruyucu
meleğin,
Soylu, yürekli, yüce, benzersiz;
Oysa Caesar'ınki öyle değil.
Ama senin meleğin, onun yanında korkuyor,
Ürkekleşiyor. Onun için,
Aranıza yeterince mesafe koy.

ANTONIUS

Bu konuyu kapat artık.

FALCI

Yalnızca sana söylerim bunu;
Başka kimseye değil.
Hangi oyunu oynarsan oyna onunla,
Kaybetmeye mahkûmsun.
İhtimaller senden yana görünse bile,
Kazanmak onun kaderinde var.

O giderek parlarken, senin ışığın solacak.
Yine söylüyorum, o yakınında oldukça,
Meleğin seni kollamaktan ürüyor;
Ama Caesar uzaktaysa,
O da asil haline dönüyor.

ANTONIUS

Hadi git, Ventidius'a söyle,
Onunla konuşmak istiyorum. (*Falcı çıkar.*)
Evet, Caesar Partia'ya gidecek.
Bilerek ya da tesadüfen,
Falcı doğru konuştu.
Zarlar bile Caesar'ın buyruğunda.
Oyunlarda üstün becerim işe yaramıyor
Onun şansı karşısında.
Kura çekiyoruz, ona çıkıyor;
Horoz dövüştürüyoruz, onunki kazanıyor.
Bıldırcınları koyuyoruz çemberin içine,
Her türlü ihtimal benden yanayken,
Yenilen hep benimkiler oluyor.
En iyisi Mısır'a gideyim ben.
Bu evliliği huzur bulayım diye yaptım,
Ama gönlümün eğlencesi doğuda.
(*Ventidius girer.*)
Ha, gel Ventidius.
Partia'ya gideceksin. Görev emrin hazır.
Benimle gel de vereyim.

Dördüncü Sahne

(Roma. Lepidus, Maecenas ve Agrippa.)

LEPIDUS

Hadi artık, düşünmeyi bırakın.
Acele edin, komutanlarınızı izleyin.

AGRIPPA

Tamam, Marcus Antonius Octavia'yı öpsün,
Hemen geliyoruz.

LEPIDUS

O zaman, üniformalarınızı giydiğinizde
Görüşmek üzere. İkinize de yakışacak.
Hoşça kalın.

MAECENAS

Eğer hesabım doğruysa, senden önce
Tepenin eteklerinde oluruz Lepidus.

LEPIDUS

Sizin yolunuz daha kısa. Görevim gereği
Ben epey dolaşmak zorundayım.
Bu size iki gün kazandıracak.

MAECENAS VE AGRIPPA

Başarılar efendim.

LEPIDUS

Hoşça kalın. *(Maecenas ile Agrippa bir kapıdan,
Lepidus diğer kapıdan çıkar.)*

Beşinci Sahne

(İskenderiye. Kleopatra, Charmian, Iras ve Alexas.)

KLEOPATRA

Müzik istiyorum biraz, müzik,
Biz aşk tacirlerinin hüzünlü besini.

CHARMIAN, IRAS VE ALEXAS

Müzik gelsin, hey!
(Hadım Mardian girer.)

KLEOPATRA

Vazgeçtim. Hadi bilardo oynayalım. Gel
Charmian.

CHARMIAN

Benim kolum ağrıyor. En iyisi Mardian'la
oynayın.

KLEOPATRA

Doğru ya, ha bir kadınla oynamışsın,
Ha bir hadımla. Ne dersin,
Oynar mısın benimle?

MARDIAN

Elimden geleni yaparım hanımefendi.

KLEOPATRA

Eh, aktörlerde olduğu gibi:
İyi niyet olsun da,
Zararı yok, seyirci bağışlar.
Ama zaten canım istemiyor şimdi.

Oltamı getirin bana. Nehre gidelim.
Orada, uzaktan müzik çalarken,
Kara yüzgeçli balıkları aldatır,
Çekerim yanıma. Oltamın kıvrık ucu,
Kaygan çenelerini deldikçe,
Onları yukarı çeker, her birini
Bir Antonius gibi düşünürüm.
“Ya!” derim, “İşte yakalandın!”

CHARMIAN

Çok hoştu; hani bir gün,
Balık tutma yarışması yapmıştınız.
Sizin dalgıcınız Antonius’un oltasına
Salamura balık takmış, o da,
Nasıl da sevinçle çekmişti oltayı.

KLEOPATRA

Ah, evet! Ne günlerdi!
Sinirlerini bozuncaya kadar gülmüştüm ona;
Gece olduğunda da,
Sinirlerini düzeltinceye kadar gülmüştüm.
Sabaha karşı sızdığında, yatağına yatırmış,
Başlığımı, giysilerimi ona giydirmiş,
Onun kılıcı Philippan’ı da ben kuşanmıştım.
(*Bir haberci girer.*)

Oh, İtalya’dan!
Hadi, hemen at şu verimli tohumlarını,
Ne zamandır sürülmemiş kulaklarıma!

HABERCİ

Efendim! Efendim!

KLEOPATRA

“Antonius öldü,” derseni eğer alçak herif,

Hanımının da canına kıydın demek.
Ama eğer, “Sağ ve salim,” diyorsan,
İşte sana altın ve işte elimin
En mavi damarları, öpmen için.
Krallar dudak değdirmiştir bu ele
Ve titremişlerdir öperken.

HABERCİ

Öncelikle efendim, Antonius iyi.

KLEOPATRA

O zaman al sana biraz daha altın.
Ama, bana bak, zaman zaman
Ölümler için de iyi dediğimiz olur.
Lafı oraya getirirsen,
Sana verdiğim altını eritir,
O şom ağzından içeri akıtırım.

HABERCİ

Sayın bayan, konuşabilir miyim?

KLEOPATRA

Pekâlâ, hadi konuş bakalım.
Ama yüzündeki ifade hoş değil.
Antonius sağ ve sağlıklıysa,
Güzel haberler getirdiyse bana,
Niye ekşitiyorsun suratını öyle?
Yok, iyi değilse, insan kılığında değil,
Başında yılanlardan tacınla,
Bela Tanrıçaları gibi gelmeliydin.

HABERCİ

Efendim, lütfen söyleyeceklerimi dinler
misiniz?

KLEOPATRA

Sen konuşmaya başlamadan
Suratına bir patlatasım geliyor.
Ama, dersen ki, Antonius sağ ve sağlıklı,
Caesar'la arası iyi; ona tutsak olmamış,
O zaman yağmur gibi altın,
Dolu gibi değerli inci yağdırırım sana.

HABERCİ

Hanımefendi, Antonius iyi.

KLEOPATRA

Bu güzel.

HABERCİ

Caesar'la da arası iyi.

KLEOPATRA

Harika bir adamsın sen.

HABERCİ

Hiç bu kadar yakın olmamışlardı Caesar'la.

KLEOPATRA

Benden sana bir servet var.

HABERCİ

Ancak, şey, efendim...

KLEOPATRA

O "ancak"tan hoşlanmadım.
Önceki iyi haberlerin hepsini götürüyor.
Yazıklar olsun o "ancak"a!
"Ancak" dediğin tıpkı bir zindancı;
Yanında korkunç bir cani getiriyor.
Hadi, dostum, iyi veya kötü,
Dağarcığında ne varsa,
Hepsini boşalt artık kulaklarım.
Caesar'la arası iyi, sağlığı yerinde ve

Diyorsun ki, özgür.

HABERCİ

Özgür mü efendim?

Ben böyle bir şey demedim.

Octavia'ya bağlandı.

KLEOPATRA

Peki, derdi neymiş?

HABERCİ

Kadının yatağına girmek herhalde.

KLEOPATRA

Kanım çekiliyor Charmian.

HABERCİ

Antonius Octavia'yla evlendi efendim.

KLEOPATRA

Dilin tutulsun, kahrolası herif!

(Habercimi döverek yere yuvarlar.)

HABERCİ

Ne olur efendim, yapmayın!

KLEOPATRA

Ne dedin sen?

(Haberciye vurur.)

Yıkıl karşımdan alçak herif! Yoksa,

Gözlerini oyar, top diye oynarım onlarla;

Kafandaki saçların hepsini yolarım şimdi.

(Haberciyi tutarak silkeler.)

Seni telle kırbaçlatıp, ağır ateşte,

Tuzlu suda haşlayacağım.

HABERCİ

Merhamet edin hanımefendi,

Onları başgöz eden ben değilim;

Ben sadece haber getirdim.

KLEOPATRA

Hadi, "Yok böyle bir şey," de,
Sana bir vilayet bağışlayayım,
Servet yağdırayım başına.
Bak, beni kızdırdığın için,
Yediğin dayağın üstüne
Başka şey yapmayacağım sana.
Ayrıca, ödül olarak da,
Dile benden ne dilersen.

HABERCİ

Antonius evlendi efendim.

KLEOPATRA

Adi herif, sonun geldi.
(*Bıçağını çeker.*)

HABERCİ

Ay, aman! Ben gidiyorum!
Ama efendim, anlamıyorum;
Benim kusurum ne? (*Kaçarak çıkar.*)

CHARMIAN

Lütfen hanımefendi, sakın olun.
Adamın suçu yok.

KLEOPATRA

Suçsuzlara da yıldırım çarptığı olur bazen.
Keşke Nil alıp götürse Mısır'ı,
Tüm zararsız yaratıklar yılanı dönse!
Çağırın o adi herifi geri.
Çıldırılmaya çıldırdım ama,
kırmayacağım onu. Çağırın!

CHARMIAN

Gelmeye korkuyor.

KLEOPATRA

Bir şey yapmayacağım. (*Charmian çıkar.*)

Benden aşağı bir insana vuran bu eller

Yeterince soylu sayılmaz;

Zaten bu işin sorumlusu da benden başkası
değil.

(*Haberci ile Charmian girer.*)

Gel bakalım buraya ahbap.

Kötü haber, getireni suçlu yapmaz,

Ama, iyi de karşılanmaz hiçbir zaman.

Hayırlı haber getirdiğinde bol bol konuş,

Ama bırak, uğursuz şeyleri kendileri anlasın
insanlar.

HABERCİ

Ben görevimi yaptım.

KLEOPATRA

Evlendi mi? Merak etme,

Zaten o kadar nefret ediyorum ki senden,

Gene, "Evet," diyecek olsan da,

Daha fazla edemem artık.

HABERCİ

Evlendi efendim.

KLEOPATRA

Tanrılar belanı versin!

Hâlâ aynı şeyi söylüyorsun.

HABERCİ

Yalan mı söyleseydim efendim?

KLEOPATRA

Keşke söyleseydin!

Keşke Mısır'ın yarısı yerin dibine batsaydı,
içinde pullu yılanların kaynaştığı
Bir kuyuya dönseydi! Hadi, defol karşımdan!
Suratında Narcissus'un güzelliği de olsa,
Çirkinler çirkinini gelirdin bana.
Evlendi ha?

HABERCİ

Yüce efendim, beni bağışlayın.

KLEOPATRA

Evlendi mi?

HABERCİ

Sorunuza cevap veremeyeceğim için
Lütfen bana kızmayın. Hem beni zorluyor,
Hem cezalandırıyorsunuz. Haksızlık bu.

KLEOPATRA

Şu işe bak! Suçu işleyen sen olmasan da,
Sözünü etmen, seni suçlu yapmaya yeter.
Hadi, defol git! Roma'dan getirdiğin mallar
Benim için fazla pahalı. Hepsini geri götür
Ve belanı bul. (*Haberci çıkar.*)

CHARMIAN

Aziz efendim, lütfen sakin olun.

KLEOPATRA

Antonius'u yüceltirken,
Hep Caesar'ı aşağılamış oldum.

CHARMIAN

Evet, hanımefendi, hem de kaç defa!

KLEOPATRA

Şimdi bedelini ödüyorum.
Çıkarın beni buradan, fena oluyorum.

Ah, Iras, Charmian! –Neyse, önemi yok.
Git o herifi bul; kuzum Alexas; sor bakalım,
Octavia nasıl bir kadın? Görünüşü nasıl?
Kaç yaşında? Karakteri nasıl?
Saçının rengini söylemeyi unutmayın.
Hadi, çabuk ol; hemen haber getir bana.
(*Alexas çıkar.*)

Antonius hiç dönmese de olur... yok, yok,
dönsün.

Bu yandan bakıyorsun, tıpkı bir Gorgon;
Öte yandan bakıyorsun, aynı Mars.
(*Mardian'a*) Alexas'a söyle, sormayı
unutmasın,

Kadının boyu poşu neymiş?
İstersen halime acı Charmian,
Ama şu anda hiçbir şey söyleme.
Hadi, odama gidelim. (*Çıkarlar.*)

Altıncı Sahne

(İtalya, Misenum civarı. Borazan ve trampet. Bir kapıdan, bir trompetçi ve bir borazancı eşliğinde, Pompeius ve Menas; öteki kapıdan Caesar, Lepidus, Antonius, Enobarbus, Maecenas, Agrippa ve merasim yürüyüşüyle askerler girer.)

POMPEIUS

Benim elimde sizin rehineler var,
Sizde de bizimkiler. O halde,
Çarpışmadan önce konuşalım.

CAESAR

Önce konuşmak bizce de çok uygun.
O nedenle yazılı tekliflerimizi önden
gönderdik.
Bunları incelediyseniz, şimdi söyleyin,
Tekliflerimiz sizce uygun mu;
İsyancı kılıçlarınızı kınına koymaya,
Yiğit gençlerin burada boş yere telef olmadan
Sicilya'ya dönmelerine elverecek mi?

POMPEIUS

Ey bu koca dünyayı yöneten siz üç hükümdar,
Tanrıların yeryüzündeki en büyük elçileri!
Benim derdim şu: Hayatta bir oğlu
Ve onca dostu varken, babamın öcü alınmıyor.
Neden? Philippi'de hortlayarak,

Aziz Brutus'un karşısına dikilen
Julius Caesar'ın öcünü almadınız mı?
Sarı benizli Cassius'u komplo kurmaya iten
neydi?
Nasıl oldu da, saygın, şerefli Romalı Brutus,
Sırf bir insana insan olduğunu hatırlatmak
için,
Silahlarını kuşanıp o canım özgürlük peşinde,
Ötekilerle birlikte Capitol'u kana buladı?
İşte benim, gemilerimi donatıp, dalgaları yara
yara,
Denizleri öfkeliendirip, sularını köpürterek
Buraya gelişimin nedeni bu. Niyetim,
Burnu büyük, gaddar Roma'ya bir ders
vermek,
Asil babama yaptığı hainliğin bedelini
ödetmekti.

CAESAR

Evet, devam edin.

ANTONIUS

Yelkenleriniz bizim gözümüzü korkutamaz
Pompeius.
Denizde sizinle görüşeceğiz; karada ise
Sizden ne kadar güçlü olduğumuzu
biliyorsunuz.

POMPEIUS

Doğru, karada beni dolandırıp
Babamın evinde oturmayı başardınız.
Bundan böyle de, guguk kuşu gibi,
Kendi yuvanızı kuracağınıza,

Başkasının yuvasında oturmaya devam edin.

LEPIDUS

Konumuz bu değil.

Her şeyden önce söyleyin lütfen,

Tekliflerimize ne diyorsunuz?

CAESAR

Önemli olan bu.

ANTONIUS

Bunu dayatma olarak görmeyin;

Değerini tartıp öyle karar verin.

CAESAR

Fazlasına heveslenirseniz,

Sonucu ne olur, onu da iyi düşünün.

POMPEIUS

Bana Sicilya ve Sardunya'yı öneriyorsunuz.

Karşılığında, diyorsunuz ki,

Bütün denizleri korsanlardan temizle; ayrıca,

Roma'ya tahıl gönder. Anlaşırsak,

Kılıçlar kullanılmadan kınına girecek,

Kalkanlar aşınmadan yerine konacak.

CAESAR, ANTONIUS VE LEPIDUS

Evet, teklifimiz bu.

POMPEIUS

Pekâlâ, o zaman bilin ki, buraya geldiğimde

Teklifinizi kabul etmeye hazırdım.

Ancak, Marcus Antonius biraz canımı sıktı.

Neyse, Antonius, bunu övünür gibi anlatmam

Yakışık almayacak ama, bilmeniz gerekiyor:

Caesar'la sizin kardeşiniz çatışırken,

Anneniz Sicilya'ya gelmiş ve iyi ağırlanmıştı.

ANTONIUS

Evet, öyleymiş Pompeius;
Ne zamandır aklandaydı;
Size büyük teşekkür borçluyum;
Şükranlarımı sunuyorum.

POMPEIUS

O zaman verin elinizi.
(*Pompeius ile Antonius el sıkışır.*)
Size burada rastlayacağımı tahmin
etmemiştim.

ANTONIUS

Doğudaki yataklar yumuşak.
Şu sıralar buraya gelmeye niyetim yoktu,
Ama sayenizde planladığımdan önce geldim
Ve çok şey kazandım.

CAESAR (*Pompeius a*)

Son gördüğümde bu yana
Biraz değişmişsiniz.

POMPEIUS

Kader denen zalim tanrıçanın
Bir hesabı var ki,
Yüzüme çentikler açıp duruyor.
Ama asla bağrıma girip,
Kalbimi tutsak alamayacak.

LEPIDUS

İyi ki buluştuk burada.

POMPEIUS

Umarım iyi olur Lepidus.
Sonunda görüş birliğine vardık.
Şimdi anlaşmayı yazıya döküp imzalayalım.

CAESAR

Evet, ilk işimiz bu olsun.

POMPEIUS

Ayrılmadan önce birbirimizi ağırlayalım.

Kura çekelim, kime çıkarsa

İlk ziyafeti o versin.

ANTONIUS

Ben başlayayım Pompeius.

POMPEIUS

Olmaz Antonius, kuranızı çekin.

Ama, ister ilk olun ister son,

Güzel Mısır yemekleriniz heyecan
uyandıracak.

Duyduğuma göre Julius Caesar

Orada yediği yemeklerden iyice şişmanlamış.

ANTONIUS

Çok şey duymuşsunuz.

POMPEIUS

İyi niyetle söylemiştim efendim.

ANTONIUS

Kelimeler de iyi seçilmişti!

POMPEIUS

Kulağıma gelen bunlardı.

Ayrıca, duydum ki, Apollodorus...ENOBARBUS

Tamam, yapmışsa yapmış.

POMPEIUS

Ne yapmış, peki?

ENOBARBUS

Bir Kraliçeyi yorgana sarıp Caesar'a götürmüş.

POMPEIUS

Şimdi tanıdım seni. Nasılsın asker?

ENOBARBUS

İyiyim ve önümüzdeki ziyafetleri düşündükçe,
Daha da iyi olmayı umuyorum.

POMPEIUS

Ver elini sıkayım.

(El sıkışırlar.)

Senden hiç nefret etmedim.

Seni dövüşürken gördüm ve ustalığımı
kışkandım.

ENOBARBUS

Efendim, sizi fazla sevdiğimi söyleyemem,
Ama övgü hak ettiğiniz zaman,
Bir değil on övgüyü esirgemedim sizden.

POMPEIUS

Sözünü sakınmıyorsun, ama sende göze
batmıyor.

Hepiniz kadırgama davetlisiniz.

Önden buyurun, beyler.

CAESAR, ANTONIUS, LEPIDUS

Lütfen siz yol gösterin.

POMPEIUS

Buyrun. *(Çıkarlar. Enobarbus ile Menas kalır.)*

MENAS

(Kendi kendine) Pompeius, baban asla böyle bir
anlaşma
yapmazdı.

(Enobarbus a) Sizinle karşılaşmıştık, değil mi?

ENOBARBUS

Evet, galiba denizde.

MENAS

Karşılaşmıştık.

ENOBARBUS

Denizde iyiydiniz.

MENAS

Siz de karada.

ENOBARBUS

Bana iltifat edildi mi karşılıksız bırakmam,
ama karada
yaptıklarım inkâr edilemez.

MENAS

Benim de denizde yaptıklarım.

ENOBARBUS

Aslında kendi güvenliğiniz için bunu inkâr
etseniz daha iyi.
Malum, büyük bir eşkıyaydınız denizde.

MENAS

Siz de karada.

ENOBARBUS

Ben karada yaptıklarımı inkâr ediyorum.
Şimdi ver elini,
Menas. Yani, gözlerimizin tutuklama yetkisi
olsaydı, hazır iki
eşkıyayı yan yana yakalamışken,
tutuklayıverirdi ikisini de.
(El sıkışırlar.)

MENAS

Erkekler böyledir, elleri ne yaparsa yapsın,
yüzleri gerçeği söyler.

ENOBARBUS

Oysa kadınlara bak: Güzel olup da gerçek yüzünü görebileceğin tek bir kadın yoktur.

MENAS

Çok doğru, kalbini de çalarlar, anlamazsın.

ENOBARBUS

Buraya seninle dövüşmeye gelmiştik.

MENAS

Evet, iş kadeh tokuşturmaya dönüştü.

Doğrusu, kendi adıma bunun için üzgünüm.

Pompeius, karşısına çıkan kismete

bugün güle oynaya veda ediyor.

ENOBARBUS

Evet, galiba artık ağlasa da bir daha bulamayacak onu.

MENAS

Güzel konuştunuz bayım. Marcus Antonius'u burada göreceğimizi tahmin etmemiştik.

Ne oldu, Kleopatra ile evlendi mi?

ENOBARBUS

Caesar'ın kardeşinin adı Octavia.

MENAS

Biliyorum. Caius Marcellus'la evliydi.

ENOBARBUS

Ama şimdi Marcus Antonius'la evli.

MENAS

Anlamadım!

ENOBARBUS

Dediğim gibi.

MENAS

O zaman Antonius ile Caesar sonsuza dek bağlandılar.

ENOBARBUS

Bu birleşme hakkında ille de bir kehanette bulunmam gerekseydi, öyle demezdim.

MENAS

Sanırım burada, tarafların sevgisinden çok, işin politik yanı ağır bastı.

ENOBARBUS

Bence de. Ama dostluğu pekiştiriyor gibi görünen bağ eşler arasındaki yakınlığı boğacak.

Octavia aziz, soğuk ve ağır bir kadın.

MENAS

Böyle kadını kim istemez?

ENOBARBUS

Kendisi de öyle olmayan kimse istemez.

Nitekim, Marcus Antonius öyle değil.

O yine Mısır sofrasını özleyecek.

Octavia ah vah ettikçe Caesar'ın içindeki ateş

daha da körüklenecek ve dediğim gibi,

aralarındaki dostluğu pekiştiriyor gibi görünen

şey, sonunda düşmanlık nedeni olacak.

Antonius'un aşkı neredeyse orada kalacak.

Burada çıkan için evlendi.

MENAS

Olabilir. Hadi, çıkalım mı tekneye? Sağlığına

içmek istiyorum.

ENOBARBUS

Memnun olurum. Mısır'da boğazımızı alıştırdık

Antonijs ve Kleopatra

bu iŒe.

MENAS

Buyrun, gidelim. (*Çıkarlar.*)

Yedinci Sahne

(*Misenum açıklarında, Pompeius'un kadırgası. Müzik.
Hizmetkârlar yiyecek servisi yapmaktadır.*)

BİRİNCİ HİZMETKÂR

Buraya geliyorlar. Bir kısmı şimdiden sarsak
basıyor. En ufak
rüzgârda devrilecek hepsi.

İKİNCİ HİZMETKÂR

Lepidus'un suratı kıpkırmızı.

BİRİNCİ HİZMETKÂR

Her turda, artan bütün içkileri ona içirmişler.

İKİNCİ HİZMETKÂR

Atışmalar kızıştıkça, "Tamam, kesin artık!"
diye

bağınıyormuş. Onları yatıştırıp içmeye devam
ediyormuş.

Ama içtikçe, başkalarını yatıştırayım derken
kendisiyle

bozuşmaya başlamış.

BİRİNCİ HİZMETKÂR

Büyük adamlar arasında kalan küçük adamın
sonu budur.

Kargım olup kaldıramayacağıma, değneğim
olsun işime
yarasın.

İKİNCİ HİZMETKÂR

Koca bir kürenin içinde insanın hareket edip etmediği belli olmaz. Tıpkı içinde gözü olmayan göz deliği gibi bir şey bu; suratın şeklini bozuyor, o kadar.

(Borazanlar. Caesar, Antonius, Pompeius, Lepidus, Agrippa, Maecenas, Enobarbus, Menas, öteki komutanlar ve bir oğlan çocuğu girer.)

ANTONIUS (*Caesar'a*)

Nil sularının yüksekliğini ölçmek için Piramit üzerine işaretler koymuşlar. Böylece suların en yüksek ve en alçak noktası ile, Ortalama seviyeyi buluyorlar, Kıtık mı olacak, bolluk mu, anlıyorlar. Nil kabardıkça, bereket müjdeliyor. Suların çekilmesiyle birlikte çiftçi, Geride kalan kil ve çamur üzerine Tohumlarını serpmeye başlıyor; Çok geçmeden de hasat zamanı geliyor.

LEPIDUS

Sizin o tarafta tuhaf yılanlar var mı?

ANTONIUS

Evet Lepidus, var.

LEPIDUS

Nil'in çamuru öyle bir çamurmuş ki, güneş vurunca içinde kendiliğinden yılanlar, timsahlar ürüyormuş.

ANTONIUS

Evet, öyle.

POMPEIUS

Hadi oturun, şarap içelim. Lepidus'un sağlığına!

(*Antonius, Pompeius ve Lepidus otururlar.*)

LEPIDUS

Pek iyi hissetmiyorum kendimi, ama kadeh kaldırmaya hayır demem.

ENOBARBUS

Meğer ki sızmış olasın, ki bu gidişle olacağı da o galiba.

LEPIDUS

Hayır, gerçekten, duyduğuma göre Ptolemeus'ların piramislerimuazzam şeylermiş. İnanın, kesin duydum bunu.

MENAS (*Ötekilere duyurmadan, Pompeius'a*)

Bir dakika.

POMPEIUS (*Usulca, Menas'a*)

Kulağıma söyle, ne var?

MENAS (*Usulca, Pompeius'a*)

Lütfen, bir dakika kalkıp benimle gelirmisiniz komutanım; size bir şey söyleyeceğim.

POMPEIUS (*Usulca Menas'a*)

Dur, biraz bekle.

(*Yüksek sesle*) Bu kadeh Lepidus şerefine!

(*Menas, Pompeius'un kulağına bir şeyler fısıldar.*)

LEPIDUS

Peki sizin şu timsah neye benziyor?

ANTONIUS

Şeklini soruyorsanız, tıpkı kendisine benziyor;
eniyle genişliği aynı.

Boyuyla yüksekliği farksız; kendi organlarıyla
hareket ediyor.

Aldığı besinle yaşıyor ve canı bedenden
çıktığında, başka bir varlığa geçiyor.

LEPIDUS

Rengi ne renk?

ANTONIUS

Kendi renginde.

LEPIDUS

Acayip bir yılanmış.

ANTONIUS

Evet, öyle; ayrıca, gözyaşları da ıslak oluyor.

CAESAR (*Antonius'a*)

Bu açıklama Lepidus için yeterli olacak mı
acaba?

ANTONIUS

Pompeius'un ona içirdiği şarabı da hesaba
katarsak, herhalde olur -doymak bilmez bir
obur değilse tabii.

POMPEIUS (*Ötekilere duyurmadan, Menas'a*)

Git başımdan be adam! Ne diyorsun! Hadi git.

(*Yüksek sesle*)

Hani, şarabım nerede?

MENAS (*Usulca, Pompeius'a*)

Geçmişteki hizmetlerim hatırna,
bir dakika kalkın da dinleyin beni.

POMPEIUS (*Kalkar.*)

Shakespeare

Deli misin nesen! Ne var?

(Menus ve Pompeius biraz uzaklaşırlar.)

MENAS

Sizin için şimdiye kadar her şeyi yaptım.

POMPEIUS

Evet, büyük sadakatle hizmet ettin bana. Bu kadar mı?

(Masaya doğru) Şerefimize beyler!

ANTONIUS

Bu bataklıklar var ya Lepidus,
Onlardan uzak dur.

MENAS

Dünyaya hâkim olmak ister misiniz?

POMPEIUS

Ne dedin?

MENAS

Dünyaya hâkim olmak ister misiniz, dedim.

POMPEIUS

Anlamadım, nasıl?

MENAS

Düşünün bunu;
Siz benim kıymetimi bilmezsiniz ama,
Dünyayı verebilirim size ben.

POMPEIUS

İçkiyi fazla kaçırdın galiba.

MENAS

Hayır Pompeius, ağzıma bile koymadım.
Eğer cesaretiniz varsa,
Yeryüzünün Jüpiteri olabilirsiniz.
Okyanusların sakladığı, göklerin kucakladığı,

Ne varsa sizin olabilir, yeter ki siz isteyin.

POMPEIUS

Anlat bakalım, nasıl olacak bu iş.

MENAS

Dünyayı ortaklaşa yöneten bu üç adam,
Bu üç müttefik şu anda sizin teknenizde.
Bir halatı kesmeye bakar; tekne açıldığı anda
Bastık mı boğazlarına, her şey sizin olur.

POMPEIUS

Ha, o zaman, bana hiç sormadan,
Düşündüğünü yapacaktın.
Şimdi ben yaparsam hainlik olur;
Sen yapsaydın, büyük bir hizmet olurdu.
Bil ki, çıkar benim için şereften önce gelmez;
Tam aksi, şeref çıkardan önce gelir.
Dilin belası, planını açığa vurduğun için
Ne kadar yansan az.
Ben bilmeden iş olup bitseydi,
Seni kutlayabilirdim. Ama şimdi kınıyorum.
Unut bu işi ve içmene bak.
(Ötekilerin yanına döner.)

MENAS (*Kendi kendine*)

Öyleyse, sen de bundan sonra
Cılız kısmetinle başbaşa kal.
Kolladığı fırsat önüne çıktığında
Bir kere tepen, bir daha asla bulamaz onu.

POMPEIUS

Bu, Lepidus'un sağlığına!

ANTONIUS

Karaya çıkarın onu. Ben de ona içiyorum

Pompeius.

ENOBARBUS

Şerefine Menas!

MENAS

Enobarbus, hoş geldin.

POMPEIUS

Ağzına kadar doldur kupayı.

(Bir hizmetkâr, sızan Lepidus'u yerden kaldırıp götürür.)

ENOBARBUS

Adamın gücü kuvveti yerinde Menas.

MENAS

Niye?

ENOBARBUS

Baksana, dünyanın üçte birini hiç tınmadan taşıyor.

MENAS

Dünyanın üçte biri sarhoş da ondan.

Tamamı olsaydı, nasıl tekerlenirdi görürdün.

ENOBARBUS

Hadi içelim, dönsün dönebildiğince kafalar.

MENAS

Hadi.

POMPEIUS

Bu hâlâ İskenderiye şöleni olamadı.

ANTONIUS

Oraya doğru gidiyor. Hey, açın fiçileri!

Bu, Caesar'ın şerefine!

CAESAR

Ben içmesem daha iyi.

Yıkadıkça daha fazla bulanıyor beynim;
Zorla eziyet ediyorum kendime.

ANTONIUS

En iyisi, duruma uy.

CAESAR

Ya da durumu kendine uydur.
Bana kalsa, bir günde bu kadar içmektense,
Dört gün hiç yiyip içmemeyi yeğlerim.

ENOBARBUS (*Antonius'a*)

Yüce İmparator, ne dersiniz ha,
Artık Mısır eğlencelerine geçip,
Şöyle bir şenlendirelim mi ortalığı?

POMPEIUS

Güzel söyledin yiğit asker, hadi.

ANTONIUS

Gelin o zaman, el ele tutuşalım,
Beynimizi ele geçiren şarapla
Duyularımız iyice uyuşup,
Yavaş yavaş Lethe'nin ılık sularına
Dalıncaya kadar dönelim.

ENOBARBUS

Herkes el ele tutuşsun.
Kulakları müzik kuşatsın.
Ben sizi sıraya koyarken,
Çocuk da şarkı söylesin.
Nakarata herkes eşlik etsin,
Ama iyice bağıra bağıra.
(*Müzik çalar. Enobarbus herkesi el ele
tutuşturarak dans düzenine
sokar.*)

ÇOCUK (*Şarkı söyler.*)

Gel ey kızarmış gözlü, baygın bakışlı,
Tombul Bacchus; bağlar kralı!
Dertlerimiz fiçilerinde boğulsun,
Üzümlerin saçlarımıza taç olsun!
Dolsun kupalar, dönsün başlar,
Dolsun kupalar, dönsün başlar!

CAESAR

Hadi, yetmedi mi artık? Pompeius, iyi geceler.
(*Antonius'a*) Aziz kardeşim, hadi kıyıya
çıkalım.
Ciddi işlerimiz var; bu kadar eğlence yeter.
Saygıdeğer beyler, ayrılma vakti.
Gördüğünüz gibi yanaklarımız kızardı.
Güçlü Enobarbus bile şaraba yenik düştü.
Benim de dilim dolaşmaya başladı.
Bu çılgınca sarhoşluk hepimizi maskara etti.
Başka söze gerek var mı? İyi geceler.
Aziz Antonius, ver elini.

POMPEIUS

Sizi bir de karada görelim bakalım; nasıl
içiyorsunuz.

ANTONIUS

Göreceksin. (*Caesar a*) Ver elini.

POMPEIUS

Ah Antonius! Sen babamın evini aldın.
Ama olsun, biz dostuz.
Hadi kayığa gelin. (*Enobarbus ve Menas dışında
herkes çıkar.*)

ENOBARBUS

Dikkat et, düşme Menas.

MENAS

Ben karaya çıkmıyorum,
Odaya gidiyorum. Şu davullara,
Borazanlara, flütlere baksana!
Hadi şu büyük adamlara
Seslice bir elveda diyelim de
Neptün bile duysun! Hadi çalın,
Durmayın, çalın!
(*Borazan ve davullar.*)

ENOBARBUS (*Şapkasını havaya fırlatır.*)

Hey be! Bak şu şapkaya!

MENAS

Hey be! Hadi, soylu komutan, gel!

ÜÇÜNCÜ PERDE

Birinci Sahne

(Suriye. Zafer kazanmış gibi, coşkulu bir tavırla, Ventidius, Silius ve Romalı askerler girer. Ventidius'un önünde Pacorus'un cesedi taşınmaktadır.)

VENTIDIUS

Usta okçu Partların hesabı görüldü.
Marcus Crassus'un öcünü almak da
Sonunda bana nasip oldu. Evet, Orodes,
Senin Marcus Crassus'a yaptığının bedelini
Oğlun Pacorus ödedi.

SILIUS

Soylu Ventidius,
Kılıcındaki Part kanı soğumadan,
Kaçan Partların da peşine düş.
Önce Media'ya sürün atları,
Oradan Mezopotamya'ya geçin;
Aramadık kovuk, sığınak bırakmayın.
Başkomutan Antonius,
Başına taşlar koyacak senin
Ve zafer arabalarıyla gezdirecek seni.

VENTIDIUS

Sağ ol Silius,
Ama ben yapacağımı yaptım.
Rütbesine göre davranmalı insan,

Haddini aşmamak. Bu çok önemli.
Üstlerimizin yokluğunda
Fazla ün kazanmaktansa,
Bazı işlere hiç girişmemek daha iyi.
Caesar'la Antonius her zaman
Kendi kişisel becerilerinden çok,
Subayları sayesinde kazanmışlardır.
Antonius'un komutanı Sossius,
Suriye'de benimle aynı rütbedeydi.
Çok çabuk ün kazandığı için
Başkomutanın gözünden düştü.
Savaşta komutanından çok şey yapan,
Komutanın komutanı olur.
Askeri asker yapan başarıdır ama,
Gerçekten yükselmek isteyen asker,
Kazanmak gibi, kaybetmeyi de bilmeli;
Çünkü fazla başarı onun geleceğini karartır.
Antonius için büyük işler yapabilirim,
Ama bu onu kızdırır ve o kızgınlıkta
Benim başarılarım da boşa gider.

SILIUS

Ventidius, sende öyle bir meziyet var ki,
Kılıcı istediği kadar güçlü olsun,
Bir askerin onsuz yükselmesi imkânsız.
Antonius'a mektup yazacak mısın?

VENTIDIUS

Onun adına –bu tılsımlı sözü unutmadan–
Naçizane, neler yaptığımızı iletacağım.
Onun sancaklarıyla ve bakımlı askerleriyle,
Partların yenilgi yüzü görmemiş atlılarını,

Antonius ve Kleopatra

Cenk meydanından, yük beygirleri gibi,
Nasıl sürüp attığımızı anlatacağım.

SILIUS

Peki, Antonius şimdi nerede?

VENTIDIUS

Atina'ya gitmeye niyetleniyordu.
Biz de, hemen harekete geçip,
Yükümüz elverdiğince, hızla,
Ondan önce oraya varmak zorundayız.
Hadi, yürü gidelim. (*Çıkarlar.*)

İkinci Sahne

(Roma. Bir kapıdan Agrippa, ayrı bir kapıdan Enobarbus girer.)

AGRIPPA

Ne o, bacanaklar ayrıldı mı?

ENOBARBUS

Pompeius'la işi hallettiler. O da gitti.

Ötekiler anlaşmayı imzalıyor.

Octavia, Roma'dan ayrılacağı için ağlıyor;

Caesar mahzun, Lepidus ise,

Menas'ın dediğine göre,

Pompeius'un şöleninden bu yana

Hâlâ mecnun gibi geziyormuş. AGRIPPA

Soylu adamdır Lepidus.

ENOBARBUS

Benzeri az bulunur.

Caesar'ı ne kadar seviyor, baksana!

AGRIPPA

Antonius'a nasıl tapıyor ama!

ENOBARBUS

Caesar'mı? Fanilerin Jüpiter'i, tabii.

AGRIPPA

Antonius ne mi? Jüpiter'in tanrısı.

ENOBARBUS

Caesar ha? Eşsiz Caesar?

AGRIPPA

Ey Antonius, Arabistan kuşu!

ENOBARBUS

Caesar'ı övmek istiyorsan, "Caesar," de yeter,
fazlasına gerek yok.

AGRIPPA

Doğrusu ikisine de müthiş övgüler yağdırdı.

ENOBARBUS

Ama en çok Caesar'ı seviyor.

Tabii, Antonius'u da seviyor. Hey be!

Ondaki Antonius sevgisi var ya,

Yürekler, diller, sanatlar,

Yazarlar, âşıklar, şairler, mümkün değil,

Düşünemez, konuşamaz, anlatamaz,

Yazamaz, seslendiremez, döktüremez onu.

Hey be! Hele Caesar sevgisi yok mu!

Diz çökelim, diz çökelim ve hayret edelim!

AGRIPPA

İkisini de seviyor.

ENOBARBUS

Onlar Lepidus'un kanatlan, Lepidus da onların
böceği.

(İçerden borazan sesi gelir.)

Evet, bu bize. Atlara binme vakti geldi, diyor.

AGRIPPA

Talihin açık olsun, değerli asker, hoşça kal.

(Caesar, Antonius, Lepidus ve Octavia girer.)

ANTONIUS (Caesar'a)

Tamam, buraya kadar.

CAESAR

Büyük bir parçanı götürüyorsun yanında.
Ona iyi davran. Kardeşim, sen de,
Düşündüğüm gibi bir eş ol;
Hiç kuşkusuz, olacaksın da.
Pek soylu Antonius, bu erdem timsali kadın,
Seninle beni birbirimize bağlayacak,
Karşılıklı sevgimizi kenetleyecek harç sayılır.
Ama dikkat edelim, onun yerine, sakın,
Kale gibi sevgimizin kapısını dövecek
Koçbaşı olmasın. İkimiz de
Bu kadını sevip kollayalım.
Böyle yapmayacaksak,
Onu hiç araya koymadan birleşelim daha iyi.

ANTONIUS

Bana güvenmemene üzüldüm.

CAESAR

Diyeceğimi dedim.

ANTONIUS

Merak etme, ne kadar uğraşırsan uğraş,
Seni korkutan şeyin olması için
En ufak bir neden bulamayacaksın.
Haydi, tanrılar sizi korusun;
Roma halkının yüreği sizin için çarpsın.
Burada ayrılıyoruz.

CAESAR

Hoşça kal, canım kardeşim, esenlikle kal.
Dilerim kazadan beladan uzak olur,
Gönül rahatlığıyla yaşarsın. Güle güle.

OCTAVIA (Ağlar.)

Canım ağabeyim!

ANTONIUS

Gözlerine nisan geldi, aşk mevsimi yani,
Bu yağmur da onun işareti. Hadi, neşelen.

OCTAVIA

Ağabey, kocamın evine iyi bakın ve...

CAESAR

Evet Octavia?

OCTAVIA

Kulağına söyleyeyim.
(*Caesar'ın kulağına fısıldar.*)

ANTONIUS

Ya dili çaresiz, anlatamıyor yürekten geleni;
Ya yüreği çaresiz, bilemiyor,
Nasıl iletsin duygularını dile.
Sular yükseldiğinde, birden
Suyun üstünde hareketsiz kalan,
Ne o yana, ne bu yana kımıldayan
Kuğu tüyü gibi tıpkı.

ENOBARBUS (*Usulca Agrippa'ya*)

Yoksa Caesar ağlayacak mı?

AGRIPPA (*Usulca Enobarbus'a*)

Yüzünde kara bulut var.

ENOBARBUS (*Usulca Agrippa'ya*)

Caesar at olsa uğursuz sayılırdı,
Neyse ki insan.

AGRIPPA (*Usulca Enobarbus'a*)

Bu bir şey değil Enobarbus.
Antonius, Julius Caesar'ın cesedini
gördüğünde,
Böğüre böğüre ağlamıştı;

Philippi'de de, Brutus öldürüldüğünde,
Yine gözyaşı dökmüştü.

ENOBARBUS (*Usulca Agrippa'ya*)

O yıl gözleri rahatsızdı, hep sulanıyordu.
Aslında adamı kendi öldürttü, kendi ağıt yaktı;
Üstelik o kadar ki, ben bile ağladım sonunda.

CAESAR

Merak etme tatlı Octavia,
Her zaman haber alacaksın benden.
Bir günüm bile geçmeyecek seni düşünmeden.

ANTONIUS

Hadi hadi, istersen gel güreşelim,
Kimin sevgisi güçlü görelim.
İşte bak, kucaklıyorum seni (*Caesar't*
kucaklar.)

Ve işte salıyorum. Tanrılara emanet ol.

CAESAR

Hoşça kalın; mutluluklar diliyorum.

LEPIDUS

Gökteki tüm yıldızlar
Uğurlu yolunuzu aydınlatsın.

CAESAR

Güle güle, güle güle. (*Octavia'yı öper.*)

ANTONIUS

Hoşça kalın.

(*Borazanlar. Bir kapıdan Antonius, Octavia ve*
Enobarbus, ayrı bir kapıdan Caesar, Lepidus ve
Agrippa çıkar.)

Üçüncü Sahne

(İskenderiye. Kleopatra, Charmian, Iras, Alexas.)

KLEOPATRA

Nerede o adam?

ALEXAS

Gelmeye korkuyor.

KLEOPATRA

Hadi canım!

(Haberci girer.)

Gel bakalım ahbap.

ALEXAS

Sayın majesteleri,
Keyfiniz yerinde değilse,
Yahudi Kral Herod bile çekinir
Yüzünüze bakmaya.

KLEOPATRA

O Herod'un kellesini isterdim.
Ama Antonius olmadığına göre,
Kime emir vereyim ki?
(Haberciye) Şöyle yakına gel.

HABERCİ

Buyrun aziz majesteleri.

KLEOPATRA

Octavia'yı gördün mü?

HABERCİ

Evet ulu Kraliçe.

KLEOPATRA

Nerede?

HABERCİ

Roma'da efendim. Yüzüne baktım

Ve ağabeyiyle Marcus Antonius'un arasında

Yürürken gördüm.

KLEOPATRA

Uzun boylu mu? Benim kadar var mı?

HABERCİ

Hayır efendim, yok.

KLEOPATRA

Konuşurken duydun mu? Sesi tiz mi, kısık mı?

HABERCİ

Duydum efendim, kısık.

KLEOPATRA

Bu iyi değil. Uzun süre hoşlanmaz Antonius
ondan.

CHARMIAN

Hoşlanmak mı? İsis aşkına, bu mümkün değil!

KLEOPATRA

Bence de Charmian. Sohbeti yavan, boyu da
bücür.

Yürüyüşü nasıl, haşmetli mi? Düşün bakalım,
Haşmetli yürüyüş gördüysen tabii.

HABERCİ

Hantal. Ha yürümüş, ha durmuş.

Sanki canlı değil de, sadece bedenden ibaret.

Heykel gibi, soluk alıp vermiyor.

KLEOPATRA

Gerçekten öyle mi?

HABERCİ

Değilse, gözlem gücüm sıfır demek.

CHARMIAN

Yani, Mısır'ı araşan, senden iyi üç tanık
çıkamaz.

KLEOPATRA

Görüyorum ki, çok açıkgöz biri.
Kadında bir şey yok, adam mantıklı
konuşuyor..

CHARMIAN

Hem de çok.

KLEOPATRA (*Haberciye*)

Peki, yaşı kaç sence?

HABERCİ

Efendim, daha önce dul olduğuna göre...

KLEOPATRA

Dul mu? Charmian, duydun mu?

HABERCİ

Bence otuzunda.

KLEOPATRA

Yüzü aklında kaldı mı? Uzun mu, yuvarlak
mı?

HABERCİ

Yuvarlak, hattâ kusurlu denecek kadar.

KLEOPATRA

Genellikle böyleleri aptal olur.

Peki saçı ne renk?

HABERCİ

Kahverengi efendim. Alın da bayağı dar.

KLEOPATRA (*Para verir.*)

Al bakalım, bu altınlar senin.
Önceki aksiliğimden alınma sakın.
Sana gene iş vereceğim.
Görevini çok iyi yapıyorsun.
Hadi şimdi, git hazırlan.
Mektuplarımız hazır oluyor.

CHARMIAN

Kafası çalışıyor.

KLEOPATRA

Haklısın. Onu haşladığıma pişmanım.
Baksana, anlattığına göre,
Bu yaratık hiç de özel birine benzemiyor.

CHARMIAN

Hiç benzemiyor efendim.

KLEOPATRA

Adam epeyce ihtişamlı insan görmüş;
O bilmeyecek de kim bilecek.

CHARMIAN

Tabii görecek! İsis aşkına,
Onca zamandır sizin hizmetinizde!

KLEOPATRA

Ona soracak bir sorum daha var sevgili
Charmian.
Ama, her neyse. Ben mektuplarımı yazacağım;
Sen onu da oraya getir.
Bakalım, her şey yoluna girebilir.

CHARMIAN

Girecek hanımefendi, merak etmeyin.

Dördüncü Sahne

(Atina. Antonius ile Octavia.)

ANTONIUS

Yok, yok Octavia, yalnız o değil ki;
Aslında binlercesi bağışlanabilirdi.
Ama, Pompeius'a karşı yeniden savaşa girişti,
Vasiyetnamesini yazıp halka okumuş,
Arkamdan küçültücü konuşmuş.
Hakkımı vermek zorunda kaldığında bile,
Bunu olabildiğince kısa cümlelerle,
Soğuk ve donuk bir şekilde yapmış.
Ne zaman yeri gelse ya konuyu geçiştirmiş
Ya da dişlerinin arasından konuşmuş.

OCTAVIA

Ne olur sayın lordum,
Her duyduğuna inanma, inansen da,
Sıkma canını. Aranızda anlaşmazlık çıkarsa,
İkiniz için de dua eden ben, arada kalırım,
Benden mutsuzu olabilir mi o zaman?
Ne diyebilirim bu durumda?
“Efendimi, kocamı esirgeyin!”
Diye yakarırsam tanrılara,
Ardından, “Ağabeyimi de esirgeyin,” diye,
Önceki duamı geçersiz kılırsam,
Alay etmezler mi benimle?

Kocamı kollayın; yok, ağabeyimi kollayın,
Diye dua etmek duayı etkisizleştirir.
Bu iki uç arasında orta yol olamaz.

ANTONIUS

Bak tatlı Octavia, iki uç arasında hangisi
Senin sevgini kazanmak için
En çok çaba gösteriyorsa onu seçmelisin.
Benim için, şerefimi yitirmek
Varlığımı da yitirmektir.
Kolum bacağımdan olmadıktan sonra,
Senin olmuşum neye yarar.
Ama, madem istiyorsun,
Arabuluculuk yapabilirsin aramızda.
Bu arada ben de başlıyorum savaş hazırlığına;
Üstelik benimkinin yanında
Onunki gölgede kalacak.
Hadi şimdi, acele et ki,
Arzuların yerine gelsin.

OCTAVIA

Efendime teşekkürler. Şimdi bana
Jüpiter'in gücü gerek, yoksa
Ben kim, sizi uzlaştırmak kim!
Ama aranızda savaş çıkarsa,
Dünya ikiye yarılr ve açılan uçurum
Ancak cesetle kapanır.

ANTONIUS

Sence bu işi kim başlatmışsa
Onu kına. ikimizin kusuru
Denk olamayacağına göre,
Senin, tarafları değerlendirmen de

Antonius ve Kleopatra

Aynı olmayacak. Yola çıkmaya hazırlan,
Kimi istiyorsan al yanına ve
Dilediğin kadar para harca. (Çıkarlar.)

Beşinci Sahne

(Atina. Ayrı kapılardan Enobarbus ile Eros girer.)

ENOBARBUS

Ne var ne yok dostum Eros?

EROS

Tuhaf haberler geliyor bayım.

ENOBARBUS

Ne haberi yahu?

EROS

Caesar'la Lepidus, Pompeius'a savaş açmış.

ENOBARBUS

Bu eski haber. Sonuç?

EROS

Caesar, Pompeius'a karşı Lepidus'tan yardım aldıktan sonra, onu ortak olarak kabul etmek istememiş.

Zafer şerefini onunla paylaşmamış ve bununla da kalmayarak, onu, geçmişte Pompeius'a mektup yazmakla suçlamış; sonra kendi suçlamasına dayanarak onu yakalatmış.

Şimdi, üçlü yönetimin zavallı eş ortağı hapse tıkılmış durumda ve daha geniş bir alana ancak öldükten sonra kavuşacak.

ENOBARBUS

O zaman, ey dünya,
Kala kala iki boğaz kaldı sana! Ama,
Ne kadar yiyecek atarsan at aralarına,
Çaresi yok, birbirlerini yiyecekler sonunda.
Antonius nerede?

EROS

Bahçesini arşınıyor, bak işte böyle
Ve yerdeki otları tekmeliyor.
Bir yandan da bağıyor, “Aptal Lepidus!” diye;
“Pompeius’u öldüren subayın
Boynunu vurduracağım,” diyor.

ENOBARBUS

Bizim donanmamız tüm ihtişamıyla hazır.

EROS

İtalya ve Caesar için. Ayrıca Domitius,
Efendim hemen seni görmek istiyor.
Aslında haberimi sana daha sonra versem de
olurdu.

ENOBARBUS

Boşver, önemi yok.
Hadi beni Antonius’a götür.

EROS

Gidelim. (*Çıkarlar.*)

Altıncı Sahne

(Roma. Agrippa, Maecenas, Caesar.)

CAESAR

Roma'yı hiçe sayarak,
İşte bunları yaptı İskenderiye'de;
Hattâ daha da ileri gitti. Şu işe bakın!
Pazar yerinde kürsü kurdurmuş, gümüş işli;
Kleopatra'yla ikisi, orada, halkın önünde,
Altın tahtlara oturmuşlar. Ayaklarının dibinde
de, İddialarına göre babamın oğlu olan
Caesarion ile,
Aralarındaki ahlâksızca ilişki sonucu
peydahladıkları
Gayrimeşru çocuklar oturuyormuş.
Antonius, Mısır'ın yönetimini
Olduğu gibi Kleopatra'ya vermiş;
Ayrıca, onu, aşağı Suriye, Kıbrıs ve Lidya'nın
da
Mutlak Kraliçesi yapmış.

MAECENAS

Herkesin gözü önünde, öyle mi?

CAESAR

Her türlü gösterinin,
Yarışların yapıldığı büyük arenada.
Aynı yerde, oğullarını krallar kralı ilan etmiş,

Büyük Media, Partia ve Ermenistan'ı,
Oğlu Alexander'a vermiş. Ptolemeus'a ise,
Suriye, Kilikya ve Finike düşmüş.

Kleopatra, tanrıça İsis kılığındaymış.

Dediklerine göre, daha önce de sık sık,
Halk içine bu kılıkta çıkmış.

MAECENAS

Roma'da bu bilinmeli.

AGRIPPA

Küstahlığından herkes zaten bezmiş durumda.
Onun için, hakkında kimse iyi
düşünmeyecektir.

CAESAR

Halkın haberi var;
Şimdi suçlamalarını da duydular.

AGRIPPA

Kimi suçluyormuş?

CAESAR

Caesar'ı. Sicilya'da,
Sextus Pompeius'un mallarını
yağmaladığımızda,
Adanın onun payına düşen kısmını
vermemişiz.

Yine, dediğine göre, bana ödünç verdiği
gemileri

İade etmemişim. Son olarak da,

Lepidus'u üçlü yönetimden azlettik

Ve gelirine el koyduk diye çok sinirlenmiş.

AGRIPPA

Buna bir cevap verilmeli.

CAESAR

Verildi bile, ulak gitti.
Lepidus'un çok zalimleştğini,
Yetkilerini kötüye kullandığını
Ve bu muameleyi hak ettiğini ilettim.
Zaptettiğim yerlere gelince;
Bir kısmını ona bırakabilirim.
Ama karşılığında, Ermenistan'dan
Ve fethettiği öteki ülkelerden
Ben de payımı isterim.

MAECENAS

Bunu asla kabul etmez.

CAESAR

O zaman, onun istekleri de asla kabul
edilmez.
(*Octavia ile yanındakiler girer.*)

OCTAVIA

Selam Caesar! Selam efendim, çok sevgili
Caesar!

CAESAR

Hele hele, ben de, bu bizi bıraktı, diyordum!

OCTAVIA

Hayır, demezsin; bırakmayacağını da
biliyorsun.

CAESAR

Niye böyle ansızın çıkıp geldin?
Caesar'ın kardeşi böyle mi gelir?
Antonius'un eşinin önünde
Bir haberci ordusu olmalıydı
Ve o daha yaklaşmadan,

At kişnelerinden bilinmeliydi geldiği.
Yol üstündeki ağaçların dalları,
Gelişini gözleyen insanlarla dolu olmalıydı;
Beklemekten baygınlık geçirmeliydi bir kısmı.
Sana eşlik eden sayısız atının çıkardığı toz,
Gök kubbenin çatısına ulaşmalıydı.
Ama sen, pazardaki satıcı kızlar gibi
Çıkıverdin karşımıza ve fırsat vermedin ki,
Sevgimizi layıkıyla gösterelim.
Sevgi gösterilmezse,
Bazen yokmuş gibi gelebilir.
Bize düşen, seni denizde, karada karşılamak,
Yolculuğunun her evresinde
Gereği gibi selamlamaktı.

OCTAVIA

Aziz efendim,
Beni böyle gelmeye kimse zorlamadı,
Kendi isteğimle yaptım bunu.
Kocam Marcus Antonius,
Sizin savaş hazırlığı yaptığınızı duyunca,
Durumu bana açtı. Ben de çok üzüldüm
Ve buraya gelmek için izin istedim.

CAESAR

O da hemen verdi tabii;
Baktı ki aftosu ile arasındaki engel kalkacak!

OCTAVIA

Öyle demeyin efendim.

CAESAR

Gözlerim onun üzerinde;
Yaptığı her işin haberini

Anında bana ulaştırır rüzgâr.

Şu sıra nerede?

OCTAVIA

Atina'da efendim.

CAESAR

Hayır, benim saf kardeşim.

Bir baş işareti yetti Kleopatra'ya koşmasına.

İmparatorluğunu bir yosmaya devretti.

Şimdi, toplayabildiği ne kadar hükümdar varsa,

Onlarla savaş hazırlığı yapıyor.

Libya Hükümdarı Bocchus'u,

Kapadokya Kralı Archelaus'u,—

Paphlagonia Kralı Philadelphos'u,

Trakya Kralı Adallas'ı,

Arabistan Kralı Malchus'u,

Pontus Kralı'nı, Yahudilerin Kralı Herod'u,

Komagene Kralı Mithridates'i,

Mede ve Lycaonia kralları Polemon ile

Amyntas'ı

Yanlarına aldılar bile.

Listede başkaları da var.

OCTAVIA

Ne talihsizmişim ki, en sevdiğim iki insan

Birbirine sürekli acı verdikçe,

Kalbimin yansı birinde kalıyor,

Yansı ötekinde.

CAESAR

Buraya hoş geldin.

Mektuplarımızda sana haber ulaştıramadık;

Antonius ve Kleopatra

Çünkü senin nasıl kandırıldığının
Ve bizim içine düştüğümüz tehlikenin
Geç farkına vardık. Yüreğini ferah tut,
Olan biteni de dert edinme.
Bazı işler olacağına varır nasıl olsa,
Yakınmanın yararı yok.
Roma'ya hoş geldin; seni görmekten
Daha güzel bir şey olamaz benim için.
Akıl almaz şekilde aldatıldın.
Ama yukarıdaki tanrılar,
Uğradığın haksızlığı onarmak için
Bizi ve seni sevenleri görevlendirdi.
Hoş geldin, sefa getirdin.

AGRIPPA

Hoş geldiniz bayan.

MAECENAS

Hoş geldiniz sayın bayan.
Roma'da ne kadar yürek varsa
Sevgi ve şefkat dolu sizin için.
Bir tek Antonius,
Ahlaksızlıkta sınır tanımayan o uçkuru düşük
Kıymetinizi bilemedi ve tüm yetkisini,
Şimdi bize karşı ortalığı velveleye veren
O aşifteye devretti.

OCTAVIA

Demek öyle?

CAESAR

Kesinlikle. Hoş geldin kardeşim.
Sonsuz sabır diliyorum sana.
Canım kardeşim! (*Çıkarlar.*)

Yedinci Sahne

(Yunanistan'da Actium yakınları. Antonius'un ordugâhı.
Kleopatra, Enobarbus.)

KLEOPATRA

Seninle ödeşmezsem! Bak görürsün.

ENOBARBUS

Peki ama niye, niye, niye?

KLEOPATRA

Uygun düşmez diye

Benim bu savaflara girmeme karşı çıktın.

ENOBARBUS

Peki, düşer mi, ha, düşer mi?

KLEOPATRA

Bize savaş açmadılar mı?

Niye bizzat orada olmayalım?

ENOBARBUS (*Kendi kendine*)

Niye olacak, aygırlarla kısırakları

Aynı anda cenk meydanına salarsan,

Aygır kayıp demek de ondan.

Ayrıca kısırak da hem aygırı

Hem askeri taşıyacak üstünde.

KLEOPATRA

Ne diyorsun?

ENOBARBUS

Siz orada olursanız Antonius'un dikkati

dağılır;

Ne yürek kalır onda, ne kafa

Ne de düşünmek için vakit.

Zaten şimdiden adını çıkarmışlar,

Ciddiyetsiz diye. Ayrıca,

Roma'da söylentiler dolaşıyormuş;

Bu savaşı, Photinus denen hadımla

Sizin nedimeleriniz yönetiyor diye.

KLEOPATRA

Roma yerin dibine batsın!

Bize dil uzatanların dilleri çürüsün!

Bu savaşta bizim de payımız var;

Ülkemin başı ben olduğuma göre,

Erkek gibi, komutan olarak,

Ben de bulunacağım orada.

Hiç itiraz etme, kararımı verdim,

Arkada kalmayacağım.

(Antoniüs'la Camidius girer.)

ENOBARBUS

Yok, yok, benden bu kadar.

İşte, İmparator da geliyor.

ANTONIUS

Tuhaf, değil mi Camidius,

Adam bir hamlede Tarentum ile

Brindisium'dan, İonia Denizi'ni aşıp

Toryne'yi alıyor? Sen de duydun bunu,

Değil mi tatlım?

KLEOPATRA

Acarlık en çok miskinleri şaşırtır.

ANTONIUS

Laf tam gediğine oturdu.
İnsanın uyuşukluğunu
Böyle ustaca yüzüne vurabilmek
Herkesin harcı değildir.
Camidius, onunla denizde savaşaacağız.

KLEOPATRA

Denizde tabii; başka nerede olabilir?

CAMIDIUS

Neden öyle düşünüyorsunuz efendim?

ANTONIUS

Bize denizde meydan okuyor da ondan.

ENOBARBUS

Ama hükümdarımız da ona meydan okudu,
Teke tek dövüşe çağırdı.

CAMIDIUS

Doğru; bu cenk için de Pharsalia'yı önerdi,
Caesar'm Pompeius'la çarpıştığı yeri yani.
Ama Caesar, işine gelmeyince,
Bu önerilere yanaşmadı. Bence siz de
Aynı şeyi yapmalısınız.

ENOBARBUS

Gemilerinizde doğru dürüst tayfa yok;
Gemici dediklerinizin çoğu aslında katırcı,
ırgat,
Alelacele, zor belâ toplanmış insanlar.
Oysa Caesar'm donanmasında,
Pompeius'a karşı çarpışmış gemiciler var.
Onun gemileri hafif ve seri, sizinkilerse
hantal.
Siz kara için hazırlıklısınız,

Denizde dövüşmeye yanaşmasanız da
Utandırıcı olmaz sizin için.

ANTONIUS

Denizde, denizde.

ENOBARBUS

Değerli efendim, bunu yaparsanız,
Karadaki kesin üstünlüğünüz boşa gider.
Çoğu piyade olan ordunuz,
Bölünür ve güçten düşer.
Sizin büyük tecrübe ve bilginiz
Kullanılmadan kalır.
Zafer yolu açıkken, siz işi şansa bırakıyor,
Yok yere tehlikeye atıyorsunuz kendinizi.

ANTONIUS

Denizde savaşacağım.

KLEOPATRA

Altmış yelkenlim var benim;
Caesar'inkilerden çok.

ANTONIUS

Gemilerin fazlasını yakarız
Kalanları alır, tam kadro tayfayla
Actium burnunda Caesar'ı karşılar,
Zafere ulaşırız. Yok başaramazsak,
O zaman karada savaşırız.

(Haberci girer.)

Evet, ne var?

HABERCİ

Haber doğruymuş efendim.
Caesar'ı görmüşler, Toryne'yi almış.

ANTONIUS

Yani, bizzat oradaymış ha? İmkânsız!
Ordusunun da oraya ulaşmış olması tuhaf.
Camidius, on dokuz birliğimiz
Senin komutanda, karada bekleyecek;
Ayrıca, on iki bin de atlı.
Biz de gemiye gidiyoruz.
Hadi, benim Thetis'im! (*Bir asker girer.*)
Söyle, ne var yiğit asker?

ASKER

Ey yüce İmparator, denizde savaşmayın.
Çürük kalaslara değil,
Şu gördüğünüz kılıca ve yaralanma güvenin.
Ördek gibi suda debelenmeyi
Mısırlılarla Fenikeliler'e bırakın.
Biz sağlam toprağa basıp dövüşerek,
Devirmeye alışmışız düşmanı.

ANTONIUS

Peki peki; gidelim.
(*Antoniüs, Kleopatra ve Enobarbus çıkar.*)

ASKER

Herkül şahidimdir ki, haklıyım!

CAMIDIUS

Evet asker, haklısın. Ama o,
Harekât planını yaparken,
Benim gerçek gücüm ne,
Diye düşünmüyor ki!
Önderimizin de önderi var,
Erkeklerin komutası kadınlarda.

ASKER

Sizin göreviniz,

Piyadeyle süvariye karada tutmak, değil mi?

CAMIDIUS

Marcus Octavius, Marcus Justeus,
Publicola ve Caelius denizde olacaklar.
Biz topluca karadayız. Hayret doğrusu,
Caesar'ın sürati inanılmaz bir şey.

ASKER

Daha Roma'dayken, birliklerini ayırıp
Hepsini ayrı yöne gönderdi;
Böylece bütün casusları şaşırttı.

CAMIDIUS

Başkomutanı kinmiş, duydun mu?

ASKER

Dediklerine göre, Taurus diye biri.

CAMIDIUS

Ha, o mu? Tanıyorum onu.
(*Haberci girer.*)

HABERCİ

İmparator, Camidius'u çağırıyor.

CAMIDIUS

Zaman haberlere gebe,
Her an bir yenisi çıkıyor. (*Çıkarlar.*)

Sekizinci Sahne

*(Actium yakınları. Caesar, Taurus ve Caesar'ın ordusu.
Yürüyüş düzeninde.)*

CAESAR

Taurus!

TAURUS

Buyrun efendim.

CAESAR

Karadan saldırma. İhtiyatta kal.

Denizde işimiz bitene kadar çatışmaya girme.

(Bir tomar kâğıt verir.)

Burada yazılı emirlerin dışına çıkma.

Kaderimiz bu taktiğe bağlı.

*(Caesar, orduyla birlikte bir kapıdan, Taurus
ayrı bir kapıdan çıkar.)*

Dokuzuncu Sahne

(Actium civarı. Antonius ile Enobarhus.)

ANTONIUS

Birlikleri karşı tepenin yamacına
konuşlandıralım;
Caesar'ın ordusunu görecek gibi.
Aynı yerden gemilerin sayısını da görür,
Ona göre hareket ederiz. (*Çıkarlar.*)

Onuncu Sahne

(Actium civarı. Camidius, kara ordusuyla Sahnenin bir tarafından geçer; Caesar'ın başkomutanı Taurus da ordusuyla öteki taraftan geçer. Daha sonra bir deniz savaşı sesleri duyulur. Borazan ve davullar. Enobarbus girer.)

ENOBARBUS

Bitti, bitti, her şey bitti! Bakamıyorum artık.
Mısır amiral gemisi *Antoniad*,
Donanmamın altmış gemisiyle birlikte,
Dümen kırmış kaçıyor.
Gözlerime karasu iniyor baktıkça.
(Scarus girer.)

SCARUS

Ey tanrılar, tanrıçalar! Neredesiniz?

ENOBARBUS

Ne diyorsun, ne oldu?

SCARUS

Salt ahmaklıktan,
Dünyanın bir parçası elden gitti!
Koskoca topraklara, ülkelere,
Bir anda veda ettik.

ENOBARBUS

Savaşın gidişi nasıl görünüyor?

SCARUS

Bizim tarafı veba gibi al basmış,
Arkası kesin ölüm. Hani şu
Kırmızı kurdeleli Mısır beygiri var ya
–Cüzam götürsün kadını!–
Cengin tam ortasında,
Her iki tarafın şansı ikizler gibi aynıyken,
Hattâ biziinki daha iyi görünürken,
İşte o kadın, Haziran ayında
Gerisini at sineği ısırılmış inek gibi,
Bir anda yelken açıp uçtu gitti.

ENOBARBUS

Evet, ben de gördüm ve inan ki,
Gözlerim sızladı gördüğüm şey karşısında.
Üzüntümden fazla bakamadım.

SCARUS

Kleopatra orsa edip kaçmaya başlayınca,
Onun büyüsunün yüce kurbanı Antonius da,
Hemen, mecnun bir yeşilbaş ördek gibi,
Teknesinin kanatlarını çırpa çırpa,
Çatışmayı en hararetli yerinde bırakıp,
Kadının peşinden seyirtti.
Bu kadar yüz kızartıcı şey görmedim
hayatımda.
Tecrübe, erkeklik, şeref duygusu,
Hiçbiri böyle lekelenmemiştir geçmişte.

ENOBARBUS

Yazık! Yazık!
(*Camidius girer.*)

CAMIDIUS

Denizdeki gücümüzün nefesi tükenmiş,

İçler acısı bir halde dibe batıyor.
Eğer komutanımız, kendisinin de tanıdığı
O eski komutan olsaydı, bu böyle olmazdı.
Yazık ki, kaçışın en utanç verici örneğini
Kendisi verdi bize.

ENOBARBUS

Yaa, demek sen de aynı yere geldin!
Pekâlâ o zaman, sana da iyi geceler.

CAMIDIUS

Peloponnesus'a doğru kaçtılar.

SCARUS

Oraya ulaşmak kolay.
Ben gidip gelişmeleri beklerim.

CAMIDIUS

Piyade ve atlı birliklerimle
Caesar'a teslim olacağım.
Altı kral şimdiden bana örnek oldu bile.

ENOBARBUS

Aklımın rüzgârı ters yönden esse de,
Antonius'un yaralı kaderinin
Peşinden gidiyorum ben hâlâ. (*Ayrı kapılardan
çıkarlar.*)

On Birinci Sahne

(İskenderiye. Antonius ve maiyeti.)

ANTONIUS

Duydunuz mu, toprak,
“Basma artık üstüme,” diyor;
Beni taşımaktan utanıyor.
Dostlar, gelin buraya.
Karanlıkta yolumu seçemez oldum,
Sonsuza dek kayboldum artık bu dünyada.
Altın yüklü bir gemim var; alın onu,
İçindekiyi paylaşın ve kaçın;
Caesar’la barışmaya bakın.

MAİYETTEKİLER

Kaçmak mı? Asla!

ANTONIUS

Ben de kaçtım; üstelik bununla kalmadım,
Arkanı dönüp kaçmak nasıl olurmuş,
Öteki korkaklara da gösterdim.
Dostlar, hadi gidin. Ben yolumu çizdim;
O yolda size yer yok. Gidin.
Hazinem limanda. Onu da alın.
Yaptığım işi düşündükçe yüzüm kızarıyor.
Saç tellerim birbiriyle atışıyor:
Aklara bakarsan, kumrallar tedbirsiz;
Kumrallara göre de, aklar ürkek ve bunak.

Gidin, dostlar. Sizler için,
Tanıdıklarına mektup yazacağım,
Bu sizin yolunuzu açar. Lütfen üzülmeyin,
İtiraz etmeye de kalkmayın.
İçinde bulunduğum durumda,
Size verdiğim fırsattan yararlanmaya bakın.
Kendini terk edeni siz de terk edin.
Hadi, deniz kenarına, hemen!
O gemi de, içindeki hazine de sizindir.
Ne olur, biraz yalnız bırakın beni.
Hadi, gidin şimdi lütfen;
Kendimde değilim şu anda.
Hadi, lütfen, birazdan görüşürüz.
(Maiyettekiler çıkar.)

(*Antonius olduğu ;yere çöker. Önden Charmian,
Iras ve Eros,
arkalarından Kleopatra girer.*)

EROS

Ah, sayın bayan, koşun, onu teselli edin.

IRAS

Ah, evet aziz Kraliçem.

CHARMIAN

Evet, tabii, lütfen efendim!

KLEOPATRA

Durun şuraya oturayım. Ey Junol
(*Oturur.*)

ANTONIUS

Yo, yo, yo, yo, yo.

EROS (*Antonius'a*)

Bakın efendim, kim var burada!

ANTONIUS

Ne ayıp! Utan, utan, utan!

CHARMIAN

Bayan.

IRAS

Bayan. Ah aziz Kraliçem!

EROS

Ah sayın Antonius, efendim!

ANTONIUS

Evet efendim, evet. Ben Philippi'de,
O kırışık surath, sıska Cassius'la çarpışırken,
Octavius kılıcını dansçılar gibi taşıyordu.
Çılgın Brutus'un da sonunu getiren bendim.
Çarpışan Caesar değil, komutanlarıydı.
Savaştan anlamaz o; taktik, manevra bilmez.
Oysa şimdi... her neyse.

KLEOPATRA (*Doğrulur. Charmianla has'a*)

Ah, yanından ayrılmayın.

EROS

Yüce Antonius, bakın, Kraliçe burada, Kraliçe!

IRAS

Gidin ona hanımefendi,
Onunla konuşun.
Utançtan kendini kaybetmiş.

KLEOPATRA

Ah, tutun beni, yardım edin, ah!

EROS

Pek soylu Antonius, kalkın efendim,
Kraliçem yaklaşıyor. Bakın,
Başı önüne düştü, neredeyse ölecek.

Lütfen kendinizi toplayın ve onu kurtarın.

ANTONIUS

Şerefime leke sürdüm;
Soylu kişi bu kadar sapıtmaz!

EROS

Kraliçe, efendim.

ANTONIUS (*Doğrulur.*)

Ah Mısır Ecesi, söyle, nereye getirdin beni?
Bak, utancımı nasıl saklıyorum gözlerinden,
Geriye dönüp arkada bıraktığım şeyin
Rezil bir şekilde yok oluşuna bakarak.

KLEOPATRA

Ah efendim, ne olur
Bağışla benim korkak yelkenlerimi!
Hiç aklımdan geçmemişti
Peşimden geleceğin.

ANTONIUS

Mısır Ecesi, pek iyi biliyorsun ki,
Benim kalbimin telleri
Senin dümenine bağlıydı;
Nereye gidersen git, çaresiz,
Beni de çekip götürecektin.
Biliyordun ki, ruhum, kayıtsız şartsız
Senin buyruğundaydı; bir sözünle
Tanrıları bile dinlemez, gelirdim peşinden.

KLEOPATRA

Ah, bağışla beni!

ANTONIUS

Ama şimdi, o genç adama ezile büzüle,
Ricalar göndermek zorundayım. Benim gibi,

Dünyanın yarısıyla dilediğince oynamış,
Kaç kişinin kısmetini açmış,
Kaçınıninkini kapamış biri;
Şimdi, alçalan insanların sinsiliğiyle,
Lafı dolaştırmak, evirip çevirmek zorunda.
Biliyordun bana nasıl egemen olduğunu,
Biliyordun ki, arzularımın şiddetiyle
Zayıf düşmüş kılıcım,
Gerekçe ne olursa olsun,
Senin emrinde olacaktı.

KLEOPATRA

Affet beni, affet!

ANTONIUS

Sakın gözyaşı dökme!
Tek bir damla gözyaşın
Kazandığım, kaybettiğim her şeye değer.
Gel, öpeyim seni.
(*Kleopatra'yı öper.*)
İşte bütün borcun ödendi.
(*Adamlarından birine*)
Bizim çocukların öğretmeni gitmişti,
Döndü mü? (*Kleopatra'ya*) Sevgilim, kafam
kurşun gibi,
(*Seslenir.*) Şarap ve yiyecek getirin.
Kader bilir ki, ondan asla yılmayız biz,
Yediğimiz her darbeye daha da güçleniriz.
(*Çıkarlar.*)

On İkinci Sahne

(Mısır. Caesar'ın ordugâhı. Caesar, Agrippa, Thidias,
Dolabella ve ötekiler.)

CAESAR

Hani nerede, Antonius'tan gelen adam?
Kimmiş, tanıyor musunuz?

DOLABELLA

Öğretmeniymiş. Anlaşılan,
Antonius iyice yolunmuş artık;
Kanadından koparıp gönderdiği
Bu cılız tüye bakılırsa!
Daha birkaç ay önce, haberci diye,
Yanındaki fazla kralları gönderiyordu.
(Antonius'tan gelen elçi girer.)

CAESAR

Yaklaş ve konuş.

ELÇİ

Gördüğünüz kişi olarak,
Antonius'tan geliyorum.
Son zamanlara kadar,
Onun planları içinde adım bile geçmezdi.
Mersin yaprağı üzerindeki çiğ damlası
Koca denizin yanında neyse, ben de oydum.

CAESAR

Pekâlâ. Söyle bakalım söyleyeceğini.

ELÇİ

Ulu efendimiz, Antonius sizi selamlıyor
Ve Mısır'da yaşamak için izninizi diliyor.
Eğer bu uygun olmazsa, hiç değilse,
Atina'da, herhangi bir insan gibi,
Yerle gök arasında soluk alabilmeyi umuyor.
Evet, bu onun isteği. Kleopatra ise,
Sizin büyüklüğünüzü kabul ediyor,
Kudretinizin önünde boyun eğiyor
Ve şimdi kaderi sizin elinizde olan
Ptolemeusların tacını,
Onun soyuna bırakmanızı diliyor.

CAESAR

Antonius'un isteğine kulaklarım tıkalı.
Kraliçeyi huzura kabul ederiz,
Dileğini de geri çevirmeyiz; yeter ki,
O şerefsiz dostunu ülkeden sürsün
Veya orada canını alsın. Bunu yaparsa
Onu dinlemeye hazırız.
ikisine de söyleyeceğim bu.

ELÇİ

Talih hep yanınızda olsun!

CAESAR

Yol gösterin ona birliklerin arasından.
(*Yanında adamlarla, Elçi çıkar.*)
(*Thidias'a*) Belâgatini sınama zamanı geldi.
Fırla.
Kleopatra'yı Antonius'tan kopar.
Bizim adımıza, ne isterse kabul et.
Hattâ, hayalini çalıştır,
İstedikinden fazlasını vadet.

Ne kadar varlıklı olursa olsun,
Kadın aslında güçlü değildir.
Hele bir de darda kalmışsa,
El değmemiş Vesta bakiresi bile
Yemininden döner. Kafanı kullan Thidias.
Zahmetlerine karşılık ödülünü sen seç;
Dileğin benim için kanun olacak.

THIDIAS

Caesar gidiyorum.

CAESAR

Bak bakalım,
Antonius nasıl katlanıyor başına gelenlere;
Davranışları ne diyor kişiliği hakkında.

THIDIAS

Olur Caesar, bakarım.

(Caesar ve maiyeti bir kapıdan, Thidias ayrı bir kapıdan çıkar.)

On Üçüncü Sahne

(İskenderiye. Kleopatra, Enobarbus, Charmian, Iras.)

KLEOPATRA

Ne yapalım Enobarbus?

ENOBARBUS

Düşünelim ve ölelim.

KLEOPATRA

Suç kimde? Antonius'da mı, bizde mi?

ENOBARBUS

Sadece Antonius'da; tutkularını

Aklının efendisi kıldığı için.

Ne olmuş yani, gemiler saf saf çarpışırken,

O dehşetli Sahneden kaçmışsanız! Antonius da

Peşinizden seyirtmek zorunda mıydı?

Böyle bir anda, dünyanın yarısı,

Öteki yarısıyla çarpışırken, kendisi de

Çatışmanın tek nedeniyken, size olan sevgisi,

Komutanlık duygusuna üst gelmeyecekti.

Donanmasını ortada bırakıp

Dalgalanan bayraklarınızın peşine düşünce

Kaybından daha büyük oldu ayıbı.

KLEOPATRA

Yeter, lütfen sus!

(Elçi ile Antonius girer.)

ANTONIUS

Cevabı bu mu?

ELÇİ

Evet efendim.

ANTONIUS

Demek, bizi teslim ederse,
Kraliçe'ye iyi davranılacak.

ELÇİ

Öyle diyor.

ANTONIUS

Kraliçe de duysun bunu.
(Kleopatra'ya) Caesar denen oğlana
Bu kır saçlı kelleyi gönderirsen,
Dilek dağarcığını ağzına kadar
Ülkelerle dolduracakmış.

KLEOPATRA

O kelleyi, öyle mi?

ANTONIUS

(Elçice) Geri git Caesar'a ve, de ki
O gonca gülü yeni açmış dünkü çocuğa,
Henüz kişisel bir başarısı yok bu dünyada.
Ödlek bir insanın da pekâlâ parası,
Gemileri, orduları olabilir;
Bir çocuğun emri altında da,
Caesar'ın emrindekiler gibi,
Yöneticiler, iş yapacak insanlar olabilir.
Onun için, söyle ona, cesareti varsa,
O gösterişli takılarını bir yana bıraksın
Ve şu geçkin adamın karşısına çıkıp,
Teke tek, kılıç kılıca çarpışsın.
Şimdi gidip bunları yazayım.

Gel benimle. (*Antonius'la Elçi çıkar.*)

ENOBARBUS (*Kendi kendine*)

Ya, evet! O göz vardı Caesar'da!

Her türlü güç kuvvet dindeyken,

Kısmetinden vazgeçecek,

Alemin gözü önünde

Bir silahşorun karşısına çıkıp

Maskara olacak ha!

Demek ki, insanların fikirleri neyse,

Kaderleri de o oluyor; dış olaylar,

Kişinin içindeki nitelikleri de

Peşlerinden felakete sürüklüyor.

Hayret! Onca gün görmüş Antonius,

Bu kof çağrısına, dolgun Caesar'ın

Cevap vereceğini hayal etsin! Caesar,

Sen bu adamın aklını da bozguna uğratmışsın!

(*Bir Hizmetkâr girer.*)

HİZMETKÂR

Caesar'dan haberci geldi.

KLEOPATRA

Ne o, artık teşrifat filan yok demek!

Görüyorsunuz kadınlarım,

Geçmişte goncaların önünde diz çökenler,

Gül solmaya başlayınca, koklamayı

bırakıveriyor.

Söyle, gelsin bakalım. (*Hizmetkâr çıkar.*)

ENOBARBUS (*Kendi kendine*)

Şeref duygumla mücadeledeyim şimdi.

Aptal birine sadık kalan

Kendisi de aptalın tekidir;

Ama efendisi düşerken,
Sonuna kadar yanından ayrılmayan,
Efendisine üst gelenden de üstün olur
Ve tarihte yer almaya hak kazanır.

(*Thidias girer.*)

KLEOPATRA

Caesar ne istiyor?

THIDIAS

Mesajı özel.

KLEOPATRA

Dostlar arasındayız. Çekinme, söyle.

THIDIAS

Ya Antonius'un da dostu varsa burada?

ENOBARBUS

Bayım, Caesar'm ne kadar dostu varsa,
Antonius'un da o kadar olacaktır.
Ya da, biz dahil, hiç. Eğer Caesar isterse,
Efendimiz onunla dost olmaya çoktan hazır.
Bize gelince, elbette, o kimden yanaysa,
Biz de ondan yanayız, yani Caesar'dan.

THIDIAS (*Kleopatra'ya*)

Pekâlâ. O zaman, ey şanlı Kraliçe,
Caesar'ın mesajı şu:
Sizin için endişe edecek bir durum yok;
Caesar'ın Caesar olduğunu bilin yeter.

KLEOPATRA

Caesar çok âlicenap; devam et.

THIDIAS

Biliyor ki, siz aşkınızdan değil,
Korkunuzdan kucak açtınız Antonius'a.

KLEOPATRA

Oo!

THIDIAS

Onun için, onurunuza sürülen lekeleri,
Hak etmediğiniz, zorunlu özürler olarak
Kabul ediyor ve hoş görüyor.

KLEOPATRA

O bir tanrı olduğuna göre,
En doğrusunu bilir. Onuruma gelince,
Teslim olmadı, zapt edildi.

ENOBARBUS (*Kendi kendine*)

Demek öyle! Bir de Antonius'a soralım,
Bakalım o ne diyor. Ah efendim,
Her tarafından su almış batıyorsun.
En yakınının bile terk etti seni, baksana.
Bizim de artık çaremiz kalmadı
Seni bırakıp gitmekten başka. (*Çıkar.*)

THIDIAS

Caesar'dan arzunuz neyse,
Ona iletebilir miyim? Çünkü,
Dileğinizi belirtin diye
Özellikle rica ediyor. Diyor ki,
Kendi başarılarından
Size de dayanacak bir direk çıkarsa
Çok memnun olacakmış. Bu arada,
Antonius'tan ayrıldığınızı ve
Yeryüzünün efendisi olan kendisinin
Himayesine sığındığınızı duymak
İçini ısıtacakmış.

KLEOPATRA

Senin adın ne?

THIDIAS

Adım Thidias.

KLEOPATRA

Pek nazik haberci,
Benim adıma büyük Caesar'a de ki,
Onun muzaffer ellerinden öpüyorum.
Ayrıca, tacımı ayaklarının dibine koyarak,
Mısır'ın kaderi hakkında onun ağzından
çıkacak
Mutlak buyruğu duyana kadar
Önünde diz çökmeye hazırım.

THIDIAS

En soylu yolu seçtiniz.
Akılla şans karşı karşıya geldiğinde,
Eğer akıl var gücüyle çarpışırsa,
Şans karşısında asla gerilemez.
Şimdi görevimin sonunda
Elinizi lütfederseniz şeref duyarım.
(*Kleopatra'nın elini öper.*)

KLEOPATRA

Sizin Caesar'ın babası da sık sık,
Yapmayı düşündüğü fetihleri planlarken,
O değersiz ele dudaklarını dokundurur,
Yağmur gibi öpücük kondururdu.
(*Antonius ile Enobarbus girer.*)

ANTONIUS

Bu ne yılışıklık!
Yıldırımlar tanrısı Jüpiter adına,
Sen kimsin be adam?

THIDIAS

Dünyanın en üstün,
Buyruğu en yaman adamının,
Yap dediğini yapan biri.

ENOBARBUS

Kırbaçlanmayı hak ettin.

ANTONIUS (*Seslenir.*)

Hey, kim var orada? –Ah, seni akbaba! Ey
tanrılar ve şeytanlar!

Otoritem eriyip akıyor üstümden artık.

Bir zamanlar, “Hey!” diye seslendiğimde,

Armağanlarını almaya koşturan çocuklar gibi,
“Buyrun!” diye hükümdarlar seyirtirdi yanıma.

Kulağınız nerede? Ben hâlâ Antonius’um.

(*Hizmetkârlar girer.*)

Alın bu zıpçıktıyı, kırbaçlatın.

ENOBARBUS (*Usulca Thidias’a*)

Günü sayılı aslanla uğraşmaktansa,

Aslan yavrusuyla oynaşmak yeğdir.

ANTONIUS

Ey gök kubbedeki ay ve yıldızlar!

(*Hizmetkârlara*) Vurun kırbacı. İsterse onun
yerinde,

Caesar’a haraç veren beylerin

En haşmetlisinden yirmisi olsun;

Bu kadının -Kleopatra mı, neyse adı-

Eline yapışıp böyle yılışanın cezası budur.

Vurun kırbacı baylar,

Dayak yiyen oğlanlar gibi,

Zırlamaya başlayıp, “Vurmayın!” diye

Yalvarmcaya kadar acımayın.

Götürün bunu karşımdan.

THIDIAS

Marcus Antonius...

ANTONIUS

Götürün şunu! Kırbaçlandıktan sonra

Geri getirin. O zaman, bu zıpçıkıyla

Caesar'a gidecek bir haberimiz olacak.

(*Hizmetkârlar,*

Thidias'ı da alarak çıkarlar.)

(*Kleopatra'ya*) Daha ben seni tanımadan,

Senin günün zaten geçmişti.

Ha? Bunun için mi

Yastığıma başımı koymadım Roma'da?

Meşru evlat edinme fırsatını teptim?

Hem de mücevher gibi bir kadından!

Yanında bir sürü asalak besleyen birinin

Oyuncağı olmak için mi yaptım bunu?

KLEOPATRA

Aziz efendim...

ANTONIUS

Hep gelgeç biriydin zaten. Ama işte

Kusurlarımız böyle kemikleştiğinde,

–Ah, ne korkunç!–

Bilge tanrılar gözlerimizi bağlar.

Sonra da, biz bulunduğumuz kümeste,

Kendi pisliğimizin içinde eşelenir;

Hatalarımıza hayran, kurula kurula gezinir

Ve bu şekilde sonumuza yaklaşırken,

Onlar da gülerek seyredeler halimizi.

KLEOPATRA

Ah, demek iş buraya geldi!

ANTONIUS

Ben seni bulduğumda,
Sen ölen Caesar'ın tabağında kalan,
Çoktan soğumuş bir yiyecektin;
Dahası, Gnaeus Pompeius'ın artığıydın.
Bunlar duyulanlar; bir de duyulmayanlar var.
Kimbilir başkalarıyla da nasıl fingirdedin.
Bana kalırsa, sen namus nedir bilmiyorsun;
Olsa olsa tahmin yürütebilirsin belki.

KLEOPATRA

Anlamıyorum, ne oluyor?

ANTONIUS

Ne olacak; adam gelmiş, sadakasını alacak,
“Allah razı olsun,” deyip gidecek.
Ama sen ne yapıyorsun?
Herifin, eline sivaşmasına izin veriyorsun.
O el ki, benim oyun arkadaşım,
Senin kraliçelik mührün,
Aramızdaki yüce gönül bağı.
Keşke şu anda, Basan tepesindeki
Boynuzlu boğalar arasında olsaydım;
Hepsini bastırırdım böğürmemle.
Öyle vahşice bir ses ki içimdeki,
Bunu uygarca ifadeye çalışmak
Boynuna ilmek geçmiş adamın,
Elini çabuk tuttuğu için
Cellada teşekkür etmesi gibi olur.
(*Bir Hizmetkârla Thidias girer.*)

Kırbaçlandı mı?

HİZMETKÂR

Adamakıllı efendim.

ANTONIUS

Ağlayıp af diledi mi?

HİZMETKÂR

Merhamet diledi.

ANTONIUS (*Thidias'a*)

Eğer baban hayattaysa, senin yerine
Kız evladım olsaydı keşke, diye dövünsün
şimdi.

Sen de, sırf zafer kazandı diye
Caesar'ın her dediğini yapmada
Bu kadar hevesli olma; yoksa,
İşgüzarlığın yüzünden böyle kırbacı yersin.

Bundan böyle, ne zaman
Bir hanımefendinin beyaz elini görersen,
İrkilecek ve titremeye başlayacaksın.

Şimdi Caesar'a git ve ona,
Seni nasıl hoş tuttuğumuzu anlat.

Söyle ona, beni kızdırmasın;
Öyle kibirli, küçümser havalara girmesin;
Bugünkü halime değil,
Geçmişte ne olduğuma baksın.

Kızdırıyor beni; şu sıra da
Bu o kadar zor bir şey değil.

Eskiden bana kılavuzluk eden uğurlu
yıldızlarım,

Şimdi kürelerinden fırlayıp, alev alev,
Cehennemine dipsiz derinliğine kaydılar

Eğer dediklerim ve yaptıklarım
Hoşuna gitmezse, söyle ona,
Benim azatlı kölem Hipparchus
Onun yanında nasıl olsa.
Benimle ödeşmek isterse,
Aynı şeyi o da Hipparchus'a yapsın;
İster kırbaçlasın adamı, isterse assın,
Veya işkence etsin ona. Unutma, söyle.
Hadi şimdi, yediğin kırbacın
Sırtındaki izleriyle birlikte çek git.
(*Hizmetkâr'la Thidias çıkar.*)

KLEOPATRA

Tamam mı, rahatladın mı?

ANTONIUS

Heyhat! Yeryüzünün ayı karardı.
Bunun da tek anlamı olabilir:
Antonius'un sonu geldi.

KLEOPATRA (*Kendi kendine*)

İyisi mi bekleyelim, kendine gelsin.

ANTONIUS

Caesar'a iltifat olsun diye mi cilveleştin
Adamın dizbağını bağlayan uşağıyla?

KLEOPATRA

Daha beni tanıyamadın mı?

ANTONIUS

Yüreğin soğudu benden, değil mi?

KLEOPATRA

Ah, canım, eğer öyleyse,
Tanrı dolu yağdırsın o soğuk yürekten,
Kaynağında zehirlesin taneleri

Ve ilk tane benim boğazıma düşsün;
O eridikçe, canım da birlikte erisin.
ikinci tane Caesarion'a çarpsın
Ve fırtına sonrası dolu eriyip sel olunca,
Büyük Mısır, halkıyla birlikte,
Kendi yavrularım da mezarsız kalsın;
Nil'in sinekleriyle böceklerine yem olup
Şilinsin hepsi yeryüzünden.

ANTONIUS

Peki, inandım sana.
Caesar İskenderiye'yi kuşatıyor.
Ben kadere inat, onun karşısına çıkacağım.
Karadaki kuvvetlerimiz gayet iyi durumda;
Bölünen donanmamız da yeniden birleşti;
Gemilerimiz denize açıldı ve savaşa hazır.
Peki, sen nerelerdeydin, ey yüreğim?
Duyuyor musun, hanımefendi?
Eğer bir defa daha cenk meydanından dönüp
Bu dudakları öpmek nasip olursa bana,
Göreceksin nasıl kanlı canlı olacağım.
O zaman ben de, kılıcım da
Tarih kayıtlarında yer almaya hak
kazanacağız.
Hâlâ ümit var.

KLEOPATRA

İşte, benim yiğit efendiim!

ANTONIUS

Üç kat daha yürekli, cüretli, soluklu olacağım,
Kudurmuş gibi vuruşacağım. Eskiden,
Talih yüzüme gülerken,

Bana bir hoş söz söyleyenin
Canını bağışladığım olurdu.
Ama şimdi, kimseye aman vermek yok!
Önüme çıkanı karanlığa yollayacağım.
Hadi gel, bir gece daha keyfedelim.
Mahzun komutanlarımı çağırın.
Kupalarınız bir kere daha dolsun.
Varsın çalsın gece yarısı çanı,
Biz onunla alay edelim.

KLEOPATRA

Bugün benim doğum günüm.
Sade bir kutlama düşünmüştüm,
Ama, madem efendim yine Antonius oldu,
Ben de Kleopatra olacağım.

ANTONIUS

Bak, daha neler yapacağız.

KLEOPATRA

Yüce komutanları çağırın,
Efendimin huzuruna gelsinler.

ANTONIUS

Evet, çağırın hepsini.
Onlara söyleyecek sözümüz var.
Bu gece yaralarından şarap sızdıracağım.
Hadi gel Kraliçem. Merak etme,
Daha bizde iş var.
Bundan sonraki ilk dövüşümde
Ölüm bana âşık olacak;
Onun felaket saçan tırpanından
Geri kalmayacak kılıcım çünkü. (*Enobarbus*
dışında)

herkes çıkar.)

ENOBARBUS

Şimşekten yaman çakıyor şu anda!

Böyle çılgına dönünce insan,

Korku filan kalmaz onda.

Bu havaya girdi mi,

Güvercin bile şahine kafa tutar.

Her zaman olduğu gibi,

Bizim komutanın beyni zayıflayınca

Yüreği güçleniyor. Bu tür cesaret

Aklı avlayıp yok edince,

Kendi kılıcını da yutmuş oluyor sonunda.

Artık bir yolunu bulup

Antonius'tan ayrılmanın zamanı geldi. (*Çıkar.*)

DÖRDÜNCÜ PERDE

Birinci Sahne

(İskenderiye önlerinde, Caesar'ın ordugâhı. Caesar, Agrippa, Maecenas, Caesar'ın ordusu. Caesar'ın elinde bir mektup vardır.)

CAESAR

Bana oğlan diyor ve paylıyor. Gücü yetse
Döve döve Mısır'dan atacak beni.
Habercimi kırbaçlatmış; bana da meydan
okuyor,
Antonius'a karşı Caesar, teke tek
çarpışaymışız.
Bu geçkin budala bilmiyor ki,
Ölmek istesem bunun yolu çok.
Bence çok gülünç böyle meydan okuması.

MAECENAS

Caesar herhalde biliyor ki,
Böyle büyük biri hırlamaya başlayınca,
Köşeye sıkışmış, işi bitmek üzere demektir.
Nefes aldırmayın, bu çılgınlığından yararlanın.
Öfkeye kapılan her zaman kaybeder.

CAESAR

Seçkin komutanlar, dinleyin:
Bugüne kadar çok çarpıştık.
Bunların sonuncusu da yarın.

Shakespeare

Askerlerimiz arasında, yakın zamana kadar
Antonius'un emrinde olanlar var;
Onlar daha kolay ele geçirir Antonius'u.
Bu iş bittikten sonra askere ziyafet çekin.
Yeterince erzakımız var; ayrıca,
Bu ödülü de hak ettiler. Zavallı Antonius!
(Çıkarlar.)

İkinci Sahne

(İskenderiye. Antonius, Kleopatra, Enobarbus, Charmian, Iras, Afexas ve ötekiler.)

ANTONIUS

Benimle dövüşmeyi kabul etmiyor, ha,
Domitius?

ENOBARBUS

Hayır.

ANTONIUS

Peki, neden?

ENOBARBUS

Bahtı sizden yirmi kere daha açık olduğundan,
Ona göre, yirmiye karşı bir oluyormuşsunuz.

ANTONIUS

Peki asker. Yarın, denizde ve karada
çarpışıyorum.

Ya ölürüm ya da ölmeye yüz tutan şanımlı

Dökeceğim kanda yıkar, yeniden can veririm
ona.

Ya sen, iyi dövüşecek misin?

ENOBARBUS

Her vuruşta, “Ya hep ya hiç!” diye bağıracağım.

ANTONIUS

Güzel söyledin.

Hadi şimdi hizmetkârları çağırın,

Esaslı bir sofraya hazırlansın bugün bize.

(*Hizmetkârlar girer.*)

Ver elini bana.

Dürüst ve namuslu bir adamsın sen.

Sen de öyle, sen de, sen de.

Bana iyi hizmet ettiniz. Zamanında,

Hükümdarlar yoldaşınız oldu.

KLEOPATRA (*Enobarbus'a*)

Bu ne demek oluyor?

ENOBARBUS (*Kleopatra'ya*)

Üzüntü bazen insana

Böyle tuhaf şeyler yaptırıyor.

ANTONIUS (*Bir hizmetkâra*)

Sen de namuslu bir adamsın.

Keşke ben bölünüp,

Tek tek hepiniz olabilseydim;

Sizler de birleşip Antonius olsaydınız.

O zaman, sizin bana yaptığınız güzel hizmeti

Ben de size yapardım.

HİZMETKÂRLAR

Tanrılar göstermesin!

ANTONIUS

Evet, aziz yoldaşlarım,

Bu gece de görün hizmetimi,

Kupalarımı boş bırakmayın,

Beni onurlandırın. Geçmişte,

Tüm İmparatorluğum bir emrime bakardı;

Sizler de şimdi öyle yapın.

KLEOPATRA (*Usulca Enobarbus'a*)

Ne demek istiyor?

ENOBARBUS (*Usulca Kleopatra'ya*)

Adamlarını ağlatmaya çalışıyor.

ANTONIUS

Hizmetinizi esirgemeyin bu gece.

Belki bu son göreviniz olacak.

Beni bir daha göremeyebilirsiniz;

Ya da bakarsınız, hayaletim kalmış geriye.

Kimbilir, belki yarın,

Başka bir efendiye hizmet ediyor olursunuz.

Size veda ediyor olabilirim şu anda.

Benim sadık dostlarım, size yol vermiyorum.

Aksine, sizensiz olamayan iyi bir efendi gibi,

Ölüme kadar yanınızda kalıyorum.

Bana bu gece iki saat hizmet edin.

Fazlasını istemiyorum. Bunu yaparsanız,

Tanrılar sizden razı olsun derim.

ENOBARBUS

Yapmayın efendim;

Niye böyle üzüyorsunuz onları?

Bakın, ağlıyorlar. Benim de,

Soğan soymuşum gibi oldu gözlerim,

Eşeklik işte. Çok ayıp,

Hepimiz kadınlara döndük.

ANTONIUS

Hah, hah, ha! Niyetim bu değildi.

Cin çarpsın beni eğer öyleyse.

O gözyaşlarının düştüğü yerde

Tanrıların şifalı otları bitsin.

Benim can dostlarım,

Sözlerimi çok acıklı anlamda aldınız.

Shakespeare

Oysa ben, siz rahatlayın ve bu geceyi
Meşalelerle alev alev tutuşturun istemiştim.
Bilin ki, canlarım, yarın için umutluyum
Ve inanıyorum ki, önderiniz olarak,
Sizi zafere götüreceğim, onurlu ölüme değil.
Hadi, şimdi yemeğe; hem yiyelim
Hem kupalarda boğalım kötü düşünceleri.
(Çıkarlar.)

Üçüncü Sahne

(İskenderiye, Kleopatra'nın sarayının önü. Bir grup asker.)

BİRİNCİ ASKER

İyi geceler kardeş. Gün yann.

İKİNCİ ASKER

Her şey belli olacak. Talihin açık olsun.

Bu arada tuhaf şeyler çalındı mı kulağına?

BİRİNCİ ASKER

Yo; ne gibi şeyler?

İKİNCİ ASKER

Hiç, sadece bir söylenti herhalde.

Sana iyi geceler.

BİRİNCİ ASKER

Sana da ahbap.

(Başka askerler de girer ve önceki gruba katılır.)

İKİNCİ ASKER

Askerler, nöbette dikkatli olun.

ÜÇÜNCÜ ASKER

Sen de. İyi geceler, iyi geceler.

(Askerler, Sahnenin köşelerinde yerlerini alır.)

İKİNCİ ASKER

Yerimiz burası. Yarın donanma kazanırsa,

Bence kara birliklerimiz de kesin dayanır.

BİRİNCİ ASKER

Ordumuz çok iyi, çok da azimli.

(Sahne altından obua sesleri gelir.)

İKİNCİ ASKER

Dur! Bu sesler de ne?

BİRİNCİ ASKER

Dinle, dinle!

İKİNCİ ASKER

Bak, gene!

BİRİNCİ ASKER

Müzik sesi geliyor.

ÜÇÜNCÜ ASKER

Yerin altından.

DÖRDÜNCÜ ASKER

Bu uğurdur, değil mi?

ÜÇÜNCÜ ASKER

Hayır.

BİRİNCİ ASKER

Susun dedik!

Peki, ne bunun anlamı?

İKİNCİ ASKER

Tanrı Herkül bu. Antonius onu severdi.

Ama şimdi o Antonius'u terk ediyor.

BİRİNCİ ASKER

Yürü. Bakalım öteki nöbetçiler de

Bizim duyduğumuzu duymuş mu?

İKİNCİ ASKER

Merhaba beyler.

HEPSİ (Aralarında konuşurlar.)

Vay canına! Şu işe bak! Duydun mu dediğini?

BİRİNCİ ASKER

Ya! Tuhaf, değil mi?

ÜÇÜNCÜ ASKER

Duydunuz mu beyler? Duydunuz mu?

BİRİNCİ ASKER

Nöbet boyunca sesi dinleyelim;

Bakalım sonrası nasıl gelecek.

HEPSİ

Oldu. Çok acayip! (Çıkarlar.)

Dördüncü Sahne

(Kleopatra'nın sarayı. Antonius, Kleopatra, Charmian ve ötekiler.)

ANTONIUS *(Seslenir.)*

Eros, zırhımı getir Eros!

KLEOPATRA

Biraz uyusan.

ANTONIUS

Hayır canım. Eros, gelsene; zırhım nerede?

(Eros, Antonius'un zırhını getirir.)

Gel bakalım ahbap.

Şu elindeki demiri geçiriver üstüme.

Eğer talih bugün bizden yana çıkmazsa,

Ona kafa tuttuğumuz için yapacak bunu. Gel.

KLEOPATRA

Durun, ben de yardım edeyim.

Şu parça nereye geliyordu?

ANTONIUS

Ah, bırak, bırak!

Sayende yüreğim bir zırh kuşandı zaten.

Yanlış, yanlış, orası değil, şurası.

KLEOPATRA

Sakin ol canım, yardım ediyoruz.

İşte şuraya geliyor herhalde.

(Antonius'un zırhı kuşanmasına yardım eder.)

ANTONIUS

Pekâlâ, tamam. Artık kimse duramaz
önümüzde!

Gördün mü ahbap, nasıl becerdi!

Hadi git, sen de kuşan zırhını.

EROS

Hemen efendim.

KLEOPATRA

Nasıl, iyi bağlamış mıyım kemeri?

ANTONIUS

Hem de nasıl! Harika! Bu kemeri,

Biz kendi arzumuzla çıkarana kadar

Çözmeye kalkışan bir gök gürültüsü duyacak.

Bir türlü beceremiyorsun Eros.

Senin yanında, Kraliçem bu işte

Bir şövalye çırağı kadar usta. Bitir artık.

Ah sevgilim, keşke bugün

Cenk meydanında olsaydın da

Hükümdar nasıl çarpışmış,

Ustalık neymiş görseydin!

(Teçhizatlı bir asker girer.)

Merhaba asker. Hoş geldin.

Dövüşten anlayan birine benziyorsun.

İnsan işini sevince, erkenden kalkıp

Hevesle ona koşar.

ASKER

Evet efendim; vakit erken ama,

Hepsi zırhını kuşanmış bin asker

Şehir kapısında sizi bekliyor.

(Bağrıışmalar. Borazanlar. Subaylar ve askerler

girer.)

SUBAY

Güzel bir sabah. Günaydın komutanım.

ASKERLER

Günaydın komutanım.

ANTONIUS

İyi başladık arkadaşlar.

Sabah erken gösterdi kendini; tıpkı

Adam olacak gencin karakteri gibi.

Eksik bir şey kaldı mı üstümde?

Hah, onu da ver. O da buraya. Şimdi oldu.

Hoşça kal, bayan. Sonum ne olursa olsun,

Bu bir asker öpücüğü.

(Kleopatra'yı öper.)

Bu durumda, sıradan bir veda

Doğrusu ayıp ve uygunsuz olurdu.

Şimdi artık çelikten bir adam olarak

Ayrılıyorum yanından. Sizler,

Dövüşmek isteyen peşimden gelsin.

Tam yerine gidiyoruz. Sağlıcakla kalın.

(Kleopatra ile Charmian dışında herkes çıkar.)

CHARMIAN

Odanıza çekilmek ister miydiniz?

KLEOPATRA

Hadi düş önüme.

Ona yakışır bir vedaydı.

Bu büyük savaşın sonucunu

Teke tek dövüş belirleyecek olsaydı;

O zaman Antonius... ama şimdi!

Neyse, hadi. *(Çıkarlar.)*

Beşinci Sahne

(İskenderiye, Antonius'un ordugâhı. Borazanlar. Bir köşeden Antonius ile Eros, öbür köşeden bir asker girer.)

ASKER

Dilerim tanrılardan,
Antonius'un şanslı günü olsun bugün!

ANTONIUS

Keşke şu yaralarınla
Daha önce çıkmış olsaydın karşıma!
O zaman karada dövüşmeyi seçerdim
mutlaka.

ASKER

Öyle yapmış olsaydınız,
Sizi terk eden beyler de,
Bu sabah ayrılıp giden asker de
Şu anda peşinizden geliyor olurdu.

ANTONIUS

Kim ayrılmış bu sabah?

ASKER

Kim mi? Hep sizin yanınızda olan biri.
“Enobarbus!” diye seslenirseniz,
Sizi duymayacak ya da,
Caesar'ın ordugâhından seslenecek,
“Ben artık senin tarafında değilim,” diye.

ANTONIUS

Ne diyorsun sen?

ASKER

Enobarbus Caesar'ın yanında efendim.

EROS (*Antoniüs'a*)

Sandıkları ve değerli eşyaları
Burada kalmış efendim.

ANTONIUS

Gitmiş, öyle mi?

ASKER

Kesinlikle.

ANTONIUS

Git Eros, eşyalarını da gönder ona.
Hadi durma. Tek parça kalmasın,
Yoksa karışmam! Bir de mektup yaz
-Ben imzalarım- yumuşak bir dille,
Benim adıma veda et ve esenlik dile.
Umarım bundan sonra
Efendi değiştirmek zorunda kalmaz.
Bunu da ekle. Yazık! Benim kaderim
Şerefli insanları yoldan çıkardı!
Hadi Eros, durma. Enobarbus! (*Çıkarlar.*)

Altıncı Sahne

(İskenderiye. Caesar'ın ordugâhı. Agrippa, Caesar, Enobarbus, Dokbella.)

CAESAR

Hadi Agrippa, git ve cengi başlat.
Unutmasınlar, Antonius'u sağ istiyoruz.

AGRIPPA

Hemen gidiyorum Caesar. *(Çıkar.)*

CAESAR

Evrensel barış çağı yakın
Eğer bugün uğurlu bir gün olursa,
Dünyanın üç köşesinde
Kendiliğinden zeytin ağaçları büyüyecek.
(Bir haberci girer.)

HABERCİ

Antonius cenk meydanına geldi.

CAESAR

Git, Agrippa'ya emrimi ilet:
Antonius'tan kaçan askerleri
Ön saflara sürsün. Böylece Antonius
İlk öfkesini kendi askerinden çıkarmış olur.
*(Haberci bir köşeden, Caesar ile Dolabella ayrı
bir köşeden çıkar.)*

ENOBARBUS

Alexas da Antonius'a ihanet etti.

Antonius ona görev vermiş,
Yahudilere göndermişti;
Ama Alexas, kendi dönmediği gibi,
Yahudilerin kralı Büyük Herod'u da kandırdı.
Böylece Herod da efendisi Antonius'u bırakıp
Casear'ın tarafına geçti. Ama Caesar,
Bu hizmetine karşılık Alexas'i astırdı.
Yine, Antonius'tan ayrılan Camidius ve
diğerleri de
Caesar'ın hizmetine alındılar ama,
Şerefli insanlar olarak güvenini
kazanamadılar.
Ben de kötü bir iş yaptım. Bu yüzden de
Kendimi o kadar suçluyorum ki,
Bundan sonra artık huzur bulamam.
(*Caesar in bir askeri girer.*)

ASKER

Enobarbus, Antonius senin mal ve servetini
Arkandan göndermiş; üstelik,
Gönlünden kopmuş, fazlasını da eklemiş.
Haberci benim nöbetim sırasında geldi;
Şu anda senin çadırının önünde,
Katırların yükünü indiriyor.

ENOBARBUS

Hepsi senin olsun.

ASKER

Şakayı bırak Enobarbus,
Doğru söylüyorum. İyisi mi,
Sen bir an önce git, adamın güvenliğini sağla.
Görevime dönmek zorunda olmasam

Bu işi ben de yapardım. Senin İmparatorun
Hâlâ Jüpiter gibi davranıyor bence.

ENOBARBUS

Yeryüzünün en alçak insanı benim;
Tüm varlığımla hissediyorum bunu.
Ah Antonius, bu ne sınırsız cömertlik!
Adi davranışım karşısında bile
Böylesine eliaçık olan sen,
Kimbilir sadakatimi nasıl ödüllendirirdin.
Yüreğim dayanamaz buna.
Bu düşünceler hemen parçalamazsa onu,
Belki ben, daha hızlı davranıp
Aynı işi yapabilirim. Ama hissediyorum,
Düşünce yetecek bu işi bitirmeye.
Sana karşı çarpışmak ha! Yo, hayır!
En iyisi ben uygun bir hendek bulup
İçinde öleyim. Suyu ne kadar pis olursa,
O kadar yakışır şu kalan ömrüme. (*Çıkar.*)

Yedinci Sahne

*(İskenderiye. Cenk meydanı. Davul ve borazanlar.
Agrippa, davulcular ve borazancılar.)*

AGRİPPA

Ricat borusu! Çok ileri düştük.
Caesar da zorlanıyor.
Tahminimizden baskın çıktı düşman.
(Çıkarlar.)

Sekizinci Sahne

*(Önceki Sahnenin devamı. Antonius ile, yaralı halde
Scarus.)*

SCARUS

Ey kahraman İmparatorum,
Dövüş diye buna derim ben!
Eğer baştan böyle yapsaydık bu işi,
Hepsini, kafaları sargılarla,
Geldikleri yere göndermiştik.

ANTONIUS

Çok kan kaybediyorsun.

SCARUS

Şuramda T şeklinde bir yaram vardı,
Ama şimdi H'ye dönüştü
(Uzaktan ricat borusu duyulur.)

ANTONIUS

Çekiliyorlar.

SCARUS

Hepsini lağım çukurlarına dökeceğiz.
Benim daha sekiz kesige yerim var.
(Eros girer.)

EROS

Yendik onları efendim;
Kazandığımız üstünlük sayesinde,
Zafer bizim olacak.

SCARUS

Ricat yollarını kesip tavşan yakalar gibi,
Yakalayalım onları arkadan.
Kaçanları kovalayıp binelim tepelerine;
Çok eğlenceli olur.

ANTONIUS (*Eros'a*)

Ödülünü alacaksın. Öncelikle,
Hep iyimser ve neşeli olduğun için;
Ama bunun on katı da, kahramanlığın için.
Hadi gidelim.

SCARUS

Ben de seke seke geliyorum. (*Çıkarlar.*)

Dokuzuncu Sahne

*(Önceki Sahnenin devamı. Borazan ve davullar.
Antonius, davulcu ve borazancılar, Scarus ve ötekiler
uygun adımla girer.)*

ANTONIUS

Onu ordugâhına kadar sürdük.
Koşun biriniz önden ve
Kraliçe'ye anlatın yaptığımız işleri.
Yarın, güneş bizi görmeden,
Bugün elimizden kaçanların
Kanını da akıtınız. Hepiniz sağ olun;
Hem yiğitliğiniz için, hem de,
Bana hizmet olsun diye değil,
Dava, kendi davanızmış gibi
Dövüştüğünüz için. Her biriniz
Birer Hektor olduğunuzu gösterdiniz
Şehre gidin, eşinizi, dostunuzu kucaklayın,
Neler yaptığınızı anlatın onlara ki,
Yaralarınızda pıhtılaşan kanı
Sevinç gözyaşlarıyla yıkasınlar,
Öpsün, iyileştirsinler tüm yaralarınızı.
(Kleopatra girer.)

(Scarus'a) Ver elini bana. Yaptığın işleri
Bu muhteşem büyücüye anlatayım ki,
O da şükran duygularıyla kutsasın seni.

(Kleopatra'yı kucaklar.)

Ey yeryüzünün ışığı,
Zincirle kollarını zırhlı boynuma;
Olduğun gibi, giysilerinle birlikte fırla gel,
Del göğsümdeki zırhı, kalbime ulaş,
Bin üstüne zaferle, o atarken.

KLEOPATRA

Hükümdarlar hükümdarı!
Yücelerden yüce kahraman; gülüşüne bakılırsa,
Tarihin kurduğu en büyük tuzığa
Düşmemeyi başarmışsın, ha?

ANTONIUS

Bülbülüm benim,
Onları haklayıp döşeklerine gönderdik.
Sen bakma kızım;
Kafamızdaki genç teller arasına
Aklar karıştıysa da artık,
Bizdeki beyin hâlâ iyi besler kaslarımızı,
Gençlerle yarıştırmaya yeter bizi.
Şimdi şu adama bak. O zarif elini
Esirgeme onun dudaklarından.
Hadi, öp bu eli, savaşçım.

(Scarus, Kleopatra'nın elini öper.)

Bu adam öyle bir dövüştü ki bugün,
Sanırsın, insanlıktan nefret eden bir tanrı,
Scarus kılığına girmiş, önüne geleni deviriyor.

KLEOPATRA

Pekâlâ, dostum, sana hediyem
Altın bir zırh olacak.
Bir hükümdara aitti bir zamanlar.

ANTONIUS

O zırh, Phoebus'un arabası gibi
Her yam mücevher kakmalı olsa da,
Scarus'a layıktır. Ver elini bana.
İskenderiye'de bir uçtan bir uca
Keyifli bir yürüyüş yapalım seninle.
Delik deşik kalkanlarımızı,
Sahiplerine yakışır şekilde taşıyalım.
Sarayımız bu orduyu alabilseydi,
Yemeği hep birlikte yer,
Yarın karşımıza çıkacak
Krallara layık tehlikeler şerefine
Kupalarımızı birlikte kaldırırdık.
Haydi şimdi çalsın borazanlar, vursun
davullar,
Patlasın şu şehrin kulakları;
Yer gök bizi alkışlasın. (*Borazanlar. Çıkarlar.*)

Onuncu Sahne

(Caesar'ın ordugâhı. Nöbetçi subayı ve adamları.)

NÖBETÇİ SUBAYI

Bir saat içinde yerimize yeni nöbetçi gelmezse,
Biz nöbetçi odasına döneriz.
Gece aydınlık; dediklerine göre,
Sabaha karşı ikide çatışma başlıyormuş.

BİRİNCİ NÖBETÇİ

Şu son gün bizim için uğursuz bir gündü.
(*Enobarbus girer.*)

ENOBARBUS

Sen tanıgım ol, ey gece...

İKİNCİ NÖBETÇİ

Bu adam da kim?

BİRİNCİ NÖBETÇİ

Kenara çekilip dinleyelim.

ENOBARBUS

Sen tanıgım ol, ey kutsal Ay!
Tarih kayıtlarında kaçaklar lanetle anılırken,
Zavallı Enobarbus'un, senin huzurunda
Nedamet getirdiğine tanık ol.

NÖBETÇİ SUBAYI

Enobarbus?

İKİNCİ NÖBETÇİ

Durun, dinleyelim.

ENOBARBUS

Ey gerçek hüznün eşsiz ecesi! Söyle,
Gecenin zehirli sisi üstüme yağsın,
İrademe inat, ısrarla süren bu yaşam,
Benimle bağıni koparsın artık.
Acıdan kupkuru olmuş yüreğimi,
İşlediğim kusurun taş duvarına fırlat at,
Toz olup dağılsın orada;
Kötü düşünceler son bulsun artık.
O Antonius! Gözden düşmek bile
Kaçmak kadar korkunç olamaz.
Tarihin kayıtlarına, nankörlerin,
Kaçakların şahı diye geçsem de olur;
Yeter ki sen beni bağışla.
O Antonius, Antonius! (Ölür.)

BİRİNCİ NÖBETÇİ

Gelin, konuşalım onunla.

NÖBETÇİ SUBAYI

Evet, konuşalım,
Söyleyecekleri Caesar'ı ilgilendirebilir.

İKİNCİ NÖBETÇİ

Evet, ama uyumuş.

NÖBETÇİ SUBAYI

Hayır, bayılmış.
Bu kadar acı bir duadan sonra
Uyuyabilmesi mümkün değil.

BİRİNCİ NÖBETÇİ

Gidip bakalım.

İKİNCİ NÖBETÇİ

Hey, uyanın efendim, uyanın!
Konuşun bizimle.

BİRİNCİ NÖBETÇİ

Bizi duyuyor musunuz?

NÖBETÇİ SUBAYI

Ölüm almış götürmüş onu.

(Uzaktan davul sesleri)

Dinleyin, davullar usulca,

“Uyanın artık,” diyor uyuyanlara.

Hadi onu nöbetçi odasına götürelim, önemli biri.

Saatimiz de tam doldu.

İKİNCİ NÖBETÇİ

Hadi o zaman. Bakarsın kendine gelir. *(Cesedi de alarak çıkarlar.)*

On Birinci Sahne

*(Bu ve bundan sonraki iki Sahne cenk meydanında geçer.
Antonius, Scarus ve Antonius'un ordusu.)*

ANTONIUS

Bugün hazırlıklarını denizde yapmışlar;
Bizimle karada savaşmak işlerine gelmiyor.

SCARUS

Ne karada, ne denizde efendim.

ANTONIUS

Nerede isterlerse savaşırız onlarla,
Hattâ, ateşte ya da havada bile.

Ama şimdi yapacağımız şu:

Şehrin yakınındaki tepelerde bulunan
piyademiz

Bizimle birlikte kalacak.

Denizle ilgili emir verilmişti.

Düşman gemileri sığındıkları limandan çıktı;

Şimdi artık ne yapmak istediklerini,

Savaş planlarının ne olduğunu

Daha iyi gözleyebiliriz. *(Çıkarlar.)*

On İkinci Sahne

(Caesar ve ordusu.)

CAESAR

Bize saldırı olmadıkça, karada bekleyeceğiz.
Herhalde olmayacak da, çünkü
En iyi birliklerini kadirgalarına ayırdı.
Şimdi vadilere inelim ve orada
En iyi şekilde mevzilenelim. *(Çıkarlar.)*

On Üçüncü Sahne

*(Uzaklardan, bir deniz savaşından geliyormuş gibi,
borazanlar. Antonius ile Scarus.)*

ANTONIUS

Hâlâ savaşa girmediler.

Şu karşıdaki çamın oraya gidip

Ne olup bittiğine bir bakayım.

Hemen döner, durumu sana bildiririm. *(Çıkar.)*

SCARUS

Kleopatra'nın yelkenlerinde

Kırlangıçlar yuva yaptı. Kâhinler,

Meşum bir suratla bakıyor,

“Bilmiyoruz, söyleyemeyiz,” diyor,

Gördüklerini açığa vurmaya çekiniyorlar.

Antonius kâh yavuz, kâh bezgin;

Talihi karardıkça, nöbetleşe,

Bir ümitleniyor, bir korkuyor;

Bir an, kaybettiklerini kazanırım sanıyor;

Sonra, ya elimdeki de giderse diyor.

(Antonius girer.)

ANTONIUS

Her şey bitti.

Bu alçak Mısırlı bana ihanet etti.

Donanınam düşmana teslim oldu.

Şimdi orada hep birlikte,

Ne zamandır ayrı kalmış dostlar gibi,
Başlıklarını havaya fırlatıp eğleniyorlar.
Seni üç kere döneğe aşıfte!
Sen sattın beni bu yeni yetmeye;
Yüreğimin tüm savaşı seninle.
Scarus, söyle kaçsın herkes.
Benim tek bir işim kaldı,
O da bu cadıdan öcümü almak,
Söyle kaçsın herkes. Hadi git. (*Scarus çıkar.*)
Ey güneş! Bu son görüşüm senin doğuşunu.
Burada Talih'le Antonius'un yollar ayrılıyor.
El sıkışma zamanı geldi artık.
Buraya mı varacaktı?
Peşimden hiç ayrılmayan,
Her istediğini yaptığım insanlar,
Şeker gibi eriyip kopuyor benden,
Tatlı iltifatlarını, yeni açılmakta olan
Caesar çiçeğine bırakıyorlar. Bir zamanlar
Hepsine tepeden bakan bu koca çamın
Kabuğu soyuldu artık. İhanete uğradım.
Ah o Mısır'ın sahte ruhu yok mu!
Ne varsa, o öldürücü büyüde var.
Bir bakışı yetti beni savaşa sokmaya,
Ya da yanına koşturmaya.
Tek amacım, tacım, tahtım,
Onun koynuna girmek oldu.
Tam bir çingene gibi benimle oynadı;
Mahvedinceye kadar oyaladı beni.
Hey Eros, Eros!
(*Kleopatra girer.*)

Ah, seni cadı! Yok ol!

KLEOPATRA

Efendim sevgilisine neden böyle öfkeli acaba?

ANTONIUS

Gözüme görünme!

Yoksa benden bulursun layığını;

Caesar'ın geçit töreni de berbat olur

O törene katıl ki, seni alıp kaldırsın havaya,

Çıgıllıklar atan kalabalığa göstereyim.

Kadın ırkının en ağır lekesi olarak,

Arabasının peşinden git. Bir ucube gibi,

Zavallı insancıkların, meczupların eğlencesi ol.

O yumuşak huylu Octavia bile,

Özel olarak uzatsın tırnaklarını,

Tarla sürer gibi tırmalamak için suratını.

(Kleopatra çıkar.)

İyi ki gittin de canını kurtardın. Ama,

Öfkemin kurbanı olsaydın da olurdu;

Bir ölüm, bir sürü ölümü engellerdi o zaman.

Eros, hey! Üstümde Nessus'un gömleği var.

Alcides, büyük dedem, gazabını öğret bana!

Öğret ki, Lichas'ı göğe fırlatıp,

Ayın boynuzlarına takayım;

Değneklerin en ağırını taşıyan o ellerle

Kendi yaman benliğimi yola getireyim.

Bu cadı ölecek. Beni Romalı oğlana sattı.

Komploya kurban gittim. Bunun için ölecek.

Eros, hey! *(Çıkar.)*

On Dördüncü Sahne

(İskenderiye. Kleopatra, Charmian, has, Mardian.)

KLEOPATRA

Ne olur, yardım edin kadınlarım!
Aklını kaçırmış! Kalkanı yüzünden çıldıran
Telamon'dan farksız. Ağzı köpürüyor;
Tesalya domuzundan beter.

CHARMIAN

Hemen anıt mezara gidin!
Kendinizi içeri kilitleyip
Öldünüz diye Antonius'a haber salın.
Ha insan yüceliğini kaybetmiş,
Ha ruhla beden ayrılmış, aynı şey.

KLEOPATRA

Anıta gidiyorum o zaman.
Mardian hadi sen de git ona,
Kraliçe kendini öldürdü, de.
Son sözü "Antonius!" oldu de
Ve ne olur, acıklı konuşmayı unutma.
Durma Mardian. Hemen bana haber getir;
Öldüğümü duyunca ne yapacak bakalım.
Anıta! (Çıkarlar.)

On Beşinci Sahne

(İskenderiye. Antonius ile Eros.)

ANTONIUS

Eros, hâlâ görüyor musun beni?

EROS

Evet yüce efendim.

ANTONIUS

Bazen bulutlara baktığımızda
Acayip şekiller görürüz;
Kimi zaman bir ejderha,
Ya da ayı, aslan, kale burcu,
Yardan aşağı sarkan bir kaya,
Çatal doruklu bir dağ,
Denize uzanan mavi bir burun;
Burnun üzerinde, göz aldanınasıyla,
Dünyaya baş sallıyor gibi
Sallanan ağaçlar görürüz.
Sen de görmüşündür bu şekilleri.
Bunlar, yaklaşan karanlık gecenin
Eğlenceli habercileridir.

EROS

Evet efendim.

ANTONIUS

Bir an için bulutta gördüğümüz
Ata benzeyen bir şekil, bulutun hareketiyle,

Düşünce hızıyla değişir, seçilemez olur;
Suyun içinde su gibi.

EROS

Haklısınız efendim.

ANTONIUS

Ya, aziz evladım Eros,
Senin komutanın da aynı durumda.
Ben, Antonius, buradayım evlat,
Ama şu görünen şeklimi koruyamıyorum.
Bu savaşları Mısır için yaptım.

Kraliçe de kalbini bana verdi sanmıştım,
Çünkü benim kalbim ondaydı. Meğerse,
O, üstüne bir milyon kalp daha eklemiş.
Onunki de bende değil artık.

Bunu yapmakla kalmamış, Caesar'la da
El altından anlaşıp oyuna hile katmış;
Bana şan kazandırıyor gibi yaparken,
Kozları onun eline vermiş.

Yok, yok, ağlama iyi yürekli Eros.

Hiç değilse, kendi sonumuza karar vermek
Bizim elimizde.

(Mardian girer.)

Ah, o hain hanımın yok mu,
Beni kılıcımdan etti o!

MARDIAN

Hayır Antonius,
Benim hanımım sizi sevdi;
Kaderini tüm varlığıyla sizinle paylaştı.

ANTONIUS

Yıkıl karşımdan, kendini bilmez hadım.

Kes sesini! O bana ihanet etti;
Bedelini canıyla ödeyecek.

MARDIAN

Can bedeli bir kere ödenir;
O da bunu ödedi bile. Sizin yapmak
istediğiniz,
Sizin yerinize yapıldı. Son sözleriyse,
“Antonius, yüce Antonius!” oldu.
Bu sözlerin tam ortasında,
Derin bir iniltiyle yarım kaldı Antonius adı,
Yüreğiyle dudakları arasında bölündü söz.
Öyle ki, can verirken sizin adınız vardı içinde.

ANTONIUS

Öldü demek?

MARDIAN

Öldü.

ANTONIUS

Çıkar zırhımı Eros. Bu uzun günün görevi
bitti.

Şimdi uyku vakti. (*Mardian'a*) Buradan
giderken

Can güvenliğinin sağlanacak; zahmetinin
karşılığı.

Hadi git. (*Mardian çıkar.*) Çek şunu, çek!

(*Eros, zırhını çıkarması için Antonius'a yardım eder.*)

Aias'm yedi kat kalkanı olsa

Dayanamaz yüreğimin vuruşlarına.

Parçalan, ey bedenim!

Ey yürek, göster gücünü, yar şu kabını,

Kır kalıbını. Çabuk ol Eros, çabuk!
Asker değilim artık. Ey paramparça zırhım,
Sana da güle güle, asil görevin bitti.
Eros, biraz yalnız bırak beni. (*Eros çıkar.*)
Sana yolda yetişirim Kleopatra;
Ağlayarak, af dileyeceğim senden.
Evet, artık geçen her an işkence.
Meşalen söndüğüne göre,
Olduğun yere yat ve kımıldama artık.
Bundan sonra her çaba beyhude;
Debelendikçe daha fazla dolaşırsın ağa.
O halde mühürü bas ve bu işi bitir.
Eros! –Geliyorum, Kraliçem– Eros!
Bekle beni. Seninle el ele tutuşup,
Seven ruhların çiçekler üzerine uzanıp yattığı
O diyara gittiğimizde, oradaki hayaletler,
Dido ile Aeneas'ı seyretmeyi bırakıp
Bizim mutluluğumuzu seyre koşacak.
Neredesin Eros, Eros?
(*Eros girer.*)

EROS

Buyrun, efendim.

ANTONIUS

Kleopatra öldüğünden beri,
Öyle aşağılık bir yaşam sürüyorum ki,
Tanrılar adiliğimden iğreniyor.
Kılıcımla dünyayı parçalara bölen,
Yeşil Neptün'ün sırtında,
Gemileriyle şehirler kurmuş olan ben
Şimdi bir kadından yüreksizim.

Kleopatra ölümü seçerek, Caesar'a
"Ben kendimin fatihyim," demeyi bildi.
Ben onun kadar soylu davranamadım.
Bak Eros, yemin etmiştin,
Gün gelir başka çare kalmazsa,
Emir verdiğimde, itirazsız öldürecektin beni.
İşte o gün geldi. Geriye baktığımda,
Utanç ve dehşet görüyorum yalnız.
Hadi, yap işini şimdi. Merak etme,
Kılıcın bana değil, Caesar'a inecek,
Yenilen o olacak. Ne o, rengin soldu,
Hadi, topla cesaretini

EROS

Tanrılar göstermesin!
Düşman Partların oklarıyla yapamadığını
Ben nasıl yaparım?

ANTONIUS

Düşün Eros, koca Roma şehrinde
Bir camın arkasına oturtacaklar seni
Ve benim halimi seyrettirecekler oradan.
Efendinin, kolları bağlı, boynu bükük,
Yüzü derin bir utançla kızarmış vaziyette,
Kismetli Caesar'ın arabasının arkasında,
Damgalanmış suçlular gibi horlanarak
Teşhir edilişini görmeye dayanabilir misin?

EROS

Hayır, dayanamam.

ANTONIUS

Hadi o zaman. Şu anda
Bana şifa verecek tek ilaç bir kılıç darbesi.

Vatana büyük hayrı dokunan
O şerefli kılıcını çek şimdi.

EROS

Ah! Beni bağışlayın efendim.

ANTONIUS

Seni azat ettiğimde yemin etmedin mi,
Yap dediğim gün bunu yapacağına?
Derhal bitir bu işi. Yoksa anların ki,
Bugüne kadar yaptığın hizmetlerin hepsi
Rasgele yapılan, boş şeylermiş.
Çek kılıcını ve gel.

EROS

O zaman, bütün dünyanın
Önünde huşu duyduğu
O asil yüzünüzü öteye çevirin.

ANTONIUS (*Başını çevirir.*)

Hadi, göreyim seni!

EROS

Kılıcı çektim.

ANTONIUS

Ne yapmak için çektiyse
Hemen yap o zaman.

EROS

Benim aziz efendim,
Komutanım, İmparatorum;
Bu kanlı darbeyi vurmadan önce,
Size elveda diyorum.

ANTONIUS

Pekâlâ dostum, benden de elveda.

EROS

Elveda, büyük önder. Şimdi vurayım mı?

ANTONIUS

Vur Eros.

(Eros kılıcı kendine batırır.)

EROS

İşte vurdum. Tek kurtuluşum buydu,

Antonius'u öldürüp o acıyı çekmekten. *(Ölür.)*

ANTONIUS

Ey, benden kat kat asil, yiğit Eros!

Yapamadığın işle, yapmam gerekeni

Öğrettin bana. Kraliçem de, Eros da,

Verdikleri kahramanca örnekle,

Büyük insanlar olarak tarihte

Benim önümde yer alacaklar.

O zaman ben de, gerdeğe girecek

Bir güvey gibi giderim ölüme,

İşte, Eros, efendin çömezsin oluyor ölümde.

Bu işi yapmayı senden öğrendim.

(Kılıcı kendine batırır.)

Ah, ölmedim mi yoksa? Ölemedim mi?

Hey, muhafızlar! Gelin, bitirin şu işi!

(Muhafızlarla. Decretas girer.)

BİRİNCİ MUHAFİZ

Sesler duydum, ne oldu?

ANTONIUS

Beceremedim dostlar.

Ne olur, bitirin şu başladığım işi!

İKİNCİ MUHAFİZ

Bir yıldız kaydı.

BİRİNCİ MUHAFİZ

Kıyamet günü geldi.

TÜM MUHAFIZLAR

Heyhat! Yazık!

ANTONIUS

Beni seven vurup öldürsün.

BİRİNCİ MUHAFIZ

Ben yapamam.

İKİNCİ MUHAFIZ

Ben de.

ÜÇÜNCÜ MUHAFIZ

Kimse yapamaz. (*Nöbetçiler çıkar.*)

DECRETAS

Ölümün ve kaderin adamlarını kaçırdı.

(*Antonius'un kılıcını alır.*)

Bu haber yanında kılıcı da Caesar'a götürdüm
mü,

Gözüne girdim demektir.

(*Diomedes girer.*)

DIOMEDES

Antonius nerede?

DECRETAS

İşte Diomedes, orada.

DIOMEDES

Yaşıyor mu? Cevap versene be adam!

(*Decretas çıkar.*)

ANTONIUS

Sen misin Diomedes? Çek kılıcını;

Öldürünceye kadar sapla bana.

DIOMEDES

Yüce efendim,

Hanımım Kleopatra gönderdi beni.

ANTONIUS

Ne zaman gönderdi?

DIOMEDES

Şimdi efendim.

ANTONIUS

Kendisi nerede?

DIOMEDES

Anıt mezarına kilitledi kendini.

Olacakları hissetmiş ve korkmuştu.

Baktı ki, Caesar'la ittifak yaptığından

şüpheleniyorsunuz

–Ki asla olmamıştı böyle bir şey–

Ve öfkeniz de yatışmayacağı benziyor,

Öldü diye haber gönderdi.

Sonra da yaptığı işin sonucundan korkup

Doğruyu anlatmam için beni yolladı.

Ben de geldim, ama korkarım çok geç kaldım.

ANTONIUS

Çok geç, aziz Diomedes.

Muhafızımı çağır lütfen.

DIOMEDES

Hey, İmparatorun muhafızı! Muhafızlar! Hey!

İmparator çağırıyor, koşun.

(Dört-beş muhafız girer.)

ANTONIUS

Sevgili dostlar,

Beni Kleopatra'nın olduğu yere götürün.

Sizden istediğim son hizmet bu.

BİRİNCİ MUHAFIZ

Çok üzgünüz efendim, çok üzgünüz.
Sadık adamlarınız hizmete hazır,
Siz yeter ki yaşayın.
TÜM MUHAFIZLAR
Ne kara bir gün!

ANTONIUS

Yo, aziz yoldaşlarım, bırakın üzölmeyi,
Yoksa zalim kader kendini fazla önemser.
Bize ceza vermeye gelene hoş geldin diyelim
ki,
Cezayı umursamadığımızı gösterip
Biz onu cezalandırmış olalım. Kaldırın beni.
Ben size çok yol gösterdim;
Şimdi de siz beni taşıyın, iyi dostlar.
Her şey için teşekkürler. (*Muhafızlar
Antonius'u ve Erosu taşıyarak,
birlikte çıkarlar.*)

On Altıncı Sahne

(İskenderiye, Kleopatra'nın anıtı. Sahnenin yukarısında -
bir yükselti üzerinde veya merdivenin üst kademesinde-
Kleopatra, nedimeleri, Charmian, Iras.)

KLEOPATRA

Oo Charmian, asla çıkmayacağım buradan.

CHARMIAN

Lütfen içinizi ferah tutun hanımcığım.

KLEOPATRA

Hayır, tutamam. Varsın en acayip,
En korkunç olay gelsin başımıza.
Ferahlık da neymiş! Bize lüzumu yok.
Üzülme gerekçemiz ne kadar büyükse,
Acımız da o kadar büyük olmalı.

(Aşağıdan Diomedes girer.)

Ne oldu? Öldü mü?

DIOMEDES

Ölüm başucunda, ama henüz ölmedi.
Anıtın öteki tarafına bakarsanız
Onu görürsünüz; muhafızlar getirdi.
(Aşağıdan muhafızlar Antonius'u taşıyarak
girer.)

KLEOPATRA

Ey güneş, yak şimdi çevrendeki küreyi!
Değişim son bulsun, kararsın dünya.

Oh Antonius! Antonius! Antonius!
Yardım et Charmian, yardım edin,
Iras, aşağıdaki dostlar, yardım edin!
Buraya getirelim onu, hadi.

ANTONIUS

Durun. Caesar'ın gücüyle yıkılmadı Antonius;
Antonius'u yenen yine Antonius oldu.

KLEOPATRA

Tabii ki, Antonius'tan başka
Kimse yenemezdi Antonius'u.
Ama çok yazık oldu!

ANTONIUS

Ölüyorum Kraliçem, ölüyorum.
Ölümden tek ricam, biraz beklesin ki,
Binlerce öpücükten sonra,
Son zavallı öpücüğü
Dudaklarına kondurayım.

KLEOPATRA

Aşağı gelemem, sevgilim,
Canım efendim, beni affet.
Gelemem; gelirse alırlar beni.
Bıçakların ağzı, ilaçların gücü,
Yılanların zehiri varsa,
Kismetli İmparator Caesar'ın
Zafer gösterilerinin süsü olmayacağım.
Emniyetteyim. Merak etme,
Senin o dengeli, alçak gönüllü karın Octavia,
Bana vakarla bakıp, sessizce yargılayarak
Kendine onur payı çıkaramayacak.
Ama sen buraya gel, gel Antonius.

–Yardım edin, kadınlar–

Yukarı çekelim seni.

Yardım edin, iyi dostlar.

ANTONIUS

Çabuk olun, gidiyorum!

KLEOPATRA

Bu iş de pek zevkliymiş doğrusu!

Ne kadar da ağırmışsınız efendim!

Kederden gücümüz de kalmamış,

Ağır gelişiniz ondan.

Juno'nun yetkisi bende olsaydı,

Mercury'ye söylerdim,

Güçlü kanatlarıyla seni kaldırır,

Jüpiter'in yanına oturturdu.

Hadi, biraz daha gel.

Vakti özlemle geçirmek ne aptalca!

Oh hadi, gel, gel, gel!

(Antonius'u yukarı, Kleopatra'nın yanına kaldırırılar.)

Hoş geldin, hoş geldin!

Önce yaşa, sonra öl; öpüşlerimle canlan.

Dudaklarımda o güç olsaydı,

İşte böyle kullanırdım onları.

(Öpüşürler.)

SAHNEDEKİLER

Ne kadar acı!

ANTONIUS

Ölüyorum Kraliçem, ölüyorum.

Biraz şarap verin. Konuşmak istiyorum.

KLEOPATRA

Hayır, ben konuşacağım.
Hein de, Talih denen o hain aşifteye
Öyle bir veriştireceğim ki,
Hakaretlerime dayanamayıp
Hırsından çarkını kıracak.

ANTONIUS

Sakın unutma tatlı Kraliçem.
Caesar'dan güvence iste;
Şeref ve canın korunsun. Ah!

KLEOPATRA

Bu ikisi bir arada olmuyor.

ANTONIUS

Canım, beni dinle. Caesar'ın çevresinde,
Proculeius'tan başka kimseye güvenme.

KLEOPATRA

Ben yalnızca kendi kararına
Ve ellerime güvenirim;
Caesar'ın adamlarına değil.

ANTONIUS

Kaderin bana reva gördüğü
Şu zavallı sona hiç hayıflanma,
Sakın dertlenme. Düşüncelerini hoş tut,
Dünyanın en büyük, en asil hükümdarı
olduğum
Eski parlak günlerimle besle onları.
Hem şimdi de, bir sefil gibi ölüyor değilim.
Kendi vatandaşlarından birinin önünde,
Ödlekçe çıkarmış değilim tolgamı.
Romalıya yiğitçe yenilen bir Romalıyım.
Artık ruhum uzaklaşıyor. Gücüm tükendi.

KLEOPATRA

Büyük insan, ölüyor musun?

Beni bırakıp nasıl gidersin?

Nasıl bırakırsın bu tatsız dünyada,

Bu domuz ahırında beni sensiz?

(Antonius ölür.)

Ah, bakın kadınlarım,

Yeryüzünün tacı eriyor işte. Efendim!

Ah, savaşın çelengi soldu,

Askerin sancağı düştü.

Toy oğlanlarla kızlar erkeklere denk oldu.

İnsanlar arasında fark kalmadı.

Ayın yeryüzünü bir dahaki ziyaretinde,

Görölmeye değer bir şey olmayacak aşağıda.

(Yere yığılır.)

CHARMIAN

Ah, sakın olun hanımcığım!

IRAS

Kraliçemiz de öldü.

CHARMIAN

Hanımefendi!

IRAS

Bayan!

CHARMIAN

Ah, bayan, bayan, bayan!

IRAS

Yüce Kraliçe!

CHARMIAN

Dur, dur Iras!

KLEOPATRA *(Kendine gelir.)*

Hayır, artık Kraliçe filan değil,
Sıradan bir kadını sadece.
Süt sağan, ev işi yapan bir kız gibi
Heyecanıma kapılıverdim bir anda.
Şimdi bana yakışan, hükümdarlık esasını
O insafsız tanrılara fırlatıp,
“Siz mücevherimizi çalana kadar
Bu dünya sizinkine denkti,” demek.
Her şey boş. Sabırla katlansan aptallık olur;
Katlanmasan kuduz köpekten farkın kalmaz.
O zaman, ölüm üstümüze gelmeden,
Biz onun meçhul dünyasına koşsak, günah
mı?
Ne o, ne var kadınlar? Hadi, neşelenin biraz.
Benim asil kızlarım! Ah kadınlar, kadınlar!
Bakın, lambamızın ışığı tükendi, söndü artık.
Aziz bayanlar, toplayın kendinizi.
Önce onu gömelim; sonra da,
Ne yapmak zorundaysak,
Güzel olan, asil olan neyse onu yapalım,
Hem de en âlâsından Roma usulüyle.
Öyle yapalım ki, ölüm bizimle gurur duysun.
Hadi, gidelim. O yüce ruhun kalıbı soğudu.
Ah kadınlar, kadınlar! Gelin,
Artık iki dostumuz kaldı bizim:
En kısa yol ve en kesin sonuç. (*Antonius’un
bedenini taşıyarak çıkarlar.*)

BEŞİNCİ PERDE

Birinci Sahne

(Caesar'ın ordugâhı. Caesar ve savaş kurulu: Agrippa, Dolabella, Maecenas, Gallus, Proculeius.)

CAESAR

Git söyle ona Dolabella, teslim olsun.
De ki, yenildiği bu kadar açıkken,
Oyalama taktikleri gülünç oluyor.

DOLABELLA

Gidiyorum Caesar. (Çıkar.)
(Elinde Antonius'un kılıcıyla, Decretas girer.)

CAESAR

Bu da ne? Sen kimsin ki,
Bu halde karşımıza çıkıyorsun?

DECRETAS

Benim adım Decretas.
Marcus Antonius'un hizmetindeydim.
Yani, en değerli, hizmete en layık insan
Antonius'un.
Ayağının üstünde durup konuşabildiği sürece
Benim efendim oldu. Bense, hayatımı
Onun düşmanlarına karşı çarpışmaya adadım.
Lütfeder, yanınıza alırsanız beni,
Onun için ne yaptımsa, Caesar için de
yaparım.

Almazsanız da siz bilirsiniz, verecek bir canım var.

CAESAR

Sen ne söylüyorsun?

DECRETAS

Oh Caesar! Antonius öldü.

CAESAR

Bu kadar büyük bir haberin
Getirdiği ses de onca şiddetli olmalıydı.
Yer yerinden oynamalı,
Aslanlar caddelere fırlamak,
insanlar inlere kaçışmalıydı.
Antonius'un ölümü tek bir kişinin kaderi
değil;
O isimde dünyanın yarısı yatıyordu.

DECRETAS

Antonius öldü Caesar.
Üstelik ne bir adalet görevlisi eliyle,
Ne de kiralık bir hançerle. Hayır,
Kendi eliyle öldü; yaptığı her işe
Şerefli imzasını atan el, bu defa,
Yüreğinden aldığı cesaretle,
Yine kendi yüreğini parçaladı.
İşte bu da onun kılıcı.
Yarasından çekip aldım onu.
Bakın, asil kanı hâlâ üzerinde.

CAESAR (Ağlar.)

Biliyorum acılı dostlar,
Tanrılar beni ayıplıyor,
Ama böyle bir haber

Hükümdarların da gözünü yaşartır.

AGRIPPA (*Maecenas'a*)

Ne kadar tuhaf şu doğanın işi:

Onca çaba harcıyoruz, sonra

Başarıya ulaştınca gözyaşı döküyoruz.

MAECENAS (*Agrippa'ya*)

Antonius'un kusurlarıyla erdemleri denkti.

AGRIPPA (*Maecenas'a*)

İnsan yönetmeyi onun gibi bilen
görülmemiştir.

Ama siz tanrılar, insan olalım diye,

Kusur da veriyorsunuz bizlere. Caesar sarsıldı.

MAECENAS (*Agrippa'ya*)

Böyle koca bir ayna konunca karşısına

Kendini görmemesi mümkün değil.

CAESAR

Ah Antonius! Bunun sorumlusu benim,

Hiç aman vermedim sana. Ama bazen

Kendi yaramızı deştığımız olur.

Aslında başka çarem yoktu;

Ya ben senin gününü solduracaktım,

Ya sen benimkini. Şu koca dünyaya

Bir türlü sığışamadık seninle.

Ama gözümdeki yaştan bil ki,

Yüreğim kan ağlıyor. Sen ki, kardeşim,

En büyük davalarda tek rakibim,

İmparatorluğun ortak önderi,

Cephe arkadaşım, can yoldaşım, elim, kolum,

Yüreğimin esin kaynağı yürektin.

Yazık ki, uzlaşmaz yıldızlarımız,

Ortaklığımızı bölüp bizi bu hale getirdi.

Dinleyin, aziz dostlar...

(Bir Mısırlı girer.)

Neyse, daha uygun bir zamanda konuşuruz.

Belli ki bu adamın önemli bir işi var.

Dinleyelim bakalım ne diyecek.

Nereden geliyorsun?

MISIRLI

Gariban bir Mısırlıyım. Hanımım Kraliçe'ye

Kala kala bir tek anıt mezarı kalmıştı;

Şimdi oraya sığındı, niyetiniz neyse

Bilmek istiyor, ona göre davranacak.

CAESAR

Söyle ona, gönlünü ferah tutsun.

Yakında bir adamımız ona haber getirecek.

Karanımızı duyunca, ne kadar şerefli

Ve anlayışlı olduğumuzu görecek.

Caesar haşin davranmayı sevmez.

MISIRLI

Peki, tanrılar sizi korusun! (Çıkar.)

CAESAR

Gel Proculeius. Git söyle ona,

Niyetimiz onu küçük düşürmek değil.

içinde bulunduğu duruma göre,

Onu rahatlatmaya çalış, ne gerekiyorsa yap.

Yoksa, haysiyeti incinebilir; o zaman

Kendine kıyıp çabamızı boşa çıkarabilir.

Öyle bir zafer töreni yapalım ki,

Asla akıllardan çıkmasın. Bunun için de,

Kleopatra sağ salim Roma'da olmalı.

Antonius ve Kleopatra

Git ve en kısa zamanda bize haber getir;
Ne diyor, durumu nasıl,
Bir an önce bilmek istiyorum.

PROCULEIUS

Gidiyorum Caesar. (*Çıkar.*)

CAESAR

Gallus, sen de beraber git. (*Gallus çıkar.*)
Dolabella nerede? Hani Proculeius'a yardım
edecekti?

CAESAR DIŞINDA HEPSİ

Dolabella!

CAESAR

Neyse, bırakın.
Şimdi hatırladım ne işi olduğunu.
Zamanı gelince burada olur.
Gelin, adırıma gidelim. Biliyor musunuz,
Bu savaşa gönülsüz girdim ben.
Antonius'a yazdığım her mektupta
Yumuşak ve nazik ifadeler kullandım.
Gelin de anlatayım size işin gerçeğini.
(*Çıkarlar.*)

İkinci Sahne

(Kleopatra'nın anıtı. Kleopatra, Charmian, has,
Mardian.)

KLEOPATRA

Başıma gelenler sayesinde
Şimdi daha iyi anlıyorum
İyi yaşamak ne demekmiş.
Caesar olmanın hiç değeri yok.
Talihin kendisi değil o, uşağı, maşası.
Marifet, yapacağın işle,
Öteki işlerin hepsine son verebilmekte;
Rastlantıya köstek, değişime kilit
vurabilmekte.
Bu büyük işi yapabilen insan artık uykusunda
Fakire de Caesar'a da can veren gübreyi
Bir daha asla tatmayacaktır.
(Proculeius girer.)

PROCULEIUS

Caesar, Mısır Kraliçesi'ne selam gönderiyor
Ve her türlü makul isteğinizi
Çekinmeden kendisine iletmenizi istiyor.

KLEOPATRA

Adın ne senin?

PROCULEIUS

Adım Proculeius.

KLEOPATRA

Antoniüs senden söz etmişti bana;
Ona güvenebilirsin, demişti.
Hoş, aldatılsam da umurumda değil,
insanlara güvenmenin yararına
İnanmıyorum artık çünkü.
Eğer efendinin aklında
Bir dilenci kraliçe varsa,
O zaman benim gibi bir majesteye,
Olsa olsa bir ülke dilenmek yakışır.
Şayet lütfeder, fethettiği ülkem Mısır'ı
Oğlum için bana bağışlarsa,
Zaten benim olanı bana vermiş olsa da,
Ona şükran duyar, önünde diz çökerim.

PROCULEIUS

Yüreğinizi ferah tutun.
Siz bir hükümdar eline düştünüz; korkmayın.
Ne istiyorsanız çekinmeden söyleyin.
Öyle âlicenap bir insandır ki o,
Tüm muhtaçların üzerinden akar geçer iyiliği.
Sizin bu yumuşak başlı ve uyumlu tavrınızı
Ona ileteceğim. Biri, önünde diz çöküp
İyilik istemeyegörsün, o fatih,
Elinden geleni yapmakla kalmaz,
“Başka bir şey var mı yapabileceğim?”
Diye de sorar üstelik insanlara.

KLEOPATRA

Lütfen ona söyleyin, bendeniz, naçiz kullan,
Yüce efendimize saygılarımı iletiyorum.
Saat başı yeni bir itaat dersi öğreniyorum

Ve onunla yüz yüze gelmekten onur
duyacağım.

PROCULEIUS

Söylerim saym bayan. Merak etmeyin,
Sizi bu duruma getiren kişi
Durumunuzu anlıyor.

(Sahnenin gerisinden Romalı askerler girer.)

(Askerlere) Onu gafil avladık; gördüğünüz
gibi, kolay oldu.

Yakalayın ve Caesar gelene kadar bırakmayın.

IRAS

Yüce Kraliçern!

CHARMIAN

Ah Kleopatra, yakaladılar sizi Kraliçern!

KLEOPATRA *(Bir hançer çeker.)*

Çabuk, çabuk, güzel ellerim!

PROCULEIUS *(Hançeri Kleopatra'nın elinden alır.)*

Durun, değerli bayan, yapmayın!

Kendinize zarar vermeyin; ihanet değil bu,
Sizi kurtarmak için yaptık.

KLEOPATRA

Kimden kurtarıyorsunuz beni? Köpekleri bile
Rezil bir yaşamdan kurtaran ölümden mi?

PROCULEIUS

Kleopatra, kendinizi harap ederek
Efendimizin iyi niyetini istismar etmeyin.
Bırakın, dünya âlem seyretsin,
Takdir etsin büyüklüğünüzü. Eğer ölürseniz,
Bu asla gerçekleşemez.

KLEOPATRA

Neredesin, ey ölüm? Gel buraya, gel.

Gel, gel de, nice bebekle biçareye bedel
Şu Kraliçeyi de al götür.

PROCULEIUS

Metin olun bayan.

KLEOPATRA

Bayım, yeine içme yok artık bana,
Uyku da yok. Boş sözlerle oyalar,
Uyanık tutarım kendimi gerekirse.
Caesar ne yaparsa yapsın,
Yok etineye kararlıyım ben bu ölümlü barnağı
Şunu bilin ki bayım, efendinizin sarayında,
O ruhsuz Octavia'nın suratına katlanacak ya
da,
Eli kolu bağlı bekleyecek biri değilim ben.
Beni Roma caddelerinde dolaştıracaklar,
Havaya kaldırıp, bağırgan kalabalığa
seyrettirecekler,
Maskara edecekler, öyle mi? Onun yerine
Mısır'da bir hendeğe atın beni, razıyım;
Rahat bir mezarın olur hiç değilse.
Ya da, Nil'in balçığına çırıl çıplak yatırın beni,
Su sineklerinin yumurtalarından çıkan
Kurtçuklar kaynaşsın üstümde,
Midesi bulansın bana bakanın.
Ülkemin ulu piramitleri darağacı olsun bana,
Zincire vurup asın beni birinin tepesine, daha
iyi.

PROCULEIUS

Bence konuyu büyütüyorsunuz.

Bu dehşet verici düşünceleri
Haklı kılacak bir gerekçe bulamazsınız
Caesar'ın planlarında.

(*Dolabella girer.*)

DOLABELLA

Proculeius, efendin Caesar
Yaptığın işi haber aldı; seni çağırıyor.
Kraliçe'nin muhafızlığını ben üstleniyorum.

PROCULEIUS

Pekâlâ Dolabella, benim için çok uygun.
Ona nazik davran.
(*Kleopatra'ya*) Caesar'a bir söyleyeceğiniz
varsa,
Ben kendisine aynen iletirim.

KLEOPATRA

Var; ölmek istiyorum. (*Proculeius çıkar.*)

DOLABELLA

Pek soylu İmparatoriçe,
Benim adımı duydunuz mu?

KLEOPATRA

Bilmiyorum.

DOLABELLA

Herhalde kim olduğumu biliyorsunuz.

KLEOPATRA

Ben bilmişim, duymuşum, ne fark eder?
Herhalde, çocuklar ya da kadınlar
Size rüyalarını anlattıklarında
Gülenlerdensiniz, değil mi?

DOLABELLA

Anlamadım bayan.

KLEOPATRA

Rüyamda Antonius diye bir İmparator gördüm.

Ah, keşke ayın uykuyu bir daha uyusam da,
Böyle bir adamı bir daha görebilsem.

DOLABELLA

Eğer isterseniz...

KLEOPATRA

Yüzü gökyüzünden farksızdı;
Orada da bir güneş, bir ay vardı
Ve buldukları yerden yeryüzünü,
Oradaki ufak yaratıkları aydınlatıyorlardı.

DOLABELLA

Pek yüce efendim...

KLEOPATRA

Ayakları, okyanusun iki kıyısına basıyordu;
Havaya kalkan kolu, armalardaki gibi,
Dünyaya egemen olduğunu gösteriyordu.
Sesi, dostları için, göksel kürelerin
Ahenkli müziğinden farksızdı.
Ama bir de canı, yerküreyi sarsıp
Ona gözdağı vermek istedi mi,
Gümbür gümbür gök gürültüsü oluverirdi.
Cömertliğine gelince, kış mevsimini tanımazdı;
Ekini biçtikçe büyüyen sonbahar gibiydi.
Neşelendi mi, oynayan yunuslar gibi,
Yerinde duramazdı heyecandan.
Krallara, prenslere hükmederdi.
Onun için, ülkeler, adalar,
Cebindeki bozuk paradan farksızdı.

DOLABELLA

Kleopatra...

DOLABELLA

Sence, rüyamda gördüğüm
Bu adam gibi biri gerçekten var mıydı,
Olabilir mi böyle biri?

DOLABELLA

Hayır aziz bayan.

KLEOPATRA

Yalan söylüyorsun
Ve tanrılar duyuyor yalanını.
Yine de, öyle biri varsa veya olmuşsa bile,
Aslında rüyalara sığmaz o.
Tuhaf şeyler yaratmada,
İnsan hayaliyle yaşamaz doğa,
Ama Antonius gibi bir varlık
Doğa'nın şaheseri bence;
Muhayyile sınırlarını aşan,
Onu gölgede bırakan bir gücün ürünü.

DOLABELLA

Dinler misiniz sayın bayan:
Kaybınız tıpkı sizin gibi büyük;
Duygularınız da ona yaraşır ağırlıkta.
İnanın bana, gördüğüm kadarıyla,
Sizin duyduğunuz acıyı,
Yüreğimin en derininde duymuyorsam,
Peşine düştüğüm işi başarmak
Asla nasip olmasın bana.

KLEOPATRA

Teşekkür ederim bayım. Peki,

Caesar bana ne yapacak, biliyor musunuz?

DOLABELLA

Bilmeniz gereken şeyi
Söylemeye çekiniyorum.

KLEOPATRA

Yo, yo, lütfen söyleyin.

DOLABELLA

Aslında şerefli bir insandır...

KLEOPATRA

Demek beni teşhir edecek zafer töreninde.

DOLABELLA

Doğrusu evet bayan.
(*Borazanlar. Caesar, Proculeius, Gallus,
Maecenas ve Caesar'ın
maiyetindeki öteki kişiler girer.*)

CAESAR'IN ADAMLARI

Açılın! Caesar!

CAESAR

Hani, hangisi Mısır Kraliçesi?

DOLABELLA (*Kleopatra'ya*)

İmparator, bayan.
(*Kleopatra diz çöker.*)

CAESAR

Kalkın! Diz çökmeyin!
Kalkın lütfen, kalkın Kraliçe.

KLEOPATRA (*Doğrulur.*)

Efendim, tanrılar böyle istiyor.
Efendimin ve İmparatoru'mun önünde
Baş eğmek düşer bana.

CAESAR

Kötü düşünceleri atın kafanızdan.
Bize verdiğiniz zararların kaydı
Etimize kazınmış olsa da, biz onları,
İstenmeden olmuş farz edeceğiz.

KLEOPATRA

Yeryüzünün tek efendisi, davamı savunup
Masum göstermeye çalışacak değilim.
Gerçek şu ki, her zaman
Kadın kısmının ayıbı sayılan kusurlar
Bende de var.

CAESAR

Kleopatra, bilesiniz ki, biz,
Başınıza kakmaya değil, hoş görmeye geldik.
Düşüncelerimizi uygun bulursanız,
Ki, çok hoş şeyler düşünüyoruz hakkınızda,
Bu değişiklik yararınıza olacak.
Ama, Antonius'un yolundan gider,
Beni gaddar gösterme çabasına girerseniz,
O zaman iyi niyetimi boşa çıkarır,
Çocuklarınızı koruma fırsatını elimden alır,
Onları tehlikeye atarsınız.
Şimdi müsaadenizle ayrılıyorum.

KLEOPATRA

Elbette, müsaade sizin;
Bütün dünya sizin olduğuna göre!
Bizi de, savaşta ele geçen kalkanlar gibi,
Zafer ganimeti olarak
Dilediğiniz yerde teşhir edebilirsiniz.
(*Caesar a bir kâğıt verir.*)
Buyurun efendimiz.

CAESAR

Kleopatra'yla ilgili her şeyi anlatın bana.

KLEOPATRA

Para, gümüş, mücevher, neyim varsa

Hepsi tam olarak orada yazılı.

Ufak tefek şeyler hariç. Seleucus nerede?

(Seleucus girer.)

SELEUCUS

Buyurun efendim.

KLEOPATRA (Caesar'a)

İşte hazinedarım.

Kendime bir şey sakladıysam söylesin;

Doğruyu söylemezse canım alın.

Doğrusu neyse söyle Seleucus.

SELEUCUS

Doğru olmayanı söyleyip canımdan

olmaktansa

Ağzımı dikerim daha iyi efendim.

KLEOPATRA

Ne saklamışım kendime?

SELEUCUS

Açıklamadığınız, açıkladığınızı satın almaya

yeter.

CAESAR

Yok, yok, yüzünüz kızarmasın Kleopatra,

Gerekçenizi çok iyi anlıyorum.

KLEOPATRA

Bakın işte Caesar;

Saltanat, yaltakçıları nasıl çekiyor, görün.

Benim adamlarım, şimdi sizin adamlarınız

olacak.

Şu anda yer değiştirsek, sizinkiler benim olurdu.

Bu Seleucus gibilerin nankörlüğünü gördükçe

Çılgına dönüyorsunuz... Seni sefil!

Kiralık sevgiye bu kadar güvenilirmiş demek!

Gel buraya gel, kaçma! Nereye gidersen git;

Bulur, tırnaklarım o gözlerini,

Kanatlanıp uçsalar da kaçamazlar elimden.

Rezil herif, ruhsuz alçak, köpek!

Senden adisi görülmemiştir!

CAESAR

Aziz Kraliçe, lütfen sakin olun.

KLEOPATRA

Ah Caesar! Utanç verici bir leke bu!

Siz lütfedip buraya kadar geliyorsunuz,

Ben naçiz kulunuza şeref veriyorsunuz;

Ama benim bir hizmetkârın çıkıyor,

Huzurunuzda sıkılmadan,

Kendince ayıplarımı sayıp döktüğü gibi,

Üste garezini de ekliyor. Aziz Caesar,

Diyelim ki, bir kadın olarak

Sevdiğim ufak tefek şeyleri,

Eşi dostu karşılarken taktığımız

Değersiz incik boncuğu alıkoydum.

Diyelim ki, daha değerli bazı eşyaları da,

Sırf beni kollasınlar diye,

Livia ve Octavia için ayırdım.

Ne yani, bunun için,

Yanımda beslediğim biri tarafından

Suçlanmaya müstahak mıyım?

Ah tanrılar! Daha fazla alçalamam
sanıyordum!

(*Seleucus'a*) Hemen defol karşımdan!

Yoksa, kaderimin külleri arasında kalan
Ruhumun korlarını bulursun karşımda!

Zaten sen erkek olsaydın, acırdın halime.

CAESAR

Hadi git Seleucus. (*Seleucus çıkar.*)

KLEOPATRA

Şunu bilin ki, biz en büyükleri yanlış tanıtan.

Başkalarının yaptığı işlerdir.

Bir gün sonumuzu getiren de,

Yine, bizim adımıza

Başkalarının yaptığı hatalar olur.

İşte bu nedenle anlayışı hak ediyoruz.

CAESAR

Kleopatra, merak etmeyin,

Hiçbir şeyinizi alacak değiliz

Zafer ganimeti olarak;

Ne açıkladıklarınızı, ne de alıkoyduklarınızı.

Hepsi sizde kalsın.

Dilediğiniz gibi kullanın malınızı.

Caesar tüccar mı ki, alışverişe çıkmış gibi

Sizinle pazarlık etsin! Hadi, neşelenin biraz;

Kurtulun düşüncelerinizin tutsaklığından.

Yok, yok, aziz Kraliçe, önemli olan

Sizin arzularınız; ona göre davranacağız biz.

Yiyip içmenize, uyumanıza bakın.

içiniz rahat etsin, kaygılanmayın,

Bizi dost bilin. Hadi şimdi hoşça kaim.

KLEOPATRA

Kulunuzum, efendimiz!

CAESAR

Yo, yo, öyle demeyin; esen kalın. (*Borazanlar.
Caesar ve maiyeti
çıkardır.*)

KLEOPATRA

Şuna bakın kızlar, lafı çevirip
Yatıştırmaya çalışıyor beni,
Kendime kıymayayım diye.
Bak Charmian, ne diyeceğim sana.
(*Charmian'ın kulağına fısıldar.*)

IRAS

Bitirseniz iyi olur sayın bayan,
Günün ışıkları soldu, karanlık basıyor.

KLEOPATRA (*Charmian a*)

Hemen dön. Ben talimat verdim; her şey
tamam.
Hadi git söyle, çabuk olsunlar.

CHARMIAN

Peki efendim.
(*Dolabella girer.*)

DOLABELLA

Kraliçe nerede?

CHARMIAN

İşte, orada. (*Çıkardır.*)

KLEOPATRA

Dolabella!

DOLABELLA

Bayan, yeminimi tuttum ve emrinizi yerine getirdim

–Size olan sevgimin gereğiydi bu zaten–
İşte öğrendiklerim: Caesar, yoluna Suriye üzerinden devam etmeyi planlıyor. Üç gün içinde sizi çocuklarınızla birlikte Önden gönderecek. Bu bilgiden En iyi şekilde yararlanmaya bakın. Gördüğünüz gibi, sözümü tutup Dileğinizi yerine getirdim.

KLEOPATRA

Dolabella, sana borcumu unutmayacağım.

DOLABELLA

Naçiz hizmetkârınızım.
Elveda aziz Kraliçem;
Caesar'ın yanına dönmek zorundayım.

KLEOPATRA

Güle güle ve teşekkürler.
(*Dolabella çıkar.*)
Pekâlâ Iras, sen ne diyorsun?
Benim gibi seni de, Mısır kuklası diye Roma'da oynatacaklar.
Yağlı önlükleriyle, cetvel ve çekiçleriyle
Sıradan işçiler, bizi kaldırıp herkese gösterecek.
Yedikleri adi yemeklerden
Leş gibi kokan soluklarının dumanı
Üstümüze çökecek, içimize dolacak.

IRAS

Aman! Tanrılar göstermesin!

KLEOPATRA

Yo, yo, bu kesin Iras. Arsız görevliler,
Bize fahişe muamelesi yapacak,
Oramızı buramızı elleyecek;
Pespaye sokak ozanları, arkamızdan
Akortsuz türküler yakacak.
Açıkgöz tiyatrocular bir konu uydurup
Bizi oynayacaklar tiyatrolarında,
İskenderiye şenliklerimizi gösterecekler.
Sarhoş bir Antonius çıkarılacak Sahneye;
Cırlak sesli bir oğlan, sürtük pozunda
Büyük Kleopatra'yı oynayacak karşımda.

IRAS

Ah, ulu tanrılar!

KLEOPATRA

Yo, yo, bu böyle.

IRAS

Ben bunu asla görmeyeceğim;
Eminim tırnaklarım gözlerimden güçlüdür.

KLEOPATRA

Hah, işte onların işini bozmanın,
Aptalca planlarını boşa çıkarmanın yolu bu.

(*Charmian girer.*)

Gel bakalım Charmian.

Hadi kadınlarım, giydirin beni şimdi,
Ama kraliçe gibi giydirin.

Gidin, en iyi giysilerimi getirin.

Ben yine Cydnus'a gidip

Marcus Antonius'la buluşacağım.

Yürü Iras, durma. Hadi, asil Charmian,
Biz de hemen işimize bakalım.

Bu görev de bittikten sonra
Artık sana keyfince yaşaman için
Kıyamete kadar izin vereceğim...
Hadi, tacımı filan, ne varsa getir. (*Iras çıkar.*)
(*İçerden sesler gelir.*)
Bu ses de ne?
(*Bir muhafız girer.*)

MUHAFIZ

Dışarda bir köylü var.
İlle huzurunuzda gelmek istiyor.
Size incir getirmiş.

KLEOPATRA

Bırak, gelsin. (*Muhafız çıkar.*)
Hayret! Bazen basit bir araç
Büyük bir iş için yeterli olabiliyor.
Bana özgürlük getiriyor bu adam.
Kararım kesin; kadınsı hiçbir şey kalmadı
içimde.
Şimdi, baştan ayağa değişmez mermer
kesildim.
Değişken ay benim gezegenim değil artık.
(*Muhafız ve elinde bir sepetle, Köylü girer.*)

MUHAFIZ

İşte bu adam.

KLEOPATRA

Pekâlâ, sen çıkabilirsin. (*Muhafız çıkar.*)
Nil vadisinin minik yılanıyı getirdin mi?
Acı vermeden öldürürmüş hani.

KÖYLÜ

Getirmesine getirdim de, bence ona

dokunmasan iyi olur,
sokusu ebedidir çünkü; onun sokusundan
ölen zor
iflah olur ya da hiç olmaz.

KLEOPATRA

Bildiğin var mı, onun sokusundan ölenlerden?

KÖYLÜ

Hem de sürüyle; erkek, kadın, dolu.
Daha dün duydum birini, çok temiz kadınmış,
ama ara sıra iş çevirdiği olurmuş; yani, temiz
kadına yakışmaz tabii; ama yılan soktuğu gibi,
kadın bi ölmüş, bi acı çekmiş, hiç sorma!
Anlayacağın, bu yılanı o kadına soracaksın.
Ama her dediğine de inanma bunların; yoksa
işin iş olur; sen yaptıklarına bak.
Neyse, sen bu yılanı kullan, pişman
olmazsın, acayip bir yılan bu.

KLEOPATRA

Hadi o zaman, güle güle.

KÖYLÜ

Dilerim yılan hoşuna gider.

KLEOPATRA

Güle güle.

KÖYLÜ

Sakın unutma, yılan yılanlığını yapar.

KLEOPATRA

Peki, peki, güle güle.

KÖYLÜ

Bak, bu yılanı güven olmaz, akıllı davranıp
dikkat

etmek lazım. Malum, içinde iyilik yoktur yılanın.

KLEOPATRA

Tamam, sen merak etme, dikkat ederiz.

KÖYLÜ

Çok iyi. Bir şey de vermeyin lütfen, beslemeye değmez.

KLEOPATRA

Beni yer mi?

KÖYLÜ

Beni aptal sandınız galiba? Kadını şeytan bile yemez.

Kadın tanrılar yiyeceğidir bence, yeter ki hazırlanırken

şeytan karışmasın. Yani gerçekten de, bu kahpe dölü

şeytanlar, kadın konusunda çok zarar veriyor tanrılara;

tanrılar on kadın yaratsa, beşini bozuyorlar.

KLEOPATRA

Anlaşıldı, hadi şimdi uğurlar olsun.

KÖYLÜ

Oldu, gidiyorum. Dilerim yılan hoşunuza gider. (*Sepeti*

bırakarak çıkar.)

(*Elinde bir kaftan, bir taç ve mücevherlerle Iras girer.*)

KLEOPATRA

Kaftanımı ver. Koy başıma tacımı;

Ölümsüzlük özlemleri var içimde.

Mısır üzümünün suyu
Bir daha hiç ıslatmayacak bu dudakları.
(*Charmian'la Iras giyinmesine yardım ederler.*)
Hadi Iras'cığım, hadi canım, çabuk...
Antoniüs sesleniyor sanki bana.
Görüyorum onu; yerinden doğrulmuş
Asil tavrımı övüyor. Duyuyorum,
Caesar'ın talihini hor görüyor.
Tanrılar bir dönem talihli kılıyor insanı,
Arkadan gelecek öfkeleri dengelensin diye.
Eşim, geliyorum yanına. Bakalın,
Ona eşim demeyi hak edecek kadar yürekli
miyim.
Şimdi ateşle havayım ben yalnızca;
Öteki öğeleri aşağıda, yaşamda bırakıyorum.
Pekâlâ, işiniz bitti mi? Gelin o zaman,
Dudaklarımın son sıcaklığı sizin olsun.
(*Charmian'la Irası öper.*)
Elveda tatlı Charmian; Iras, elveda.
(*Iras düşer ve ölür.*)
Yılanın zehri dudaklarımda galiba.
Yoksa niye düşesin?
Can bedenden ne kadar rahat ayrılıyor,
Ha ölüm dokunmuş ha âşık çimdirmiş;
Acı verse de arzulaniyor ikisi de.
Hiç kımıldamıyorsun, ha?
Böyle anında yok oluverdiğine göre,
“Veda etineye değmez,” diyorsun kalanlara.

CHARMIAN

Çözülün kara bulutlar,

Bırakın yağmurunuzu ki,
Tanruların ağladığı belli olsun.

KLEOPATRA

İşte alçaklığımın kanıtı!
Kıvırcık saçlı Antonius'a ilk o rastlarsa,
Hayalini kurduğum cennet öpücüğü ona gider.
(*Sepetten bir yılan alır ve göğsüne koyar.*)
Hadi bakalım, öldüren yaratık,
Keskin dişlerinle çözüver şimdi
Şu dolaşık yaşam yumağını.
Zavallı zehirli budala, öfkelen hadi,
Kız da bitir şu işi. Keşke dile gelip,
Dolapları boşa çıkan yüce Caesar'ın
Nasıl bir eşek olduğunu söyleyebilseydin bize.

CHARMIAN

Oo, doğu yıldızı!KLEOPATRA
Sus, sus.
Çocuk emziriyorum, baksana!
Emdikçe uyutuyor ebesini.

CHARMIAN

Parçalan yürek, parçalan!

KLEOPATRA

Merhem gibi şifalı, hava gibi yumuşak, huzur
veriyor.
Oh, Antonius!
(*Sepetten bir yılan daha alır.*)
Hadi seni de alalım.
Ne anlamı var ki yaşamanın... (Ölür.)

CHARMIAN

Bu iğrenç dünyada! Hadi, sana güle güle.

Ey ölüm, ne kadar övünsen az şimdi,
Eşsiz bir kadın alıp götürdün çünkü.

Tüylü pencereler, kapanın.

Altın yüzlü Phoebus, işte

Gelmiş geçmiş en muhteşem gözler

Bir daha asla bakamayacak sana.

Tacın eğilmiş, onu düzelteyim,

Sonra biraz da ben eğlenirim

(Paldır küldür iki muhafız girer.)

BİRİNCİ MUHAFIZ

Kraliçe nerede?

CHARMIAN

Dur, bağırma, uyandıracaksın onu.

BİRİNCİ MUHAFIZ

Caesar haber gönderdi...

CHARMIAN

Geç kalmış bir haberci.

(Tenine yılanı koyar.)

Hadi, çabuk ol, yap işini. Hissetmeye başladım
bile seni.

BİRİNCİ MUHAFIZ

Hey, gelin buraya! Bir şeyler dönüyor. Caesar'ı
aldattılar!

İKİNCİ MUHAFIZ

Dolabella'yı göndermişti Caesar. Çağırn onu.

(Bir muhafız çıkar.)

BİRİNCİ MUHAFIZ

Ne olmuş burada? İyi mi oldu şimdi bu
yaptığımız?

CHARMIAN

Çok iyi oldu. O Kraliçe ki,
Nice yüce hükümdarın soyundan gelmiş;
Ona bu yakışırdı.

Ah, asker! (*Charmian ölür.*)

(*Dolabella girer.*)

DOLABELLA

Ne oluyor burada?

İKİNCİ MUHAFIZ

Hepsi öldü.

DOLABELLA

Caesar, aklına gelenler gerçek oldu.

Birazdan gözlerinle göreceksin;

En korktuğun şey başına geldi,

Ne yaptıysan engel olamadın.

MUHAFIZLAR

Yol açın, Caesar'a yol açın!

(*Yürüyüş düzeninde Caesar ve maiyeti girer.*)

DOLABELLA (*Caesar'a*)

Ah efendim, müthiş bir kahinsiniz!

Korktuğunuz şey aynen gerçek oldu.

CAESAR

Çok yürekliymiş; asil kadın,

Aklımızdan geçeni kestirince,

Kendi yolunu kendi seçti.

Nasıl ölmüşler? Kan görmüyorum üzerlerinde.

DOLABELLA (*Muhafıza*)

En son kim varmış yanlarında?

BİRİNCİ MUHAFIZ

Garip bir köylü varmış;

Kraliçe'ye incir getirmiş.

İşte, sepet de orada.

CAESAR

Zehirlenmişler demek.

BİRİNCİ MUHAFIZ

Bu Charmian daha şimdi yaşıyordu;

Karşımda durmuş konuşuyordu.

Ölen hanımının başındaki tacı düzeltiyordu.

Titreyerek doğruldu, sonra aniden düşüverdi.

CAESAR

Ne asil zayıflık!

Zehir içmiş olsalardı,

Vücut şişer, belli olurdu.

Ama şimdi, tıpkı uykuda gibi Kraliçe.

Bu haliyle o zarif ve etkili tuzağını kurmuş,

Bir Antonius daha yakalamaya hazır sanki.

DOLABELLA

Bakın, şurada, göğsünde bir damla kan var;

Orası biraz da şişmiş. Kolu da aynı.

BİRİNCİ MUHAFIZ

Bunlar yılan izi.

İncir yapraklarının üstünde de

Nil'in çamuru var.

Nü vadisindeki mağaralarda da vardır aynı

izler;

Bu yılanlar bırakır.

CAESAR

Büyük ihtimalle ölüm nedeni bu.

Zaten doktoru bana demişti;

Kolay ölmenin yollarını araştırırmış hep,

Deneyler yapar dururmuş.

Yatağını kaldırın. Kadınlarını da anıttan çıkarın.

Kraliçe, Antoniusu'nun yanına gömülecek.

Yeryüzünde hiçbir mezar, bir daha

Bu kadar ünlü bir çifti kucaklayamaz.

Böylesi büyük olaylar, en çok,

O olaylara yol açanları etkiler.

Bu ikisini bu hale getirenin

Yaptığı iş ne kadar şanlıysa,

Onların hikâyesi de o kadar hüzünlü.

Ordumuz tören yürüyüşüyle

Cenazeye eşlik edecek;

Sonra Roma'ya döneriz. Dolabella,

Bu hazin olayın ağırlığına yakışır,

Büyük ve vakur bir tören yapılsın.

(Herkes çıkar. Askerler, yatağının üzerinde yatan Kleopatra ile,

Charmian ve Iras'ı taşıyarak götürürler.)

SON